

LETNO POROČILO 2023

GRAWE zavarovalnica d.d.

www.grawe.si

KAZALO

A POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA V LETU 2023	1
B POSLOVNO POROČILO	3
1 POROČILO O POSLOVANJU ZAVAROVALNICE ZA POSLOVNO LETO 2023	3
1.1 SPLOŠNO GOSPODARSKO OKOLJE	3
1.2 RAZVOJ PODJETJA	3
1.3 IZJAVA O UPRAVLJANJU GRAWE ZAVAROVALNICE D. D.	23
1.4 POROČILO O RAZMERJIH Z OBVLADUJOČO DRUŽBO	29
C RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI	31
1 RAČUNOVODSKI IZKAZI	31
1.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31. 12. 2023	31
1.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA OBDOBJE 1. 1.–31. 12. 2023	32
1.3 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE 1.1.–31.12.2023	33
1.4 IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA ZA OBDOBJE 1. 1.–31. 12. 2023	34
1.5 IZKAZ DENARNIH TOKOV	36
2 POROČANJE PO ZAHTEVAH AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR	37
2.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31. 12. 2023	38
2.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IN DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE 1. 1.– 31. 12. 2023	40
3 PREDSTAVITEV DRUŽBE	42
3.1 USTANOVITEV IN LASTNIŠTVO	42
3.3 DEJAVNOST	43
3.4 OSTALI PODATKI	43
4 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	45
4.1 VPLIV NOVIH STANDARDOV MSRP 9 – FINANČNI INSTRUMENTI IN MSRP 17 ZAVAROVALNE POGODBE	45
4.2 POMEMBNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSKIH USMERITVAH	47
4.3 POJASNILA POSTAVK FINANČNEGA POLOŽAJA	69
4.4 RAZLAGA POSTAVK IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA	102
4.5 RAZLAGA POSTAVK IZ IZKAZA DENARNEGA TOKA	112
4.6 RAZMERJA S POVEZANIMI OSEBAMI IN Z DRUŽBAMI V SKUPINI V LETU 2023	113

5 TVEGANJA	114
5.1 SPLOŠNO	114
5.2 CILJI IN STRATEGIJE PRI UPRAVLJANJU TVEGANJ	114
5.3 ORGANIZACIJA UPRAVLJANJA TVEGANJ	114
5.4 POMEMBNA TVEGANJA IN NJIHOVO OBVLADOVANJE	115
5.5 VRSTE TVEGANJ	115
5.6 TVEGANJA, POVEZANA S KAPITALOM IN KAPITALSKO USTREZNOSTJO	126
6 POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	127
7 MNENJE POOBlašČENEGA REVIZORJA	129

Opomba pri zaokroževanju

Pri zaokroženih številih in odstotkih lahko zaradi uporabe formul pride do razlik.
Podatki v tabelah so prikazani v EUR.

Primerjalni podatki za preteklo leto so prilagojeni v skladu z MSRP 17 in MSRP 9.

**"Vesolje je polno čarobnih stvari, ki potrpežljivo čakajo,
da naša pamet postane ostrejša."**

Eden Phillpotts

A POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA V LETU 2023

Nadzorni svet GRAWE zavarovalnice skladno z določili 282. in 546. člena Zakona o gospodarskih družbah podaja naslednje poročilo.

Delovanje in sestava nadzornega sveta

Nadzorni svet GRAWE zavarovalnice je v letu 2023 spremljal poslovanje zavarovalnice in nadzoroval njeno vodenje. V letu 2023 je nadzorni svet zasedal na petih sejah, kjer se je seznanjal s poročili različnih področij poslovanja, sprejemal sklepe in spremljal njihovo uresničitvev. Posamezna vprašanja, ki jih je obravnaval nadzorni svet, so bila predmet predhodne, bolj podrobne obravnave na sejah revizijske komisije nadzornega sveta, na podlagi teh ugotovitev in po skrbni presoji pa je nadzorni svet sprejel ustrezne sklepe.

Nadzorni svet je v letu 2023 deloval v sestavi: mag. Klaus Scheitegel (predsednik nadzornega sveta), dr. Gernot Reiter (namestnik predsednika nadzornega sveta), dr. Wolfgang Felser (član nadzornega sveta) in Erik Venningdorf (član nadzornega sveta).

V zvezi z nadzorovanjem poslovanja GRAWE zavarovalnice se je nadzorni svet v letu 2023 redno seznanjal in obravnaval četrtletna, polletna ter druga poročila o poslovanju družbe, sprejemal ustrezne ukrepe in spremljal njihovo uresničitvev.

Nadzorni svet je obravnaval in podal soglasje k aktualiziranim pravilom sistema upravljanja.

Nadzorni svet je na svojih sejah obravnaval obdobja poročila aktuarske funkcije, funkcije notranje revizije, funkcije spremljanja skladnosti in funkcije upravljanja tveganj. Prav tako je nadzorni svet potrdil letna načrta za leto 2024 funkcije notranje revizije in funkcije spremljanja skladnosti.

Nadzorni svet se je redno seznanjal s prejetimi zahtevami za poročanje in z ostalo korespondenco z Agencijo za zavarovalni nadzor.

Nadzorni svet ugotavlja, da so bila prejeta poročila zadostna in so predstavljala ustrezno podlago za kakovostno presojo informacij.

Delovanje in sestava revizijske komisije

Nadzorni svet je v skladu z zakonsko zahtevo imenoval revizijsko komisijo, ki zagotavlja strokovno podporo nadzornemu svetu pri izvajanju nadzora nad poslovanjem družbe.

Revizijska komisija nadzornega sveta je v letu 2023 delovala v naslednji sestavi: Dr. Wolfgang Felser (predsednik revizijske komisije), Mag. Klaus Scheitegel (član revizijske komisije) in Miroslav Smerdu (neodvisni strokovnjak).

Po povabilu so bili na sejah navzoči tudi člani uprave zavarovalnice, nosilci ključnih funkcij in vodja oddelka računovodstva in financ, ki so po pozivu poročali na sejah revizijske komisije ali pripravili gradivo na njeno pobudo in tako zagotavljali strokovno podporo nadzornemu svetu pri izvajanju nadzora nad poslovanjem zavarovalnice.

V letu 2023 je revizijska komisija zasedala na petih sejah. Skladno s pristojnostmi in z nalogami, določenimi s Poslovníkom o delu revizijske komisije, so člani revizijske komisije posvetili večino pozornosti vsebinam, ki so predvidene s poslovnikom.

Revizijska komisija ugotavlja, da se v GRAWE zavarovalnici d. d. spoštujejo zakonske zahteve, delovni procesi potekajo ustrezno in so skladni z načeli ekonomske učinkovitosti ter s tem ustrezajo ciljem zavarovalnice.

Poročilo o pregledu revidiranega Letnega poročila za leto 2023 in Poročila o razmerjih do povezanih družb za leto 2023

Nadzorni svet je tekoče spremljal poslovanje družbe in je bil s poročili uprave redno obveščen o gospodarskem položaju družbe, poteku poslovanja in razvoju družbe.

Nadzorni svet ugotavlja, da je bilo Letno poročilo GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2023 izdelano v zakonitem roku in predloženo izbranemu revizorju. Revidiranje Letnega poročila GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2023 je opravila revizijska družba Grant Thornton Audit d. o. o., ki je izdala pozitivno mnenje k Letnemu poročilu GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2023.

Nadzorni svet na podlagi opravljenega nadzora pri vodenju poslov ni ugotovil nepravilnosti oziroma primerov neskladnega vodenja poslov.

Čista izguba za leto 2023 v višini 4.542.605,52 EUR ostane nerazporejena izguba in se prenese v naslednje obdobje kot preneseni poslovni izid. Bilančni preneseni izid, ki na dan 31. 12. 2023 znaša -8.259.450,23 EUR, ostane v celoti nerazporejen.

Nadzorni svet se seznanil, da je glavni razlog za negativni preneseni izid prehod na uporabo novih računovodskih standardov in ocenjuje, da je bilo poslovanje družbe v letu 2023 slabše predvsem zaradi razvoja škodnih dogodkov, ki so v velikem obsegu prizadela večji del države in tako vplivala tudi na poslovni izid zavarovalnice. Glede Letnega poročila GRAWE zavarovalnice za leto 2023 pa ocenjuje, da vsebuje vsa predpisana razkritja. Nadzorni svet ugotavlja, da Letno poročilo GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2023, ki ga je pripravila uprava in preveril pooblaščen revizor, izkazuje resničen in pošten prikaz poslovanja, premoženja in obveznosti družbe, njenega finančnega položaja in poslovnega izida ter da je sestavljeno v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah, veljavnimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in Zakonom o zavarovalništvu, nanj nima pripomb in ga potrjuje.

Skladno z navedenimi ugotovitvami nadzorni svet k pozitivnemu mnenju pooblaščen revizijske družbe Grant Thornton Audit d. o. o. nima pripomb.

Nadzorni svet ugotavlja, da je bilo Poročilo o razmerjih do povezanih družb GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2023 izdelano v zakonitem roku in predloženo izbranemu revizorju. Pregled Poročila o razmerjih s povezanimi družbami GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2023 je opravila revizijska družba Grant Thornton Audit d. o. o., ki je izdala pozitivno mnenje.

Nadzorni svet k Poročilu o razmerjih s povezanimi družbami GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2023, izjavi posloводства o razmerjih do povezanih družb, ki je vključena v poročilo in k revizorjevemu poročilu, nima pripomb.

Predlog za podelitev razrešnice

Nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi GRAWE zavarovalnice d. d. podeli razrešnico za poslovno leto 2023.

Predsednik nadzornega sveta:
Mag. Klaus Scheitegel

B POSLOVNO POROČILO

1 POROČILO O POSLOVANJU ZAVAROVALNICE ZA POSLOVNO LETO 2023

1.1 SPLOŠNO GOSPODARSKO OKOLJE

Slovensko gospodarstvo je v letu 2023 zraslo bolj od evropskega povprečja (hkrati je treba omeniti, da je bila tudi stopnja inflacije višja od evropskega povprečja), kljub temu da je šlo za turbulentno in z naravnimi katastrofami zaznamovano leto. Dolgotrajna in uničujoča neurja ter katastrofalne poplave, kakršnih v moderni zgodovini Republike Slovenije ne pomnimo, so dodobra vplivale tako na kondicijo gospodarstva kot kvaliteto življenja določenega dela prebivalstva. Za nameček je bilo gospodarstvo soočeno še z bojem zoper visoko inflacijo in energetske krize, kot posledicama pandemije COVID-19 in sprememb geopolitičnih razmerij (ruska invazija na Ukrajino) ter ohlajanjem trga, ki je sledilo presenetljivi in nadpovprečni postpandemski krepitvi gospodarstva. Številna podjetja so poslovno leto začela z drago zakupljeno električno energijo (država je sicer podjetjem pomagala s subvencijami), kar je neposredno vplivalo na konkurenčnost gospodarstva in občutno prizadelo izvozne trge. Še naprej smo priča pozitivnim in ugodnim trendom zaposlovanja in stabilnosti trga dela, ki se zrcali skozi rekordno nizko stopnjo brezposelnosti in zdaj že standardno pomanjkanje delovne sile. Statistika kaže, da je bilo meseca oktobra dobrih 7000 tisoč več delovno aktivnih kot leto poprej. Se pa je na drugi strani v določenih panogah, ki so energetske intenzivne, na tem mestu velja izpostaviti predvsem predelovalno industrijo, zmanjšalo število delovnoaktivnega prebivalstva. Visoka rast cen na nepremičninskem trgu se je v letu 2023 ustavila, za kar je potrebno iskati razloge v rekordnih cenah nepremičnin, višjih obrestnih mer za stanovanjska posojila ter nenazadnje manjko na strani ponudbe.

Bruto domači proizvod (BDP) se je napram letu 2022 povečal za 1,6 %. K rasti so pozitivno prispevale bruto investicije v osnovna sredstva (povišanje za 9,5 %) in dvig končne potrošnje gospodinjev (povišanje za 1,3 %). Na rast bruto domačega proizvoda je najbolj negativno vplivalo zmanjšanje uvoza (-5,1 %), zalog (-4,4 %), zunanjega povpraševanja (-2,0 %). Stopnja brezposelnosti je rekordno nizka (3,4 %). Povprečna plača je znašala 2.348,32 EUR. Najvišja povprečna plača je bila zabeležena v oskrbi z električno energijo, plinom in paro (3.314,64 EUR), sledila je plača v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (3.221,91 EUR), najnižja je bila v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (1.598,42 EUR). Inflacija na letni ravni je bila 4,2-odstotna, na mesečni 0,8-odstotna. Cene življenjskih potrebščin so se v letu dni v povprečju dvignile za 3,4 %, storitve so se podražile za 5,1 %, blago pa za 2,6 %, medtem ko so se cene trajnega blaga znižale za 1,8 %. K letni inflaciji so največ prispevale višje cene v zdravstvu (10,9 %) ter pri izdelkih in storitvah iz skupine stanovanja, voda, električna energija, plin in drugo gorivo (4,7 %). Storitve v restavracijah in hotelih so se podražile za 6 %, cene raznovrstnega blaga in storitev za 5,2 % ter cene hrane in brezalkoholnih pijač za 2 %. Na drugi strani so se najizraziteje pocenili počitniški paketi doma (-12,2 %) in inflacijo ublažili za 0,3 % (vir: SURS).

Finančno-kapitalski sektor gospodarstva je po skoraj desetletju t. i. okolja nizkih obrestnih mer še zmeraj soočen z dvigovanjem osrednje obrestne mere centralnih bank, ki s tem poizkušajo omejiti inflacijske pritiske. Takšni premiki seveda neobhodno vodijo do sprememb v obnašanju in pričakovanju investitorjev.

Statistični podatki Slovenskega zavarovalnega združenja za leto 2023 v primerjavi z lanskimi izkazujejo višjo skupno rast slovenskega zavarovalnega trga. Realizirana rast skupne bruto obračunane premije znaša 9,23 % (v lanskem letu 5,95 %). Volumen zbrane premije na področju življenjskih zavarovanj se je povečal za 8,68 % (v lanskem letu 2,54), medtem ko neživljenjska zavarovanja napram lanskemu letu izkazujejo višjo rast (9,38 %, leto poprej 6,98 %). GRAWE zavarovalnica je imela v preteklem letu višjo rast skupne obračunane premije od rasti zavarovalnega trga, k čemur je največ prispevala rast obračunane premije avtomobilskih zavarovanj.

1.2 RAZVOJ PODJETJA

Splošno

Soočanje in reakcija GRAWE zavarovalnice na vse izzive preteklosti ter sedanjosti jasno kažejo na zrelost institucije in dejstvo, da gre za eno izmed kapitalsko najstabilnejših institucij v Sloveniji. Še zmeraj je naš cilj dolgoročna stabilnost, stremljenje k profitabilnosti in stroškovni učinkovitosti, vendar se obenem zavedamo, da so pred nami novi mejniki, novi izzivi, ki jim v moderni dobi še nismo bili priča in ki so plod rapidnega ter

korenitega spreminjanja sveta ter človeške filozofije oziroma svetovnega nazora v obliki naravnih katastrof, pandemij, vojn, energetskih kriz in ostalih ekonomskih anomalij.

Jasna strateška usmeritev, ki smo jo načrtali v turbulentnem obdobju med letoma 2020 in 2021, in jo dodatno modificirali glede na trenutne izzive gospodarstva – okrevanje po katastrofalnih neurjih in poplavih, energetska kriza, inflacija idr. –, dobiva z doseženimi rezultati nove razsežnosti in nakazuje na svetlo prihodnost. V letu 2023 smo znova, kot vsa leta poprej, znova dosegli največjo rast obračunane premije v zgodovini GRAWE zavarovalnice, tj. od ustanovitve v letu 1990.

GRAWE zavarovalnica velja za uveljavljenega kompozitnega ponudnika zavarovanj na slovenskem zavarovalnem trgu s previdno in z jasno načrtano strategijo poslovanja. V letu 2023 smo dosegli znatno rast na področju avtomobilskih zavarovanj, kar krepi našo čvrstost na področju premoženjskih zavarovanj. Slednje se odraža zlasti skozi prizmo nadpovprečne rasti obračunane premije na tem področju v strukturi skupne pobrane premije. Izvajanje načrtane strategije na področju življenjskih zavarovanj izkazuje rast nad povprečjem trga. Zastavljeni cilji in načrtani inovativni projekti na tem področju pa bodo znatno vplivali na rast v prihodnosti.

V preteklih treh letih smo uspešno razrešili dileme na področju digitalizacije in preusmerili svoj fokus ter energijo v razvoj novega sklepalnega orodja, ki bo znatno pripomoglo k ustvarjanju zastavljenih vizij in ciljev. Še vedno razvijamo nove rešitve in inovativne procese na področju poprodajne podpore strankam, predvsem na področju ogledov in cenitev škod. Močno in odločno smo zakorakali tudi na področje digitalizacije celotnega poslovanja v smislu dokumentacije in preoblikovanja določenih delovnih procesov, kar smo v duhu zakonskih določil, ki uokvirjajo zavarovalno distribucijo, uspešno implementirali tudi na področje prodajnih aktivnosti družbe. Vpeljali smo nov projekt v smislu trajnostne naravnosti podjetja, kar pomeni prvi korak v popolno digitalizacijo poslovanja.

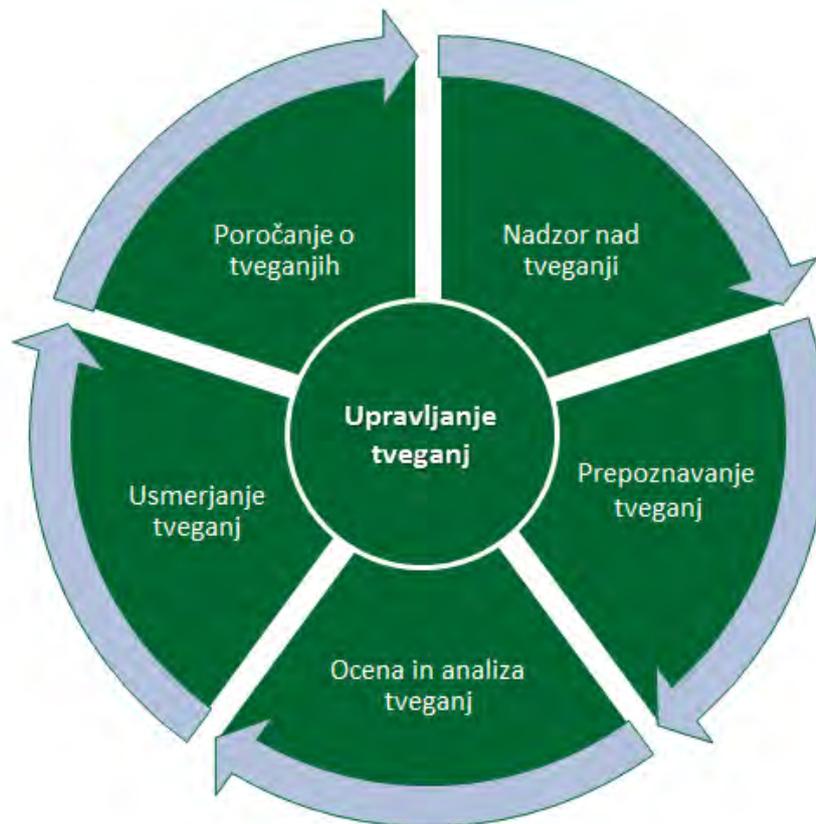
Splošna usmerjenost GRAWE zavarovalnice in novi trendi, ki smo jih načrtali v lastni poslovni strategiji, so izdatno doprinesli k skupni rasti števila strank, zavarovanj in obračunanih premij, zaradi česar nenehno krepimo kadrovske sestavo zavarovalnice. Na dan 31. 12. 2023 smo zaposlovali 156 sodelavcev, medtem ko v prodajnem delu našega ustroja dodatno sodelujemo še s 102 zunanjimi- ter 181 zunanjimi in neodvisnimi partnerji, tj. zavarovalnozastopniškimi in zavarovalnopolosredniškimi podjetji ter bankami.

Upravljanje tveganj

Upravljanje tveganj predstavlja pomembno področje korporativnega upravljanja zavarovalnice. Cilj upravljanja tveganj je zagotoviti dolgoročno poslovanje zavarovalnice, doseganje strateških in poslovnih ciljev ter izboljšavo poslovnih procesov. Upravljanje tveganj je sestavljeno iz prepoznavanja tveganja, ocene in analize tveganja, usmerjanja tveganja, poročanja o tveganjih ter nadzora nad njimi.

Prezem tveganj od zavarovalcev za primerno premijo je jedro poslovanja zavarovalnice. Ob tem pa je zavarovalnica dodatno izpostavljena še drugim tveganjem, zato je pomembno, da je sistem upravljanja tveganj integriran in dovolj enostaven, da ga lahko vsi zaposleni smiselno in razumljivo vključijo v poslovne procese. Upravljanje tveganj je namreč učinkovito le, če je sprejeto s strani vseh zaposlenih in če le-ti prejmejo jasno ter konsistentno sporočilo vodstva, kako implementirati posamezna tveganja in kako upravljati z njimi pri svojem delu. Strokovno in integrirano upravljanje tveganj učinkovito in uspešno identificira tveganja ter omogoča razvrščanje le-teh na tista, ki jih je smiselno sprejeti, jih omejiti, in tista, ki se jim je bolje izogniti.

V sklopu regulative Solventnost II v GRAWE zavarovalnici potekajo številne aktivnosti. V zavarovalnici četrletno ugotavljamo realizirana tveganja ter o njih polletno in letno poročamo, enkrat letno (praviloma oktobra) pa poteka ocena tveganj za prihodnje leto.

GRAWE zavarovalnica je v letu 2023 na področju upravljanja tveganj izvedla naslednje aktivnosti:

- izdelava rednega in izrednega Poročila o lastni oceni tveganj in solventnosti z v prihodnost usmerjenim pogledom, v katerem so analizirana in ocenjena naslednja 3 leta,
- izdelava Poročil o tveganjih,
- posodobitev Seznama tveganj,
- izdelava Poročila o solventnosti in finančnem položaju,
- izdelava Poročila o rednem poročanju nadzorniku,
- posodobitev Smernic o upravljanju tveganj,
- posodobitev Smernic o lastni oceni tveganj in solventnosti,
- posodobitev Smernic za izdelavo poročila o solventnosti in finančnem položaju in rednega poročila nadzorniku,
- posodobitev Smernic o sistemu notranjih kontrol in Sistema limitov,
- posodobitev Smernic o upravljanju neprekinjenega poslovanja in kriznem načrtu,
- posodobitev načrtov neprekinjenega poslovanja,
- posodobitev Obnovitvenega načrta za področje informatike.

Podrobneje o vrstah tveganj in ukrepih za njihovo obvladovanje pišemo v točki 5.5 v poglavju Računovodski izkazi s pojasnili.

Dolgoročni cilji in aktivnosti za doseganje le-teh

Dolgoročni cilji in strategija ostajajo nespremenjeni. Vse elemente poslovne strategije smo povzeli v dokumentu Poslovna strategija GRAWE zavarovalnice d. d. Dolgoročno si GRAWE zavarovalnica prizadeva za vzdržno poslovanje, ki ustvarja dodano vrednost za vse deležnike družbe, kar pomeni, da se iz leta v leto krepi kapitalna osnova za delovanje družbe, s tem pa tudi trdnost in pripravljenost na negotove razmere v prihodnosti. Visoka etičnost in strokovna odličnost v odnosu s strankami odražata bogato tradicijo in iz le-te izhajajoče poslanstvo družbe. Ključni produkti GRAWE zavarovalnice na tržišču so zavarovanje stavb in stanovanjske opreme, zavarovanje odgovornosti imetnikov motornih vozil ter kasko zavarovanje motornih vozil, vse oblike življenjskih zavarovanj in nezgodno zavarovanje. Zavarovalnica posveča veliko pozornosti vzajemnemu spoštovanju, odprtosti, zaupanju in socialni varnosti, pri čemer nagovarja vse tržne segmente strank, predvsem pa se osredotoča na posameznike, družine, podjetnike, mala in srednja podjetja. Pri tem raven zadovoljstva z našimi storitvami neprestano spremljamo, merimo in izboljšujemo, produkte ter celovit spekter zavarovalnih storitev pa prilagajamo pričakovanjem in potrebam naših strank.

Pričakovani razvoj podjetja

Vizija GRAWE zavarovalnice je ponuditi strankam prijazne in primerne storitve. Želimo postati zavarovalniški partner za vse življenje, ki stranko podpira skozi vsa življenjska obdobja in ji za vsako posamezno obdobje lahko ponudi ustrezen rešitev. Za izpolnjevanje tega poslanstva moramo stranko postaviti v središče našega razmišljanja pri vsakodnevnem delu in vseh prihodnjih načrtih. Naše poslanstvo je biti tukaj za stranko in njene potrebe ali skrbi, ki se pojavijo v primeru škode.

GRAWE v prihodnjih letih sledi svojim načelom uspeha: osredotočamo se na stabilno, trajnostno rast, skrbimo za dobro počutje naših zaposlenih in postavljamo potrebe naših strank v središče vsega, kar počnemo.

Plan za leto 2024 je bil narejen na podlagi novih računovodskih standardov MSRP 17.

V letu 2024 načrtujemo stabilno rast premoženjskih zavarovanj, pri čemer bomo ob avtomobilskem zavarovanju nekaj več pozornosti in nadaljnega razvoja namenili zavarovanju stanovanjskih objektov, stanovanjskih premičnin ter zavarovanju malih in srednjih podjetij.

Na področju življenjskih zavarovanj na podlagi izkušenj preteklih let v letu 2024 pričakujemo rahel porast.

Na področju finančnih naložb bomo v letu 2024 zastavljeni naložbeni cilj zagotovili z nadaljnjim investiranjem v nepremičnine. Na področju naložb življenjskih zavarovanj bomo nadaljevali s konzervativno naložbeno politiko, pri kateri bo pretežni del finančnih naložb investiran v slovenske državne obveznice.

V kolikor v letu 2024 ne pride do kakšnih večjih škod zaradi neurij ali drugih naravnih katastrof, pričakujemo pozitiven razvoj poslovnega izida.

Z vidika solventnosti zahtev pričakujemo, da bo stabilen razvoj poslovanja še naprej omogočal, da bomo dosegali raven solventnosti okrog 170 %.

Višina in zadostnost lastnih sredstev nam omogoča zanesljiv nadaljnji razvoj poslovanja.

**"Ves svet je naša skupna domovina."
Erazem Rotterdamski**

Pregled poslovanja

Podatki o zavarovalnici in zavarovalni skupini

GRAWE zavarovalnica d. d. (do 16. 6. 2001 PRIMA) obstaja od leta 1991. Je prva slovenska zavarovalna družba, ustanovljena na osnovi zasebne iniciative in s tujim vlaganjem. Ustanovitev PRIME, mešane zavarovalne družbe, je bila vpisana v sodni register 23. januarja 1991, pod številko sklepa Srg. 205/91, s polnim nazivom PRIMA, mešana zavarovalna družba, d. d., Maribor, Maistrova 17, Slovenija.

Do konca leta 2004 je prišlo do sprememb sedeža, dejavnosti, kapitala in imena v GRAWE zavarovalnica d. d. S prodajo svojih deležev dveh manjšinskih delničarjev je do takrat glavni delničar GRAWE AG postal stoo odstotni lastnik GRAWE zavarovalnice, Maribor.

V vseh letih svojega delovanja v Sloveniji je GRAWE zavarovalnica postala pomemben ponudnik klasičnih življenjskih in rentnih zavarovanj, kot tudi premoženjskih in avtomobilskih zavarovanj. Razvila je zelo uspešno sodelovanje z neodvisnimi podjetniki in družbami za zavarovalno zastopanje in zavarovalno posredovanje. Lastna zastopniška mreža, sodelovanje s pooblaščenimi zastopniki in strokovni kader prispevajo k doseganju načrtovanih poslovnih rezultatov.

Značilnosti, ki odlikujejo podjetje GRAWE zavarovalnico d. d., so:

- kot del mednarodnega zavarovalniškega koncerna GRAWE, ki deluje v trinajstih državah srednje, vzhodne in južne Evrope, ima že vpeljan in izdelan dostop do mednarodnih finančnih trgov,
- naložbena politika zavarovalnice je usmerjena k naložbam v Sloveniji, vendar lahko z izkoriščanjem mednarodnih povezav zagotovimo boljše razmerje med donosnostjo in varnostjo naložb, kot je to mogoče na ekonomsko in naložbeno majhnem področju,
- učinkovita organiziranost zagotavlja nadpovprečne donose zavarovancem.

Uprava GRAWE zavarovalnice d. d.:

Predsednik uprave:

mag. David Kastelic

Člana uprave:

mag. Helga Rudorfer

Simon Husar

Nadzorni svet GRAWE zavarovalnice d. d.:

Predsednik nadzornega sveta: mag. Klaus Scheitegel

Člani nadzornega sveta: dr. Wolfgang Felser

dr. Gernot Reiter

Erik Venningdorf

GRAWE zavarovalnica d. d. je hčerinska družba zavarovalnice Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Avstrija. Slednja sodi med velike avstrijske zavarovalnice. Med glavne posle skupine GRAWE sodijo zavarovanja, finančne storitve in nepremičnine. Sedemnajst zavarovalnih hčerinskih družb v srednji Evropi kaže na mednarodno usmerjenost zavarovalnice. Stabilnost in boniteta A sta odraz več kot 190-letne zgodbe o uspehu.

GRAWE skupina				
Banke in finančne storitve	Zavarovalnice			Nepremičnine
Bank Burgenland AG	Avstrija			GRAWE Immo AG
Schelhammer Capital	Grazer Wechselseitige Versicherung AG HYPO Versicherung AG			STIWOG Immobilien GmbH
SECURITY Kapitalanlage AG	Mednarodno			ImmoPro Immobilien GmbH
	GRAWE Slovenija	GRAWE Ukrajina Life	GRAWE neživotno Podgorica	
	GRAWE Hrvaška	GRAWE Ukrajina Non-Life	GRAWE Skopje	
	GRAWE Madžarska	GRAWE Bolgarija	GRAWE neživot Skopje	
	GRAWE Beograd	GRAWE Romunija	GRAWE Re Ciper	
	GRAWE Sarajevo	GRAWE CARAT Moldavija	Eurolink Skopje	
	GRAWE Banja Luka	GRAWE Podgorica		

Poslovna mreža

Sedež GRAWE zavarovalnice je v Mariboru na Gregorčičevi ulici 39. Našo poslovno mrežo sestavljajo še poslovna enota Ljubljana – Komenskega na Komenskega 4, poslovna enota Koper na Pristaniški ulici 12 in poslovna enota Maribor – Betnava na Ulici Eve Lovše 19. Poleg poslovnih enot ima GRAWE zavarovalnica osem poslovalnic: Celje, Kranj, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Postojna, Ptuj in Ravne na Koroškem. Lastno prodajno mrežo sestavljajo še pisarne v Gornji Radgoni, Slovenski Bistrici, Velenju, Nizki in Idriji. Podružnic izven sedeža podjetja nimamo. Dobro izobraženi sodelavci po vsej Sloveniji zagotavljajo izčrpno informiranje strank in hitro ter kompetentno reševanje škodnih primerov.

Razčlenitev prodajnih kanalov	Življenjsko zavarovanje	Premoženjsko zavarovanje
Lastna terenska mreža	47,25 %	68,96 %
Agencije, posredniki	49,07 %	30,78 %
Finančne institucije, drugo	3,68 %	0,26 %

V letu 2023 smo nadaljevali z zastavljeno strategijo pri sodelovanju z malimi agencijami.

Zaposleni

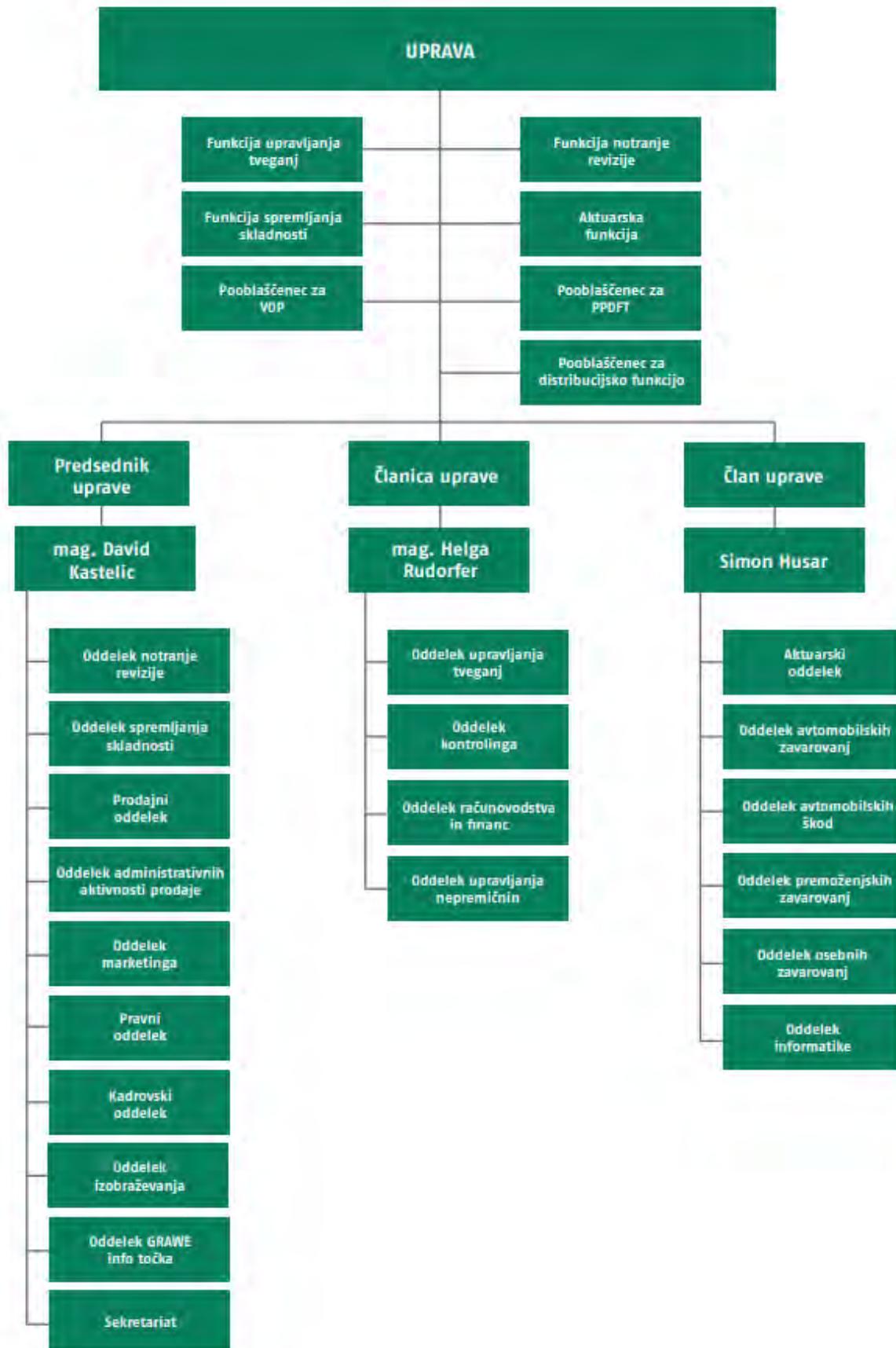
Število zaposlenih je na zadnji dan leta 2023 znašalo 156 (leto poprej: 176), in sicer je na področju pridobivanja zavarovanj, tj. prodaja in trženje, delovalo 79 (leto poprej: 98), na področju upravljanja pa 77 (leto poprej: 78) sodelavcev. V letu 2023 se je zavarovalnici pridružilo 16 novih sodelavcev, 36 pa jih je prekinilo delovno razmerje.

Oddelek	Stanje dne 31. 12. 2022	Sprememba	Stanje dne 31. 12. 2023
Uprava	3	0	3
Tajništvo	1	0	1
Pogodbe	15	1	16
Škode	28	-1	27
Računovodstvo	10	0	10
Kontroling	1	0	1
Pravna pisarna, aktuar, AOP	15	-1	14
Nepremičnine	2	0	2
Spremljanje skladnosti	1	0	1
Interna revizija	1	0	1
Upravljanje tveganj	1	0	1
Uprava skupaj	78	-1	77
Marketing	2	0	2
Prodaja – vodstvo, administracija	34	-6	28
Prodaja – stalno zaposleni	62	-13	49
Prodaja skupaj	98	-19	79
SKUPAJ	176	-20	156

Struktura izobrazbe

Stopnja izobrazbe	Število zaposlencev 31. 12. 2023	Število zaposlencev 31. 12. 2022
IV ali manj	17	18
V	69	80
VI	16	17
VII	30	36
VIII	18	19
IX	6	6
Skupaj	156	176

Organigram

Podpora informacijske tehnologije

Zavarovalnica si prizadeva, da se informacijsko-komunikacijska oprema tekoče posodablja in je v skladu z aktualno tehnologijo ter informacijskimi varnostnimi standardi. V letu 2023 je bilo za posodobitev računalniške opreme porabljenih 175.101 EUR (2022: 138.764EUR). Digitalizacija postaja vedno bolj pomembna pri izboljšavi učinkovitosti procesov, zato predstavljajo pomemben del investicij tudi vlaganja v programsko opremo. V preteklem letu je bilo za te namene investiranih 545.200 EUR (2022: 207.640 EUR).

V letu 2023 smo vpeljali IPS – program za sklepanje avtomobilskih zavarovanj, delovanje informacijsko komunikacijske opreme pa smo preverjali s periodičnimi kontrolami upravljanja EIOPA-BoS-20/600.

Upravljanje informacijskih sistemov je opredeljeno s pravilniki na nivoju skupine in so za zavarovalnico prilagojeni ter usklajeni z našo zakonodajo, kjer je to potrebno. Matična družba ima sprejet ISO standard 27001 – Sistem upravljanja informacijske varnosti, ki v določenih segmentih pokriva tudi zavarovalnico. Varnostni pravilnik se vsaj enkrat letno posodablja. Posebno pozornost namenjamo tudi varnosti informacijskih sistemov in varstvu podatkov, zato smo v letu 2023 povečali ozaveščenost uporabnikov o tem področju.

Zavarovalne vrste

GRAWE zavarovalnica posluje v nadaljevanju navedenih zavarovalnih vrstah.

ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA

Življenjska zavarovanja za primer smrti in doživetja:

GRAWE ŽIVLJENJE	zavarovanje ene osebe z vključenim zavarovanjem za primer nezgodne smrti
GRAWE ELITE 20 PLUS	zavarovanje ene osebe z dodatnim kritjem za primer nastopa težke bolezni in vključenim zavarovanjem za primer nezgodne smrti
GRAWE ŠČIT	zavarovanje ene osebe s stalno zavarovalno vsoto za primer smrti
GRAWE KREDIT RKN5	zavarovanje ene osebe s padajočo zavarovalno vsoto za primer smrti
GRAWE KREDIT RKN11	zavarovanje ene osebe s padajočo zavarovalno vsoto za primer smrti in enkratnim plačilom premije
GRAWE SENIOR	zavarovanje starejših oseb z zavarovalno vsoto za primer smrti in doživetja

GRAWE RENTA je zavarovanje, ki izplačuje dogovorjeno obliko in višino rente.

Življenjska zavarovanja za primer doživetja:

GRAWE POKOJNINA	življenjsko zavarovanje za eno osebo
-----------------	--------------------------------------

Dodatna zavarovanja:

UI1, UI2, UI3, UI4, UI5 in UI6	dodatno nezgodno zavarovanje za primer trajne invalidnosti z možnostjo družinskega kritja in s priključitvijo bolnišnične dnevnice ter dnevnega nadomestila
UI50P	dodatno zavarovanje za primer nezgodne invalidnosti
UTZ	dodatno zavarovanje za primer nezgodne smrti
VTZ	dodatno zavarovanje za primer nezgodne smrti v prometni nesreči
AUZ	dodatno zavarovanje za primer delovne nezmožnosti
RDZ1N	dodatno zavarovanje za primer nastopa težke bolezni
RAN1Z	dodatno zavarovanje za primer smrti
GRAWE #SOS4U	dodatno zavarovanje nezgodne asistencije

Življenjska zavarovanja, vezana na enote investicijskih skladov:

GRAWE #Green4U	naložbeno življenjsko zavarovanje z aktivnim upravljanjem sredstev
GRAWE #Green4U ENKRATNI	naložbeno življenjsko zavarovanje z aktivnim upravljanjem sredstev
GRAWE #BestYears4U	naložbeno življenjsko zavarovanje s samostojnim upravljanjem sredstev
GRAWE #BestYears4U ENKRATNI	naložbeno življenjsko zavarovanje s samostojnim upravljanjem sredstev

PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA

Nezgodno zavarovanje

Samostojno nezgodno zavarovanje v individualni ali kolektivni obliki, znotraj katerega je moč zavarovati različne nevarnosti, kot so npr. smrt kot posledica nezgode, smrt kot posledica bolezni, trajna invalidnost, nadomestilo za vsak dan, preživet v bolnišnici, nadomestilo za vsak dan delovne nezmožnosti, nadomestilo za bolečine, stroški, ki so posledica nezgode, nezgodna asistenca ali nezgodna renta.

Zavarovanje požara in elementarnih nesreč

Zavarujemo premičnine in nepremičnine, ki so ogrožene s strani različnih nevarnosti, kot so ogenj, eksplozija, padec letal, direktni ali indirektni udar strele, vihar, pritisk snega in toča.

Zavarovanje splošne odgovornosti

Zavarovane so škode (osebne ali premoženjske), ki jih zavarovanec povzroči tretji osebi. Zavarovalno kritje velja v Sloveniji, in sicer z možnostjo razširitve kritja za tujino. V letu 2019 smo v ponudbo premoženjskih zavarovanj vključili prenovljeno zavarovanje splošne odgovornosti **GRAWE ODGOVORNOST**.

Drugo premoženjsko zavarovanje

Med druga premoženjska zavarovanja sodijo zavarovanje stanovanjske opreme, individualne hiše, etažne lastnine, električnih gospodinjstev, elektronike in obratovalnega zastoja. Dodatno ponujamo zavarovanje živil v zamrzovalnikih. Na voljo je tudi zavarovanje premoženja proti izlitju vode in lomu stekla. Ponudba premoženjskih zavarovanj ravno tako zajema zavarovanje **GRAWE PODJETNIK**, namenjeno pravnim osebam, s katerim so krite škode poslovnega premoženja v primeru poplave, požara, udara strele, potresa, vloma in drugih nesreč.

Avtomobilsko zavarovanje

Ponujamo široko zavarovalno kritje motornih vozil z zavarovanjem odgovornosti, zavarovanjem voznika za škodo zaradi telesnih poškodb, polnim in delnim kasko zavarovanjem, nezgodnim zavarovanjem sopotnikov in različnimi vrstami asistenc.

Turistično zavarovanje

Zavarovanje **GRAWE TURIST** je namenjeno izključno turistom in popotnikom. S tem zavarovanjem so zavarovane naslednje nevarnosti: stroški zdravljenja bolezni in posledic nezgod, ki se zgodijo na počitnicah, odpoved počitnic oziroma potovanja, poznejši prihod na počitnice ali predčasen odhod z njih, stroški reševanja in iskanja, izguba prtljage/zamuda na letalo oziroma ladjo in zavarovanje odgovornosti (če zavarovanec na počitnicah povzroči škodo tretji osebi).

Zavarovanje kmetijskih rizikov

Zavarujemo kmetijske premičnine in nepremičnine, ki so ogrožene s strani različnih nevarnosti, kot so ogenj, eksplozija, padec letal, direktni ali indirektni udar strele, vihar, pritisk snega, toča, izlitje vode. Zavarovane so lahko tudi škode zaradi vlomne tatvine, loma stekla, odgovornosti iz posesti gospodarskih zgradb in potresa.

Dne 31. 12. 2023 znaša število sklenjenih zavarovanj 525.481 in se po zavarovalnih vrstah deli tako:

Statistika portfelja	Število sklenjenih zavarovanj 31. 12. 2023	Število sklenjenih zavarovanj 31. 12. 2022
Skupaj GRAWE d. d.	525.481	401.628
Premoženjska zavarovanja	481.218	354.720
Nezgodno zavarovanje	78.119	66.553
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	176.092	86.749
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	28.583	26.653
Druga premoženjska zavarovanja	62.415	59.943
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	58.574	48.545
Zavarovanje splošne odgovornosti	28.697	27.286
Zavarovanje različnih finančnih izgub	2.705	2.969
Zavarovanje nudenja pomoči	46.033	36.022
Življenjska zavarovanja	44.263	46.908
Življenjska zavarovanja brez zavarovanj z naložbenim tveganjem	34.428	37.029
Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem	9.835	9.879

Število sklenjenih zavarovanj se je v primerjavi s preteklim poslovnim letom precej povišalo. Skupaj se je število sklenjenih zavarovanj v letu 2023 povečalo za 123.853 pogodb ali 30,84 %, tj. s 401.628 na 525.481 sklenjenih zavarovanj. Od tega pri premoženjskih zavarovanjih beležimo povišanje za 35,66 % (za 126.498 sklenjenih zavarovanj), medtem ko je število sklenjenih življenjskih zavarovanj upadlo za 5,64 % (za 2.645).

Skupna višina zavarovalnih vsot iz naslova življenjskih zavarovanj se je v primerjavi s preteklim letom zvišala za 1,95 % in znaša 568.921.006 EUR.

Raziskave, razvoj in investicijska vlaganja

Raziskave so namenjene zlasti razvoju novih zavarovalnih produktov in aktivnostim, kot sta npr. izobraževanje in oglaševanje. Prav tako smo v 2023 razvili nov sklepalni program za avtomobilska zavarovanja, ki se v letu 2024 še naprej nadgrajuje in izboljšuje. Na ta način se izvaja digitalizacija in modernizacija sklepalnih procesov, katerega bomo poleg že obstoječih avtomobilskih zavarovanj širili tudi na ostala področja poslovanja.

Investicijska vlaganja v neopredmetena sredstva (545.200 EUR) in opredmetena osnovna sredstva (188.225 EUR) v višini 733.425 EUR (2022: 468.214 EUR) predstavljajo predvsem vlaganja v IT-opremo (hardware in software), druge pisarniške stroje in pisarniško opremo ter investicijska vlaganja v nepremičnine. Struktura vlaganj v opremo se v primerjavi s preteklim letom ni bistveno spremenila, le nekoliko več vlaganja v neopredmetena osnovna sredstva smo zabeležili, kar je predvsem povezano z uvedbo novih računovodskih standardov MSRP 9 in MSRP 17 ter razvojem novega programa za sklepanje avtomobilskih zavarovanj. V letu 2023 GRAWE zavarovalnica ni imela stroškov vlaganja v pridobitev novih nepremičnin za zavarovalno dejavnost (2022: 0 EUR).

Premija

Kosmata obračunana premija skupnega poslovanja je v celotnem letu poročanja dosegla 58.412.519 EUR (2022: 49.071.608 EUR), kar ustreza 19,04-% povišanju. Od tega odpade 41.957.315 EUR (2022: 32.996.353 EUR) na neživljenjska zavarovanja in 16.455.204 EUR (2022: 16.075.254 EUR) na življenjska zavarovanja.

Prikaz kosmate obračunane zavarovalne premije v primerjavi s preteklim letom (brez cediranega pozavarovanja):

	Kosmata obračunana premija	
	2023	2022
Premoženjska zavarovanja		
Nezgodno zavarovanje	4.827.818	4.396.264
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	12.714.291	8.472.741
Zavarovanje prevoza blaga	0	0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	2.258.855	1.950.069
Drugo škodno zavarovanje	7.522.733	6.734.701
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	10.342.615	8.057.291
Splošno zavarovanje odgovornosti	1.770.994	1.483.048
Zavarovanje različnih finančnih izgub	606.216	613.825
Zavarovanje nudenja pomoči	1.913.794	1.288.416
Skupaj premoženjska zavarovanja	41.957.315	32.996.353
Življenjsko zavarovanje		
Življenjska zavarovanja brez zavarovanj z naložbenim tveganjem	9.278.063	9.480.480
Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem	7.177.142	6.594.774
Skupaj življenjska zavarovanja	16.455.204	16.075.254

Izplačila zavarovalnin

Izplačila kosmatih odškodnin in zavarovalnin v direktnem poslu premoženjskih zavarovanj so se zvišala za 8.543.340 EUR ali 50,58 % na 25.435.276 EUR (2022: 16.891.937 EUR). Velik porast v višini izplačanih odškodnin na področju premoženjskih zavarovanj je predvsem posledica naravnih katastrof v letu 2023. Preteklo leto je Slovenija zajela največja naravna nesreča v zgodovini obstoja države. V začetku avgusta so poplave zajele več kot polovico slovenskega ozemlja in prizadele celotno infrastrukturo. Poleg te je Slovenijo v preteklem letu doletelo še nekaj močnejših neurij, kar je vplivalo na porast izplačanih odškodnin.

Na področju življenjskih zavarovanj so se izplačila za zavarovalne primere vključno s plačanimi deleži na dobičku znižala s 16.826.252 EUR na 15.481.557 EUR, kar predstavlja 7,99-% znižanje.

Izplačila odškodnin in zavarovalnin se delijo skladno s spodaj navedeno preglednico na posamične zavarovalne vrste:

	Kosmate odškodnine	Kosmate obračunane premije	Škodni rezultat v %
A. Premoženjsko zavarovanje	25.435.276	41.957.315	60,62
Nezgodno zavarovanje	1.003.388	4.827.818	20,78
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	9.515.187	12.714.291	74,84
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	624.614	2.258.855	27,65
Drugo škodno zavarovanje	7.399.295	7.522.733	98,36
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	4.736.656	10.342.615	45,80
Zavarovanje splošne odgovornosti	115.528	1.770.994	6,52
Zavarovanje raznih finančnih izgub	418.802	606.216	69,08
Zavarovanje nudenja pomoči	1.621.805	1.913.794	84,74
B. Življenjsko zavarovanje	15.481.557	16.455.204	94,08
Brez zavarovanj z naložbenim tveganjem	11.882.055	9.278.063	128,07
Z naložbenim tveganjem	3.599.501	7.177.142	50,15

Na področju premoženjskih zavarovanj se je škodni rezultat z 51,19 % v lanskem letu zvišal na 60,62 %. Slabši rezultat v povprečju izhaja predvsem iz zavarovalnih vrst drugega premoženjskega zavarovanj, ki zajema zavarovanje zgradb in stanovanjske opreme. Na področju avtomobilskih zavarovanj se je škodni rezultat kljub višjim izplačilom odškodnin izboljšal predvsem zaradi velike rasti kosmate obračunane premije, ki se je povišala za več, kot so se povišala izplačila odškodnin.

Relativno slab škodni rezultat na področju življenjskih zavarovanj, ki se je v primerjavi z lanskim letom izboljšal za 10,59 odstotne točke, je posledica razvoja škodnih dogodkov, ki se odvijajo v skladu s strukturo zavarovalniškega portfelja, kjer so se v letu 2023 nadaljevala doživetja in s tem izplačila zavarovalnin iz naslova doživetij ter predčasne prekinitve zavarovalnih pogodb.

Rezultati poslovanja

	2023	2022
Skupaj	595.153	9.705.516
Zavarovalni prihodki	45.134.930	39.383.928
Zavarovalni odhodki	-47.054.370	-36.665.071
Zavarovalni rezultat	-1.919.440	2.718.858
Pozavarovalni rezultat	531.661	-3.091.606
Finančni rezultat naložb in zavarovalnih storitev	-2.188.636	-2.302.354
Finančni rezultat naložb	12.636.179	-9.623.651
Finančni rezultat zavarovalnih storitev	-15.142.395	7.326.237
Finančni rezultat pozavarovalnih storitev	317.580	-4.940
Poslovni izid pred obdavčitvijo	-6.666.329	-5.461.621
Premoženjska zavarovanja		
Zavarovalni prihodki	37.279.896	32.202.508
Zavarovalni odhodki	-40.463.030	-28.539.852
Zavarovalni rezultat	-3.183.134	3.662.657
Pozavarovalni rezultat	645.800	-3.022.052
Finančni rezultat naložb in zavarovalnih storitev	926.825	-289.539
Finančni rezultat naložb	1.069.148	-469.916
Finančni rezultat zavarovalnih storitev	-450.355	211.844
Finančni rezultat pozavarovalnih storitev	308.032	-31.468
Poslovni izid pred obdavčitvijo	-3.393.064	-1.200.086
Življenjska zavarovanja		
Zavarovalni prihodki	7.855.034	7.181.420
Zavarovalni odhodki	-6.591.340	-8.125.219
Zavarovalni rezultat	1.263.694	-943.799
Pozavarovalni rezultat	-114.139	-69.554
Finančni rezultat naložb in zavarovalnih storitev	-3.115.461	-2.012.815
Finančni rezultat naložb	11.567.031	-9.153.736
Finančni rezultat zavarovalnih storitev	-14.692.040	7.114.393
Finančni rezultat pozavarovalnih storitev	9.548	26.528
Poslovni izid pred obdavčitvijo	-3.273.266	-4.261.535
Pogodbena storitvena marža	15.421.977	10.097.948

Zavarovalni prihodki so znašali 45.134.930 EUR in so se v primerjavi s preteklim letom povečali za 14,60 %.

Zavarovalni rezultat je slabši od lanskega predvsem zaradi slabšega zavarovalnega rezultata na področju premoženjskih zavarovanj, kar je posledica visokih odhodkov za odškodnine iz naslova naravnih nesreč, predvsem neurij s točo in poplav, ki so poletj 2023 prizadele Slovenijo.

Finančni rezultat iz naložb je za 226,36 % višji od preteklega leta predvsem zaradi višjih tečajev naložb, ki jih vrednotimo po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Največji del nerealiziranih dobičkov izhaja iz naložb življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje.

Stroški poslovanja

Stroški poslovanja so znašali 19.975.865 EUR in so se v primerjavi z lanskim letom (2022: 17.315.415 EUR) zvišali za 15,36 %. Stroški za celo podjetje so na posamezne bilančne oddelke razdeljeni, kot sledi:

2023	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
Pripisljivi stroški	12.018.843	4.868.835	16.887.679
Pripisljivi stroški pridobivanja zavarovanj	8.577.922	3.442.094	12.020.016
Pripisljivi administrativni stroški	1.973.410	1.115.618	3.089.028
Pripisljivi stroški škod	1.467.511	273.046	1.740.557
Pripisljivi stroški naložb	0	38.078	38.078
Nepripisljivi stroški	1.777.404	1.310.782	3.088.186
Stroški skupaj	13.796.248	6.179.617	19.975.865
2022			
Pripisljivi stroški	10.096.800	4.356.587	14.453.387
Pripisljivi stroški pridobivanja zavarovanj	7.513.638	3.218.664	10.732.302
Pripisljivi administrativni stroški	1.478.475	877.428	2.355.903
Pripisljivi stroški škod	1.104.687	225.980	1.330.667
Pripisljivi stroški naložb	0	34.515	34.515
Nepripisljivi stroški	1.632.991	1.229.037	2.862.027
Stroški skupaj	11.729.791	5.585.624	17.315.415

Povišanje je stroškov je deloma posledica inflacije, deloma pa posledica rasti kosmate obračunane premije, kar se posledično odraža tudi v višjih provizijah in stroških pridobivanja zavarovanj.

Finančne naložbe in naložbene nepremičnine

Premoženjska zavarovanja	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Deleži v investicijskih skladih	5.593.261	5.137.382
Obveznice	10.819.787	10.777.060
Posojila	41.957	55.638
Naložbene nepremičnine	2.490.678	2.484.699
Skupaj naložbe premoženjskih zavarovanj	18.945.683	18.454.779
Življenjska zavarovanja		
Delnice in deleži	84.389	80.230
Deleži v investicijskih skladih	28.912.013	26.273.628
Obveznice	92.879.570	88.363.547
Posojila	208.551	221.602
Naložbene nepremičnine	6.131.104	3.427.710
Naložbe življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem	44.075.174	37.564.806
Skupaj naložbe življenjskih zavarovanj	172.290.801	155.931.523
Skupaj		
Delnice in deleži	84.389	80.230
Deleži v investicijskih skladih	34.505.274	31.411.010
Obveznice	103.699.358	99.140.607
Posojila	250.508	277.240
Naložbene nepremičnine	8.621.781	5.912.409
Naložbe življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem	44.075.174	37.564.806
Skupaj naložbe	191.236.484	174.386.302

Finančni položaj

	31. 12. 2023	31. 12. 2022 prilagojeno*
SREDSTVA	210.002.750	190.002.867
Opredmetena osnovna sredstva	2.781.075	3.058.255
Naložbene nepremičnine	8.621.781	5.912.409
Neopredmetena sredstva	792.349	351.828
Odložene terjatve za davek	3.958.490	1.733.094
Finančne naložbe	182.614.703	168.473.893
– po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	101.257.478	96.794.911
– po odplačni vrednosti	250.508	277.240
– po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	81.106.718	71.401.742
Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva	7.357.044	3.766.235
Terjatve za odmerjeni davek od dohodka	64.966	0
Druge terjatve	2.586.154	5.260.387
Denar in denarni ustrezniki	1.100.969	1.311.113
Druga sredstva	125.218	135.652
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	210.002.750	190.002.867
KAPITAL	25.566.708	27.285.763
Osnovni kapital	8.000.000	7.400.000
Kapitalske rezerve	927.598	927.598
Rezerve iz dobička	4.246.347	4.246.347
Akumulirani vseobsegajoči donos	20.652.214	17.240.872
Zadržani dobički preteklih let	-3.716.845	2.997.533
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-4.542.606	-5.526.587
OBVEZNOSTI	184.436.042	162.717.103
Odložene obveznosti za davek	7.540.976	5.494.887
Zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	163.488.618	149.363.903
Pozavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	324.870	181.594
Rezervacije	597.336	524.381
Obveznosti za odmerjeni davek od dohodka	0	64.966
Druge obveznosti	12.484.242	7.087.373

*V terjatvah in obveznostih je izključen efekt razmerja med življenjskim in drugimi zavarovanji 16.767.518 EUR (2022: 11.740.519 EUR).

Finančni položaj zavarovalnice se je v primerjavi z letom 2022 izboljšal.

Bilančna vsota se je zvišala za 10,53 %. Opredmetena osnovna sredstva so se znižala, saj je bil del zemljišč in zgradb, ki smo jih uporabljali za lastno dejavnost prenesen v naložbene nepremičnine, ki so se povečale za 45,83 %. Del povečanja je tudi gradnja nove poslovne stavbe, ki bo deloma namenjena za lastno uporabo, deloma pa se bo uporabljala kot naložbena nepremičnina. Neopredmetena osnovna sredstva so se več kot podvojila v primerjavi z lanskim letom. Investicije v programsko opremo so povezane z uvedbo novih mednarodnih računovodskih standardov za poročanje MSRP 9 in MSRP 17 ter razvojem novega programskega orodja za

sklepanje avtomobilskih zavarovanj. Finančne naložbe, ki predstavljajo največji del sredstev, so se povišale za 8,39 %. Zvišanje tržnih vrednosti finančnih naložb je posledica stabiliziranja finančnih trgov v drugi polovici leta. Znesek sredstev iz pozavarovalnih pogodb, se je skoraj podvojil. Pri pozavarovalnih pogodbah, ki so sredstva, razlika med letoma izhaja iz sedanje vrednosti bodočih denarnih tokov obveznosti za preostalo kritje (LRC) iz naslova pozavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj, ki jih je zavarovalnica pripoznala v prvem kvartalu 2023 in jih za leto 2022 drugače modelirala. Zavarovalnica sklepa pozavarovalne pogodbe za obdobje enega leta (t. i. »clean cut« pogodbe). V letu 2022 se v izračunu sredstev za prihodnje obdobje omenjene pozavarovalne pogodbe pripoznajo kot t. i. »clean cut« pogodbe, brez obveznosti za prihodnja obdobja. V letu 2023 pa je zavarovalnica pripoznala vrednosti za prihodnje obdobje, saj kljub dejstvu, da so pogodbe »clean cut«, so vrednosti prihodnjih denarnih tokov na dan vrednotenja znane. Zato je zavarovalnica le-to upoštevala pri oceni prihodnjih denarnih tokov. Omenjeno je imelo velik vpliv na pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva.

Terjatve so se znižale za 50,84 %, denar in denarni ustrezniki pa so se znižali za 16,03 %.

Na strani obveznosti do virov sredstev se vse postavke niso gibale v isto smer. Kapital se je znižal za 6,30 %, kar je predvsem posledica negativnega poslovnega izida iz preteklega in tekočega poslovnega leta. V letu 2023 se je osnovni kapital povišal za 8,11 % na 8.000.000 EUR (2022: 7.400.000 EUR). Akumulirani finančni prihodki iz naslova vrednotenja finančnih sredstev in obveznosti zavarovalnih ter pozavarovalnih pogodb so se povišali za 19,79 %. Višina zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti, se je povišala za 9,46 %, za kar obstaja več dejavnikov. Iz naslova vrednotenja premoženjskih zavarovanj izhaja povišanje tako iz obveznosti za nastale zahtevke (LIC), kakor tudi iz obveznosti za preostalo kritje (LRC). Povišanje obveznosti za preostalo kritje iz naslova premoženjskih zavarovanj je posledica višje plačane premije, katere rast v letu 2023 je glede na leto 2022 znašala 25,73 %. Dvig obveznosti za nastale zahtevke iz naslova premoženjskih zavarovanj je posledica naravnih katastrof v letu 2023. Leta 2023 je v poletnih mesecih Slovenijo zajela ena večjih naravnih nesreč v zgodovini obstoja države. Daljše obdobje intenzivnih padavin, ki jim je sledilo izjemno močno deževje, je avgusta (naravna nesreča 4. 8. 2023) povzročilo poplave katastrofalnih razsežnosti v severnih in osrednjih delih države. Poplave so zajele kar dve tretjini slovenskega ozemlja, prizadele pa so predvsem cestno, energetska in bivalno infrastrukturo. Več cest in prometnih povezav je bilo popolnoma ali delno zaprtih zaradi podrtih vozišč, nanosov peska in blata, visoke vode na cestiščih ter ogroženosti zaradi zemeljskih plazov. Omenjene naravne nesreče so posledično vplivale na višino obveznosti za nastale zahtevke premoženjskih zavarovanj. Na povišanje obveznosti za nastale zahtevke na področju zavarovanja pomoči se vidi vpliv menjave asistenčnega partnerja v letu 2023. Na področju življenjskih zavarovanj razlike izhajajo iz sprememb v denarnih tokovih zaradi spremembe parametrov, ki se upoštevajo pri izračunu obveznosti za preostalo kritje. Sprememba omenjenih parametrov, ki se določajo na osnovi portfelja pogodb življenjskih zavarovanj (portfeljni parametri), izvira iz redne letne aktualizacije le-teh.

Pozavarovalne pogodbe, ki so obveznosti, so se v letu 2023 glede na leto 2022 povišale predvsem zaradi sprememb, ki izhajajo iz krivulje obrestnih mer, ki se uporablja pri vrednotenju, ter spremembe portfelja.

Druge obveznosti so se zvišale za 76,15 %, kar je predvsem posledica višjih obveznosti do pozavarovateljev in višjega zneska obračunanih stroškov provizij ter višjih obveznosti za davek od zavarovalnih poslov, ki na bilančni dan še niso bile poravnane.

Aktivne bilančne pozicije so v njenem naložbenem delu, ki predstavlja 86,96 % sredstev, izpostavljene tržnim tveganjem, saj večina naložb kotira na organiziranem trgu vrednostnih papirjev. Likvidnostno tveganje je relativno nizko, saj so tržni vrednostni papirji hitro unovčljivi. Večina naložb s stalnim donosom je obrestovana s fiksno obrestno mero in s tem je obrestno tveganje nizko. Kreditno tveganje je prav tako nizko, saj je večina obveznic državnih ali pa imajo hipotekarna poroštva dežel ali držav.

Terjatve so izpostavljene kreditnemu tveganju, saj nimajo posebnih poroštev.

Pasivne bilančne pozicije v največji meri (77,85 %) predstavljajo obveznosti iz zavarovalnih pogodb, ki v veliki meri izhajajo iz naslova življenjskih zavarovanj. Naložbe, ki so namenjene pokritju le-teh, so v celoti nominirane v EUR, zato je valutno tveganje nično.

Zavarovalnica je izpostavljena operativnemu tveganju, ki ga s svojo tehnično in kadrovsko organizacijo uspešno obvladuje. V vsakem trenutku je sposobna zagotoviti nemoteno poslovanje družbe.

Varstvo okolja

Zavarovalnica je gospodarski subjekt, ki nima bistvenih vlaganj v varstvo okolja. Pri opravljanju svoje dejavnosti pa kljub temu stremi k čim bolj smotrni porabi energije (varčna IT-tehnologija in druga delovna sredstva, ogrevanje na plin) in recikliranju odpadkov (papir). Pri našem poslovanju je v ospredju digitalizacija, s čimer se trudimo povečati obseg brezpapirnega poslovanja in tako prispevati svoj delež k zmanjšanju ogljičnega odtisa in varovanju narave. Ti izdatki nimajo bistvenega vpliva na finančno poslovanje zavarovalnice.

Pomembni dogodki po bilančnem datumu

Po bilančnem datumu ni bilo dogodkov, ki bi pomembno vplivali na računovodske izkaze zavarovalnice za leto 2023 ali razkritja k računovodskim izkazom za 2023.

**"Za najpomembnejše je vselej dovolj časa."
Brian Tracy**

1.3 IZJAVA O UPRAVLJANJU GRAWE ZAVAROVALNICE D. D.

1.3.1 Sistem upravljanja

Sistem upravljanja GRAWE zavarovalnice je opredeljen v smernicah Solventnosti II, ki jih je potrdila uprava s soglasjem nadzornega sveta. V navedenih smernicah so opredeljene usmeritve upravljanja zavarovalnice in predstavljajo temelj za vzpostavitev ter uresničevanje trdnega in zanesljivega sistema upravljanja ter omogočajo uresničitev poslovne strategije zavarovalnice.

1.3.2 Izjava o skladnosti z Zavarovalnim kodeksom, Kodeksom za upravljanje in Kodeksom poslovnega ravnanja za sodelavce

GRAWE zavarovalnica pri svojem poslovanju uporablja Zavarovalni kodeks, ki je dostopen na spletni strani SLOVENSKEGA ZAVAROVALNEGA ZDRUŽENJA, Gospodarsko interesno združenje (<https://www.zav-zdruzenje.si/wp-content/uploads/2017/08/Zavarovalni-kodeks.pdf>).

GRAWE zavarovalnica je sprejela Kodeks za upravljanje z namenom, da določi standarde upravljanja, pristojnosti in odgovornosti skupščine, nadzornega sveta in uprave, zaradi zagotovitve dolgoročnega razvoja in uspeha zavarovalnice. Kodeks za upravljanje je objavljen na spletni strani GRAWE zavarovalnice (www.grawe.si).

GRAWE zavarovalnica je sprejela tudi Kodeks ravnanja za zaposlene, ki ni javno dostopen, vendar je zavezujoč za vse zaposlene v zavarovalnici.

1.3.3 Opis značilnosti sistema notranjih kontrol in upravljanj tveganj v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Zavarovalnica ima jasno organizacijsko strukturo, ki zagotavlja:

- jasno določitev odgovornosti,
- učinkovito delo v zavarovalnici,
- učinkovito izvajanje dejavnosti,
- ustrezne kontrole tveganj,
- sistem odobritev in odločanja (vključno z omejitvami),
- preprečevanje nasprotja interesov z jasno ločenimi posli s strankami in podpornimi posli,
- jasen pretok informacij, tako da so informacije pravočasno dostopne vsem zaposlenim, ki so tako seznanjeni s procesi zavarovalnice,
- načelo »najmanjšega privilegija« pri dodelitvi dostopnih pravic,
- načelo »potrebe po seznanitvi« pri razpolaganju z znanjem, informacijami in s podatki.

Sistem notranjih kontrol temelji na konceptu treh linij. Prvo linijo predstavljajo upravljalci tveganj, ki sprejemajo neposredne operative odločitve za upravljanje tveganj, da bi se spoštovali postavljeni cilji in limiti tveganj. Drugo linijo predstavljajo funkcija upravljanja tveganj, funkcija spremljanja skladnosti in aktuarska funkcija, ki zagotavlja dopolnilna strokovna mnenja, podporo, spremljanje in daje izzive, povezane z obvladovanjem tveganj ter zagotavlja analizo in poročila o ustreznosti in uspešnosti obvladovanja tveganj. Tretjo linijo pa predstavlja funkcija notranje revizije, ki v okviru svojih revizijskih dejavnosti redno preverja in ocenjuje učinkovitost in uspešnost sistema notranjih kontrol ter podpira nadaljnji razvoj učinkovitih kontrol, med drugim s spremljanjem izvajanja ukrepov. O svojih ugotovitvah in priporočilih poroča upravi in nadzornemu svetu zavarovalnice.

1.3.4 Organi upravljanja

GRAWE zavarovalnica ima dvotirni sistem upravljanja, v katerem uprava vodi zavarovalnico, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Skupščina delničarjev GRAWE zavarovalnice, uprava in nadzorni svet delujejo skladno z zakoni in drugimi predpisi, s statutom družbe in poslovniki.

Skupščina

Pristojnosti:

- sklepa o spremembah in dopolnitvah statuta,
- na predlog uprave in nadzornega sveta sklepa o uporabi dobička,
- sklepa o ukrepih za povečanje ali zmanjšanje osnovnega kapitala,
- sklepa o imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta,
- sklepa o imenovanju revizorja,
- sklepa o podelitvi razrešnice članom uprave in nadzornega sveta,
- sklepa o prenehanju družbe in statusnih spremembah,
- odloča o drugih zadevah, predvidenih z zakoni.

Sklic skupščine

Skupščino lahko skličejo uprava, nadzorni svet ali delničarji, katerih skupni deleži dosegajo dvajsetino osnovnega kapitala. Vabilo na sklic skupščine mora biti objavljeno vsaj 30 (trideset) dni pred dnevom zasedanja skupščine, priložen pa mu mora biti dnevni red in predlogi sklepov. Sklic skupščine z objavo dnevnega reda se opravi s priporočenim pismom delničarjem. Skupščina družbe se mora sklicati najmanj enkrat letno in to praviloma v začetku tekočega leta po izteku poslovnega leta.

Udeležba na skupščini

Skupščino vodi predsednik nadzornega sveta, če skupščina z večino glasov ne odloči drugače. Skupščina veljavno odloča, če so navzoči delničarji z glasovalno pravico, ki predstavlja vsaj 50 % zastopanega osnovnega kapitala. Skupščina sprejema sklepe z navadno večino oddanih glasov, če zakon ali statut ne določata drugače.

Glasovalna pravica

Glasovalna pravica delničarjev se uresničuje glede na nominalne zneske delnic pri čemer vsaka delnica podeljuje en glas. Za glasovanje lahko delničar pisno pooblasti tudi drugo osebo.

Skupščina v letu 2023

Skupščina delničarjev GRAWE zavarovalnice je bila v letu 2023 sklicana enkrat.

Dne 13. 3. 2023 je v prostorih GRAWE zavarovalnice na Gregorčičevi 39 v Mariboru potekala 36. skupščina delničarjev, kjer se/je skupščina:

- seznanila z Letnim poročilom za leto 2022 z mnenjem revizorja, s Poročilom o odnosih do povezanih družb za leto 2022 in pisnim sporočilom nadzornega sveta o svojem delu z mnenjem k revidiranemu letnemu poročilu za leto 2022;
- sklenila, da ostane čisti dobiček družbe za leto 2022 v višini 819.090,89 EUR nerazporejen dobiček in se prenese v naslednje obdobje kot preneseni dobiček.
- bilančni dobiček, ki na dan 31. 12. 2022 znaša 28.404.108,31 EUR se uporabi na naslednji način:
 - del bilančnega dobička v višini 500.000,00 EUR se uporabi za izplačilo dividend. Dividenda znaša bruto 0,347 EUR na delnico in se izplača delničarjem, ki bodo vpisani v delniški knjigi na dan 4. 5. 2023, ter bo izplačana dne 5. 5. 2023;
 - preostali del bilančnega dobička v višini 27.904.108,31 EUR ostane nerazporejen.
- članom uprave in članom nadzornega sveta podelila razrešnico in jih s tem razbremenila odgovornosti za poslovno leto 2022;
- seznanila s Poročilom notranjega revizorja družbe GRAWE zavarovalnica d. d. za poslovno leto 2022 in z mnenjem nadzornega sveta;
- sprejela Kodeks za upravljanje;
- povišala osnovni kapital;
- potrdila spremembe Statuta GRAWE zavarovalnice d. d.

Na skupščini ni bilo napovedanih izpodbojnih tožb.

Nadzorni svet

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov GRAWE zavarovalnice in opravlja druge naloge, ki so v njegovi pristojnosti v skladu z veljavnimi določbami Zakona o gospodarskih družbah, Zakona o zavarovalništvu, Statuta in Poslovnika Nadzornega sveta. Nadzorni svet se sestane v skladu z zakonskimi določbami in kadar to zahtevajo poslovni razlogi, najmanj pa štirikrat letno.

Pristojnosti:

- sprejme poslovnik,
- nadzoruje posle zavarovalnice,
- pregleduje in preverja knjige ter dokumentacijo zavarovalnice,
- opravlja druge zadeve, predvidene z Zakonom o gospodarskih družbah in Zakonom o zavarovalništvu,
- potrdi in sprejme letno poročilo družbe na predlog uprave,
- odloča o predhodnih soglasjih upravi v smislu določb Statuta.

Nadzorni svet v letu 2023

Nadzorni svet je sestavljen iz štirih članov predstavnikov delničarjev, ki jih je imenovala skupščina zavarovalnice.

Sestava nadzornega sveta

Predsednik nadzornega sveta: mag. Klaus Scheitegel

Namestnik predsednika nadzornega sveta: dr. Gernot Reiter

Član nadzornega sveta: dr. Wolfgang Felser

Član nadzornega sveta: Erik Venningdorf

Plačila, povračila in druge ugodnosti

Člani nadzornega sveta za svoje delovanje v organu nadzora ne prejemajo nobenega prejemka. Prav tako se jim ne izplačujejo druge oblike prejemkov (npr. stroški).

Komisije nadzornega sveta

Nadzorni svet lahko oblikuje odbore ali komisije, ki pripravljajo predloge sklepov Nadzornega sveta, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge. Odbore ali komisije nadzornega sveta je mogoče v skladu z zakonom pooblastiti za opravljanje določenih nalog nadzornega sveta. Odbor ali komisijo sestavljajo predsednik in najmanj dva člana. Predsednika imenuje nadzorni svet izmed svojih članov. Za delovanje odborov ali komisij nadzornega sveta se smiselno uporabljajo določbe Poslovnika Nadzornega sveta. Nadzorni svet GRAWE zavarovalnice je oblikoval revizijsko komisijo.

Revizijska komisija

Delovanje revizijske komisije

Naloge revizijske komisije GRAWE zavarovalnice so določene v Zakonu o gospodarskih družbah in Poslovniku o delu revizijske komisije.

Pristojnosti

Naloge revizijske komisije so naslednje:

- spremlja postopek računovodskega poročanja,
- spremlja učinkovitost in uspešnost notranje kontrole v zavarovalnici, notranje revizije in sistemov za obvladovanje tveganj,
- spremlja obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov,
- pregleduje in spremlja neodvisnost revizorja letnega poročila zavarovalnice, zlasti glede zagotavljanja dodatnih nerevizijskih storitev,
- odgovarja za postopek izbire revizorja in predlaga nadzornemu svetu kandidata za revizorja letnega poročila zavarovalnice,
- nadzoruje neoporečnost finančnih informacij, ki jih daje zavarovalnica,
- ocenjuje sestavo letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet,

- sodeluje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja,
- sodeluje pri pripravi pogodbe med zunanjim revizorjem in zavarovalnico,
- poroča nadzornemu svetu o rezultatu obvezne revizije,
- opravlja druge naloge, določene s statutom ali sklepom nadzornega sveta,
- sodeluje z revizorjem pri opravljanju revizije letnega poročila zavarovalnice in
- sodeluje z notranjim revizorjem.

Sestava revizijske komisije

Predsednik revizijske komisije: dr. Wolfgang Felser

Član revizijske komisije: mag. Klaus Scheitegel

Član revizijske komisije: Miroslav Smerdu

Uprava

Delovanje uprave

GRAWE zavarovalnico vodi uprava v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Uprava zastopa in predstavlja zavarovalnico. Pri tem ravnava v skladu z veljavnimi predpisi, predvsem z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o zavarovalništvu, s Statutom in Poslovníkom za upravo. Vsak član uprave zastopa zavarovalnico skupaj z drugim članom uprave ali prokuristom.

Uprava v letu 2023

Uprava ima tri člane, ki so v delovnem razmerju z družbo, in imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za polni delovni čas ter pri tem niso podane ovire iz Zakona o gospodarskih družbah in Zakona o zavarovalništvu. Upravo imenuje nadzorni svet.

Sestava uprave

Predsednik uprave: mag. David Kastelic

Članica uprave: mag. Helga Rudorfer

Član uprave: Simon Husar

Prokura

Uprava zavarovalnice je s soglasjem nadzornega sveta podelila prokuro.

Prokuristka: Simona Ivanjko

Prokuristka: Katja Leskovšek

Prokuristka: mag. Eva Škrinjar

Prokurist: Jurij Kokalj

Plačila, povračila in druge ugodnosti

Podatki o prejemkih uprave so opisani v poglavju 3.4. Osnova za nagrajevanje uprave je določena v smernicah o prejemkih, ki spodbujajo zanesljivo in učinkovito upravljanje tveganj, ne spodbujajo pa prevzemanja tveganj, ki presega limite tveganj zavarovalnice.

Zunanja revizija

Revizijo računovodskih izkazov družbe izvaja revizijska družba Grant Thornton Audit d. o. o., Linhartova 11a, 1000 Ljubljana, ki revizijo računovodskih izkazov GRAWE zavarovalnice opravlja peto leto.

1.3.5 Navedba podatkov v skladu s 6. odstavkom 70. člena ZGD

Struktura osnovnega kapitala GRAWE zavarovalnice

Seznam delničarjev

GRAZER Wechselseitige Versicherung AG je 100-% lastnica GRAWE zavarovalnice:

GRAZER Wechselseitige Versicherung AG	1.440.000 kosov delnic
Skupaj kosov delnic	1.440.000 kosov delnic

Vse delnice GRAWE zavarovalnice so navadne, kosovne, imenske, nematerializirane in istega razreda.

Delnice dajejo njihovim imetnikom naslednje pravice:

- pravico do udeležbe pri upravljanju zavarovalnice,
- pravico do dela dobička (dividende),
- pravico do ustreznega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe.

Omejitve prenosa delnic

Delničar, ki namerava svoje delnice prodati, mora o nameravani prodaji obvestiti ostale delničarje preko uprave družbe, jim sporočiti pogoje prodaje in navesti morebitne kupce. Ostali delničarji morajo v roku enega meseca od prejema obvestila sporočiti svojo pripravljenost za uveljavitev predkupne pravice. V primeru, da nihče od obstoječih delničarjev ne uveljavi svoje predkupne pravice, ima delničar pravico svoje delnice prodati tretjim osebam v roku enega leta, šteto od dneva sporočila upravi o nameravani prodaji.

Imetniki kvalificiranih deležev po Zakonu o prevzemih

Na dan 31. 12. 2023 dosega 5 % kvalificiran delež v skladu s 77. členom Zakona o prevzemih naslednji imetnik delnic GRAWE zavarovalnice:

GRAZER Wechselseitige Versicherung AG

Imetniki vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice

GRAWE zavarovalnica ni izdala vrednostnih papirjev, ki bi zagotavljali posebne kontrolne pravice.

Omejitve glasovalnih pravic

GRAWE zavarovalnica ni sprejela omejitev glasovalnih pravic.

Dogovori med delničarji, ki lahko povzročijo omejitev prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic

V GRAWE zavarovalnici takšni dogovori med delničarji niso znani.

Pravila družbe o imenovanju in odpoklicu članov organov vodenja in nadzora

Upravo imenuje in razrešuje nadzorni svet za dobo največ petih let, z možnostjo neomejenega ponovnega imenovanja. Člani uprave se lahko odpokličejo tudi pred iztekom mandata, če huje kršijo obveznosti oziroma če se izkaže, da niso sposobni voditi poslov.

Prokuriste imenuje uprava s soglasjem nadzornega sveta.

Člane nadzornega sveta, ki zastopajo interese delničarjev, voli skupščina na predlog delničarjev. Člani nadzornega sveta so izvoljeni za dobo največ štirih let, z možnostjo ponovne izvolitve. Člane nadzornega sveta, ki zastopajo interese delničarjev lahko skupščina brez utemeljenega razloga odpokliče tudi pred iztekom mandata.

Pravila o spremembah statuta

Statut zavarovalnice ne vsebuje posebnih pravil za spremembo statuta. Statut zavarovalnice se lahko spremeni na podlagi zakonskih določil s sklepom skupščine.

Pooblastila uprave (povečanje osnovnega kapitala, pridobivanje lastnih delnic)

Uprava zavarovalnice nima pooblastila skupščine za izdajo ali nakup lastnih delnic.

Politika raznolikosti

S spodbujanjem socialnega in odgovornega ravnanja zaposlenih GRAWE zavarovalnica vzpostavlja in ohranja delovno klimo, kjer si zaposleni zaupajo in sodelujejo. GRAWE zavarovalnica sicer ni sprejela posebnega dokumenta z naslovom Politika raznolikosti, vendar so načela te politike vsebovana v Kodeksu ravnanja za zaposlene in Smernicah o sposobnosti in primernosti. Raznolikost je v praksi zagotovljena v postopkih imenovanja in predlaganja članov organov vodenja ali nadzora, saj iz Kodeksa o ravnanju zaposlenih izhaja, da ni dovoljeno kakršnokoli favoriziranje oziroma diskriminacija med zaposlenimi. To še zlasti velja za diskriminacijo na podlagi narodnosti, rase, verskega ali drugega prepričanja, starosti, spola, spolne usmerjenosti, telesne ali duševne prizadetosti, političnega ali drugega prepričanja.

V Smernicah o sposobnosti in primernosti je GRAWE zavarovalnica določila, da pri sestavi organov vodenja in nadzora upošteva tudi različno starostno strukturo, uravnoteženost spolov, prizadevanje za kontinuiteto obeh organov in raznoliko strukturo z vidika poklicnih izkušenj, izobrazbe, znanj in veščin. V primeru, da kriterije usposobljenosti in primernosti izpolnjuje več kandidatov, ima prednost kandidat, ki v večji meri doprinese k raznolikosti članstva v upravi in nadzornem svetu. Pri izbiri kandidata na podlagi opredeljenih vidikov raznolikosti se je GRAWE zavarovalnica zavezala upoštevati tudi pravila in splošno sprejeta načela nediskriminacije.

mag. David Kastelic

mag. Helga Rudorfer

Simon Husar

1.4 POROČILO O RAZMERJIH Z OBVLADUJOČO DRUŽBO

V koncernu skupine GRAWE ni sklenjene pogodbe o obvladovanju, zato podaja uprava GRAWE zavarovalnice d. d., skladno s 545. členom ZGD-1, naslednje poročilo.

Zavarovalnica Grazer Wechselseitige Versicherungen AG (v nadaljevanju imenovana nadrejena družba) je 100-% kapitalski lastnik GRAWE zavarovalnice d. d. (v nadaljevanju imenovana podrejena družba). Dva člana uprave zavarovalnice Grazer Wechselseitige Versicherung AG sta sočasno tudi člana nadzornega sveta GRAWE zavarovalnice d. d., predsednik uprave zavarovalnice Grazer Wechselseitige Versicherungen AG pa je sočasno predsednik nadzornega sveta obvladovane družbe GRAWE zavarovalnica d. d.

Med nadrejeno in podrejeno družbo so bile sklenjene pogodbe, navedene v nadaljevanju.

- Pogodba o prenosu izločenih poslov računalniške obdelave podatkov med nadrejeno in podrejeno družbo ureja razmerje na področju avtomatske obdelave podatkov (uporaba centralnega računalnika, vzdrževanje programske opreme in vodenje baz podatkov o sklenjenih pogodbah ter z njimi povezanih transakcij) in na področju zavarovalniške tehnike (razvijanje novih produktov).
- Pogodba o izločenem poslu za upravljanje pozavarovanja.
- Pogodba o izločenem poslu za upravljanje premoženja.

Za leto 2023 je nadrejena družba za te storitve podrejeni družbi zaračunala 955.554 EUR, od tega jih je bilo večina poravnanih do 31. 12. 2023.

Do prikrajšanja zavarovalnice iz teh pogodb ni prišlo, prav nasprotno. Storitve, kapacitet in programov, ki jih je podrejena družba nudila matična družba, torej nadrejena družba, na področju elektronske obdelave podatkov, zavarovalnica s primerljivimi sredstvi ne bi mogla doseči.

Pozavarovalne pogodbe so sklenjene med podrejeno in nadrejeno družbo na eni strani oziroma med podrejeno družbo in GRAWE RE, hčerinsko družbo nadrejene družbe, na drugi strani. Cesije pozavarovanj so se vršile pod mednarodnimi, tržno običajnimi pogoji z izrabo prednosti večjega volumna, ki ga dosega koncern. Do prikrajšanja zavarovalnice iz teh pogodb ni prišlo, pogoji so bili enaki, morebiti celo boljši v primerjavi z dosedanjimi cediranci neposredno mednarodnim pozavarovalnim družbam.

Dejanj, ki bi jih podrejena družba v poslovnem letu izvajala na pobudo oziroma v interesu nadrejene družbe, ki pa jih v primeru, da bi bila samostojna, ne bi, ni bilo.

Skladno z zahtevami ZGD-1 v 545. členu o razkritju poslov med povezanimi družbami uprava GRAWE zavarovalnice d. d. izjavlja:

»GRAWE zavarovalnica d. d. je v okoliščinah, ki so ji bile znane v trenutku, ko je bil opravljen pravni posel ali storjeno ali opuščeno dejanje, pri vsakem pravnem poslu dobila ustrezno vračilo in da s tem, ko je bilo storjeno ali opuščeno dejanje, ni bila prikrajšana.«

**"Kdor hoče uživati veselje, ga mora s kom.
Sreča se je rodila kot dvojček."**

Lord Byron

C RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI

1 RAČUNOVODSKI IZKAZI

1.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31. 12. 2023

	Pojasnila	Skupaj		31. 12. 2021 prilagojeno*
		31. 12. 2023	31. 12. 2022	
SREDSTVA		210.002.750	190.002.867	223.067.929
Opredmetena osnovna sredstva	4.3.1	2.781.075	3.058.255	3.108.697
Naložbene nepremičnine	4.3.2	8.621.781	5.912.409	5.817.932
Neopredmetena sredstva	4.3.3	792.349	351.828	195.965
Odložene terjatve za davek	4.3.9	3.958.490	1.733.094	285.418
Finančne naložbe	4.3.4	182.614.703	168.473.893	205.673.115
– po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa		101.257.478	96.794.911	120.730.516
– po odplačni vrednosti		250.508	277.240	325.081
– po pošteni vrednosti preko poslovnega izida		81.106.718	71.401.742	84.617.518
Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva	4.3.11	7.357.044	3.766.235	3.614.273
Terjatve za odmerjeni davek od dohodka		64.966	0	265.108
Druge terjatve	4.3.5	2.586.154	5.260.387	2.453.344
Denar in denarni ustrezniki	4.3.6	1.100.969	1.311.113	1.495.817
Druga sredstva	4.3.7	125.218	135.652	158.260
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		210.002.750	190.002.867	223.067.929
KAPITAL	4.3.8	25.566.708	27.285.763	26.265.912
Osnovni kapital		8.000.000	7.400.000	7.400.000
Kapitalske rezerve		927.598	927.598	927.598
Rezerve iz dobička		4.246.347	4.246.347	4.246.347
Akumulirani vseobsegajoči donos		20.652.214	17.240.872	9.954.434
Zadržani dobički preteklih let		-3.716.845	2.997.533	3.737.533
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		-4.542.606	-5.526.587	0
OBVEZNOSTI		184.436.042	162.717.103	196.802.017
Odložene obveznosti za davek	4.3.9	7.540.976	5.494.887	2.332.993
Zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	4.3.10	163.488.618	149.363.903	187.762.118
Pozavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	4.3.11	324.870	181.594	394.808
Rezervacije	4.3.12	597.336	524.381	491.008
Obveznosti za odmerjeni davek od dohodka	4.3.13	0	64.966	0
Druge obveznosti	4.3.14	12.484.242	7.087.373	5.821.090

*Začetna stanja so preračunana skladno z novima računovodskima standardoma, kot je opisano v poglavju 4.4.

Pojasnila k računovodskim izkazom, predstavljena v točki 4, so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

1.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA OBDOBJE 1. 1.–31. 12. 2023

	Pojasnila	Skupaj	
		2023	2022
Rezultat iz zavarovalnih poslov		-1.387.779	-372.748
– prihodki iz zavarovalnih storitev	4.4.1	45.134.930	39.383.928
– odhodki iz zavarovalnih storitev	4.4.1	-47.054.370	-36.665.071
– čisti rezultat iz pozavarovalnih pogodb	4.4.2	531.661	-3.091.606
Rezultat iz naložbenja	4.4.3	12.636.179	-9.623.651
– prihodki od obresti, izračunani z uporabo metode efektivne obrestne mere		2.878.230	3.524.093
– prihodki iz dividend		717.671	581.491
– Čiste dobički/izgube iz prilagoditve poštene vrednosti naložbenih nepremičnin		-90.989	-88.330
– Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja		9.131.268	-13.640.904
Finančni rezultat iz zavarovalnih poslov		-14.824.816	7.321.297
– čisti finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb	4.4.1	-15.142.395	7.326.237
– čisti finančni prihodki/odhodki iz pozavarovalnih pogodb	4.4.2	317.580	-4.940
Drugi prihodki in odhodki	4.4.4	-3.089.914	-2.786.520
– čisti drugi poslovni prihodki/odhodki		3.415	59.604
– nepripljivi stroški		-3.088.186	-2.862.027
– čisti drugi prihodki in odhodki		-5.143	15.904
E. Poslovni izid pred obdavčitvijo		-6.666.329	-5.461.621
Davek od dohodka pravnih oseb		0	-64.966
Sprememba odloženih davkov		2.123.724	0
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		-4.542.606	-5.526.587
Čisti poslovni izid lastnikov obvladujoče družbe		-4.542.606	-5.526.587

Pojasnila k računovodskim izkazom, predstavljena v točki 4, so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

1.3 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE 1.1.–31.12.2023

		Skupaj	
		2023	2022
Čisti poslovni izid poslovnega leta	4.4.6	-4.542.606	-5.526.587
Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	4.3.8	3.411.341	7.286.438
Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid		5.310.296	9.031.893
Nerealizirani čisti dobički/izgube finančnih naložb, vrednotenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa		3.015.179	-19.789.240
- Dobički/izgube, pripoznani v akumuliranem drugem vseobsegajočem donosu		3.817.958	-19.252.249
- Prenos dobičkov/izgub iz akumuliranega vseobsegajočega donosa v poslovni izid		-802.778	-536.991
Čisti finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb		2.393.290	28.559.689
Čisti finančni prihodki/odhodki iz pozavarovalnih pogodb		-98.174	261.445
Davek od dohodka od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid		-1.867.628	-1.720.153
Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		-31.326	-25.302
Aktuarski dobički/izgube, v zvezi s pokojninskimi načrti z določenimi zaslužki		-42.328	-31.237
Davek od dohodka od postavk, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		11.002	5.935
Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja		-1.131.264	1.759.851
Delež lastnikov obvladujoče družbe		-1.131.264	1.759.851

Pojasnila k računovodskim izkazom, predstavljena v točki 4, so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

1.4 IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA ZA OBDOBJE 1. 1.–31. 12. 2023

	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid	VII. Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	SKUPAJ KAPITAL (od 1 do 10)
			Varnostne rezerve	Zakonske in statutarne rezerve	Za lastne delnice	Za katastr. Škode					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
ZAČETNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU NA 1. 1. 2023	7.400.000	927.598	0	242.989	0	0	4.003.357	17.240.872	2.997.533	-5.526.587	27.285.763
Čisti dobiček, pripoznan v izkazu poslovnega izida	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-4.542.606	-4.542.606
Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	0	0	0	0	0	0	0	3.411.341	0	0	3.411.341
– sprememba poštene vrednosti finančnih naložb vrednotenih po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	0	0	3.015.179	0	0	3.015.179
– sprememba iz zavarovalnih pogodb	0	0	0	0	0	0	0	2.393.290	0	0	2.393.290
– sprememba iz pozavarovalnih pogodb	0	0	0	0	0	0	0	-98.174	0	0	-98.174
– sprememba iz ostalih postavk	0	0	0	0	0	0	0	-42.328	0	0	-42.328
– sprememba za odloženi davek	0	0	0	0	0	0	0	-1.856.626	0	0	-1.856.626
Vpis (ali vplačilo) novega kapitala	600.000	0	0	0	0	0	0	0	-600.000	0	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-500.000	0	-500.000
Razporeditev poslovnega izida preteklega leta v zadržani čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0	0	-5.614.378	5.526.587	-87.791
KONČNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU NA 31.3.2023	8.000.000	927.598	0	242.989	0	0	4.003.357	20.652.213	-3.716.845	-4.542.606	25.566.707
Bilančni dobiček na 31. 12. 2023									-3.716.845	-4.542.606	-8.259.450

	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid	SKUPAJ KAPITAL (od 1 do 10)	
			Varnostne rezerve	Zakonske in statutarne rezerve	Za lastne delnice	Za katastr. Škode	Druge rezerve					Čisti dobiček/izguba poslovnega leta
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
ZAČETNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU NA 1. 1. 2022 predhodno poročano	7.400.000	927.598	0	242.989	0	0	4.003.357	4.684.626	27.275.980	1.049.038	45.583.588	
prilagoditev zaradi začetne uporabe MSRP 17	0	0	0	0	0	0	0	9.188.563	-33.920.196	0	-24.731.633	
prilagoditev zaradi začetne uporabe MSRP 9	0	0	0	0	0	0	0	-3.918.755	9.332.712	0	5.413.957	
ZAČETNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU NA 1. 1. 2022 popravljeno	7.400.000	927.598	0	242.989	0	0	4.003.357	9.954.434	2.688.496	1.049.038	26.265.912	
Čisti dobiček, pripoznan v izkazu poslovnega izida	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-5.526.587	-5.526.587	
Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	0	0	0	0	0	0	0	7.286.438	0	0	7.286.438	
– sprememba poštene vrednosti finančnih naložb vrednotenih po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	0	0	-19.789.240	0	0	-19.789.240	
– sprememba iz zavarovalnih pogodb	0	0	0	0	0	0	0	28.559.689	0	0	28.559.689	
– sprememba iz pozavarovalnih pogodb	0	0	0	0	0	0	0	261.445	0	0	261.445	
– sprememba iz ostalih postavk	0	0	0	0	0	0	0	-31.237	0	0	-31.237	
– sprememba za odloženi davek	0	0	0	0	0	0	0	-1.714.218	0	0	-1.714.218	
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-740.000	0	-740.000	
Razporeditev poslovnega izida preteklega leta v zadržani čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0	0	1.049.038	-1.049.038	0	
Poravnava izgube iz prejšnjih let	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Oblikovanje ter poraba rezerv za kreditna tveganja in za katastrofalne škode	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Druge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
KONČNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU NA 31. 12. 2022 popravljeno	7.400.000	927.598	0	242.989	0	0	4.003.357	17.240.872	2.997.533	-5.526.587	27.285.763	
Bilančni dobiček na 31. 12. 2022									2.997.533	-5.526.587	-2.529.053	

Pojasnila k računovodskim izkazom, predstavljena v točki 4, so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

1.5 IZKAZ DENARNIH TOKOV

	pojasnila	2023	2022 *prilagojeno
A. Denarni tokovi pri poslovanju			
a) Postavke izkaza poslovnega izida	4.4, 4.5	-16.356.436	4.932.155
Čisti poslovni izid		-4.542.606	-5.526.587
Prilagoditve za:			
- amortizacijo		505.864	441.914
- finančni prihodki/odhodki iz finančnih naložb		-12.350.322	9.949.727
- sprememba drugih rezervacije		30.627	2.135
- davek iz dobička brez spremembe odloženega davka		0	64.966
b) Spremembe poslovnih postavk izkaza finančnega izida		18.800.180	-11.195.302
1. začetne manj končne terjatve iz zavarovalnih pogodb, ki so sredstva		0	0
2. začetne manj končne terjatve iz pozavarovalnih pogodb, ki so sredstva		-3.590.809	-151.962
3. Začetne manj končne druge terjatve in sredstva		2.684.668	-2.519.328
4. Začetne manj končne odložene terjatve za davek		-2.123.724	0
5. Končne manj začetne obveznosti iz zavarovalnih pogodb		16.518.005	-9.838.526
6. Končne manj začetne obveznosti iz pozavarovalnih pogodb		45.103	48.231
7. Končni manj začetni drugi poslovni dolgovi		5.396.869	1.266.283
8. Izdatki za plačilo davka		-129.931	0
c) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b)		2.443.744	-6.263.147
B. Denarni tokovi pri naložbenju			
0			
a) Prejemki pri naložbenju		23.664.083	18.011.892
1. Prejemki od obresti, ki se nanašajo na naložbenje	4.4.3	3.081.680	3.709.709
2. Prejemki od dividend in deležev iz dobička drugih	4.4.3	717.671	581.491
3. Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	4.3.3	0	0
4. Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	4.3.1	457	9.209
5. Prejemki od odtujitve finančnih naložb	4.3.4	19.864.276	13.711.483
- Drugi prejemki od odtujitve naložb		19.864.276	13.711.483
b) Izdatki pri naložbenju		-25.817.970	-11.193.450
1. Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	4.3.3	-545.200	-207.640
2. Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	4.3.1	-188.225	-260.574
3. Izdatki za pridobitev finančnih naložb	4.3.4	-25.084.545	-10.725.236
- drugi izdatki za pridobitev finančnih naložb		-25.084.545	-10.725.236
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		-2.153.887	6.818.442
C. Denarni tokovi pri financiranju			
b) Izdatki pri financiranju		-500.000	-740.000
4. Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	4.2.12	-500.000	-740.000
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a+b)		-500.000	-740.000
Č. Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov (x + y)			
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		-210.143	-184.704
y) Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		1.311.113	1.495.817

Pojasnila k računovodskim izkazom, predstavljena v točki 4, so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

2 POROČANJE PO ZAHTEVAH AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic predpisuje objavo izkaza finančnega položaja, izkaza poslovnega izida, izkaza vseobsegajočega donosa in izkaza sprememb lastniškega kapitala v predpisani obliki v letnem poročilu. V nadaljevanju so prikazani izkazi v skladu z zgoraj omenjenim sklepom.

2.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31. 12. 2023

	Premoženjsko zavarovanje		Življenjsko zavarovanje		Prilagoditev*		Skupaj	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022
SREDSTVA	46.970.104	37.655.155	179.800.163	164.088.231	-16.767.518	-11.740.519	210.002.750	190.002.867
Opredmetena osnovna sredstva	742.646	856.473	2.038.430	2.201.781			2.781.075	3.058.255
Naložbene nepremičnine	2.490.678	2.484.699	6.131.104	3.427.710			8.621.781	5.912.409
Neopredmetena sredstva	792.349	351.828	0	0			792.349	351.828
Odložene terjatve za davek	248.494	41.234	3.709.995	1.691.860			3.958.490	1.733.094
Finančne naložbe	16.455.005	15.970.080	166.159.698	152.503.813			182.614.703	168.473.893
– po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	10.819.787	10.777.060	90.437.691	86.017.851			101.257.478	96.794.911
– po odplačni vrednosti	41.957	55.638	208.551	221.602			250.508	277.240
– po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	5.593.261	5.137.382	75.513.457	66.264.360			81.106.718	71.401.742
Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva	7.352.218	3.766.235	4.826	0			7.357.044	3.766.235
Terjatve za odmerjeni davek od dohodka	64.966	0	0	0			64.966	0
Druge terjatve	18.399.274	13.726.821	954.397	3.274.086	-16.767.518	-11.740.519	2.586.154	5.260.387
Denar in denarni ustrezniki	406.136	428.634	694.833	882.478			1.100.969	1.311.113
Druga sredstva	18.338	29.149	106.880	106.503			125.218	135.652

	Premoženjsko zavarovanje		Življenjsko zavarovanje		Prilagoditev*		Skupaj	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	46.970.104	37.655.155	179.800.163	164.088.231	-16.767.518	-11.740.519	210.002.750	190.002.867
KAPITAL	9.480.312	12.986.374	16.086.395	14.299.389	0	0	25.566.708	27.285.763
Osnovni kapital	4.000.000	3.700.000	4.000.000	3.700.000			8.000.000	7.400.000
Kapitalske rezerve	508.701	508.701	418.896	418.896			927.598	927.598
Rezerve iz dobička	1.154.307	1.154.307	3.092.040	3.092.040			4.246.347	4.246.347
Akumulirani vseobsegajoči donos	-3.737	-34.937	20.655.951	17.275.809			20.652.214	17.240.872
Zadržani dobički preteklih let	7.108.303	8.873.806	-10.825.147	-5.876.273			-3.716.845	2.997.533
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-3.287.262	-1.215.503	-1.255.344	-4.311.084			-4.542.606	-5.526.587
OBVEZNOSTI	37.489.791	24.668.781	163.713.768	149.788.842	-16.767.518	-11.740.519	184.436.042	162.717.103
Odložene obveznosti za davek	107.121	1.954	7.433.854	5.492.932			7.540.976	5.494.887
Zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	25.522.268	18.361.599	137.966.350	131.002.304			163.488.618	149.363.903
Pozavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	0	0	324.870	181.594			324.870	181.594
Rezervacije	597.336	524.381	0	0			597.336	524.381
Obveznosti za odmerjeni davek od dohodka	0	64.966	0	0			0	64.966
Druge obveznosti	11.263.066	5.715.881	17.988.694	13.112.012	-16.767.518	-11.740.519	12.484.242	7.087.373

*Iz skupnega izkaza finančnega položaja so izvzete medsebojne terjatve in obveznosti med izkazoma finančnega položaja premoženjskih in življenjskih zavarovanj.

2.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IN DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE 1. 1.– 31. 12. 2023

2.2.1 Izkaz poslovnega izida

	Premoženjsko zavarovanje		Življenjsko zavarovanje		Skupaj	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Rezultat iz zavarovalnih poslov	-2.537.333	640.605	1.149.554	-1.013.352	-1.387.779	-372.748
– prihodki iz zavarovalnih storitev	37.279.896	32.202.508	7.855.034	7.181.420	45.134.930	39.383.928
– odhodki iz zavarovalnih storitev	-40.463.030	-28.539.852	-6.591.340	-8.125.219	-47.054.370	-36.665.071
– čisti rezultat iz pozavarovalnih pogodb	645.800	-3.022.052	-114.139	-69.554	531.661	-3.091.606
Rezultat iz naložbenja	1.069.148	-469.916	11.567.031	-9.153.736	12.636.179	-9.623.651
– prihodki od obresti, izračunani z uporabo metode efektivne obrestne mere	392.594	425.493	2.485.636	3.098.600	2.878.230	3.524.093
– prihodki iz dividend	51.814	68.724	665.856	512.766	717.671	581.491
– Čiste dobički/izgube iz prilagoditve poštene vrednosti naložbenih nepremičnin	-32.575	-36.010	-58.414	-52.320	-90.989	-88.330
– Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	657.315	-928.123	8.473.953	-12.712.782	9.131.268	-13.640.904
Finančni rezultat iz zavarovalnih poslov	-142.323	180.376	-14.682.493	7.140.921	-14.824.816	7.321.297
– čisti finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb	-450.355	211.844	-14.692.040	7.114.393	-15.142.395	7.326.237
– čisti finančni prihodki/odhodki iz pozavarovalnih pogodb	308.032	-31.468	9.548	26.528	317.580	-4.940
Drugi prihodki in odhodki	-1.782.555	-1.551.152	-1.307.359	-1.235.368	-3.089.914	-2.786.520
– čisti drugi poslovni prihodki/odhodki	0	65.937	3.415	-6.334	3.415	59.604
– nepripisljivi stroški	-1.777.404	-1.632.991	-1.310.782	-1.229.037	-3.088.186	-2.862.027
– čisti drugi prihodki in odhodki	-5.151	15.902	8	2	-5.143	15.904
E. Poslovni izid pred obdavčitvijo	-3.393.064	-1.200.086	-3.273.266	-4.261.535	-6.666.329	-5.461.621
Davek od dohodka pravnih oseb	0	-15.417	0	-49.549	0	-64.966
Sprememba odloženih davkov	105.802	0	2.017.922	0	2.123.724	0
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-3.287.262	-1.215.503	-1.255.344	-4.311.084	-4.542.606	-5.526.587
Čisti poslovni izid lastnikov obvladujoče družbe	-3.287.262	-1.215.503	-1.255.344	-4.311.084	-4.542.606	-5.526.587

2.2.2 Izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa

	Premoženjsko zavarovanje		Življenjsko zavarovanje		Skupaj	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-3.287.262	-1.215.503	-1.255.344	-4.311.084	-4.542.606	-5.526.587
Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	31.200	-1.484.274	3.380.141	8.770.712	3.411.341	7.286.438
Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	77.238	-1.796.672	5.233.058	10.828.565	5.310.296	9.031.893
Nerealizirani čisti dobički/izgube finančnih naložb, vrednotenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	77.238	-1.796.672	2.937.942	-17.992.568	3.015.179	-19.789.240
- Dobički/izgube, pripoznani v akumuliranem drugem vseobsegajočem donosu	177.700	-1.766.309	3.640.258	-17.485.940	3.817.958	-19.252.249
- Prenos dobičkov/izgub iz akumuliranega vseobsegajočega donosa v poslovni izid	-100.462	-30.363	-702.316	-506.628	-802.778	-536.991
Čisti finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb	0	0	2.393.290	28.559.689	2.393.290	28.559.689
Čisti finančni prihodki/odhodki iz pozavarovalnih pogodb	0	0	-98.174	261.445	-98.174	261.445
Davek od dohodka od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	-14.711	337.700	-1.852.917	-2.057.853	-1.867.628	-1.720.153
Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	-31.326	-25.302	0	0	-31.326	-25.302
Aktuarski dobički/izgube, v zvezi s pokojninskimi načrti z določenimi zasluzki	-42.328	-31.237			-42.328	-31.237
Davek od dohodka od postavk, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	11.002	5.935			11.002	5.935
III. Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	-3.256.062	-2.699.777	2.124.797	4.459.628	-1.131.264	1.759.851
Delež lastnikov obvladujoče družbe	-3.256.062	-2.699.777	2.124.797	4.459.628	-1.131.264	1.759.851

3 PREDSTAVITEV DRUŽBE

3.1 USTANOVITEV IN LASTNIŠTVO

Ustanovitev PRIME, mešane zavarovalne družbe, je bila vpisana v sodni register 23. januarja 1991, pod številko sklepa Srg. 205/91, s polnim nazivom PRIMA, mešana zavarovalna družba, d. d., Maribor, Maistrova 17, Slovenija.

Leta 2001 se je družba preimenovala v GRAWE zavarovalnica d. d., Maribor. Konec leta 2004 sta dva manjšinska delničarja prodala svoj delež glavnemu delničarju GRAWE AG, ki je s tem postal stodontni lastnik družbe.

Registriran osnovni kapital znaša 8.000.000 EUR in je razdeljen na 1.440.000 kosovnih imenskih delnic.

Delničarji GRAWE zavarovalnice, d. d.

GRAZER WECHSELSEITIGE VERSICHERUNG AG,
GRADEC, AVSTRIJA

1.440.000.DELNIC 100,00 %

Delničarji GRAZER Wechselseitige Versicherung AG

100 % delnic je v lasti Grazer Wechselseitige Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit, Herrengasse 18-20, Gradec, Avstrija. Grazer Wechselseitige Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit je „vzajemno zavarovalno društvo“, ki nima delničarjev, ampak člane združenja. V letu 2023 ni bilo vplačil kapitala, se je pa osnovni kapital povišal na 8.000.000 EUR (2022: 7.400.000 EUR). Povišanje osnovnega kapitala je bilo izvedeno s prerezporeditvijo zadržanih dobičkov iz preteklih let.

3.3 DEJAVNOST

V sodni register so vpisane naslednje dejavnosti:

- življenjsko zavarovanje,
- druga zavarovanja, razen življenjskega,
- pomožne dejavnosti, povezane s finančnim posredništvom,
- pomožne dejavnosti v zavarovalništvu in pokojninskih skladih.

Pretežni del dejavnosti glede na kosmato zaračunano premijo (71,83 %) predstavljajo premoženjska zavarovanja, razliko pa predstavljajo življenjska zavarovanja.

3.4 OSTALI PODATKI

Matična številka:	5450900
Davčna številka:	59896469
Šifra dejavnosti:	65.120
Šifra podrazreda:	65.110, 66.290
SKIS:	12503
Velikost:	po Zakonu o gospodarskih družbah je velika družba
Poslovno leto:	koledarsko
Pravna oblika družbe:	delniška družba
Sedež družbe:	Gregorčičeva ulica 39, Maribor, Slovenija

**"Večina velikih dejanj,
večina velikih misli ima začetek
vreden posmeha."
Albert Camus**

4 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

4.1 VPLIV NOVIH STANDARDOV MSRP 9 – FINANČNI INSTRUMENTI IN MSRP 17 – ZAVAROVALNE POGODBE

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je 25. 5. 2020 izdal končni računovodski standard za zavarovalne pogodbe MSRP 17, ki je začel veljati 1. 1. 2023. Nadomestil je računovodski standard MSRP 4, ki je bil v veljavi do 31. 12. 2022. Z začetkom uporabe MSRP 17 je za zavarovalnico začel veljati tudi MSRP 9 – Finančni instrumenti, ki je nadomestil MRS 39. MSRP 9 je sicer začel veljati 1. 1. 2018, a je zavarovalnica uveljavila možnost za začasni izvzem uporabe MSRP 9 do 1. 1. 2023 in ga začela uporabljati skupaj z MSRP17.

Zavarovalnica je tako pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto 2023 prvič uporabila MSRP 17 in MSRP 9 ter pripravila primerjalne podatke za leto 2022. Uveljavitev obeh standardov pomembno vpliva na računovodske izkaze. Učinek prehoda na MSRP 9 in MSRP 17 je izkazan v zadržanem rezultatu. Zaradi uveljavitve obeh standardov se je pomembno spremenila tudi postavka akumuliranega vseobsegajočega donosa, v kateri med drugim izkazujemo rezervo za pošteno vrednost finančnih naložb. Ključne spremembe zaradi obeh standardov so predstavljene v poglavjih 4.2.3 in 4.2.4.

V nadaljevanju je prikazan prilagojen izkaz finančnega položaja tako, da so zbirno prikazani učinki uveljavitve MSRP 9 in MSRP 17 na dan 1. 1. 2022 v primerjavi z revidiranim izkazom finančnega položaja na 31. 12. 2021.

	31. 12. 2021 objavljeno	1. 1. 2022 prilagojeno	Učinek prilagoditve
SREDSTVA	225.107.170	223.067.929	-2.039.241
Opredmetena osnovna sredstva	3.108.697	3.108.697	0
Naložbene nepremičnine	5.817.932	5.817.932	0
Neopredmetena sredstva	195.965	195.965	0
Odložene terjatve za davek	2.440.760	285.418	-2.155.342
Finančne naložbe	201.178.372	205.673.115	4.494.743
Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva	7.489.006	3.614.273	-3.874.733
Terjatve za odmerjeni davek od dohodka	265.108	265.108	0
Druge terjatve	1.651.673	2.453.344	801.670
Denar in denarni ustrezniki	1.495.817	1.495.817	0
Druga sredstva	1.463.839	158.260	-1.305.579
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	225.107.170	223.067.929	-2.039.241
KAPITAL	45.583.588	26.265.912	-19.317.676
Osnovni kapital	7.400.000	7.400.000	0
Kapitalske rezerve	927.598	927.598	0
Rezerve iz dobička	4.246.347	4.246.347	0
Akumulirani vseobsegajoči donos	4.684.626	9.954.434	5.269.808
Zadržani dobički preteklih let	27.275.980	3.737.533	-23.538.446
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	1.049.038	0	-1.049.038
OBVEZNOSTI	179.523.582	196.802.017	17.278.435
Odložene obveznosti za davek	3.252.207	2.332.993	-919.214
Zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	169.959.277	187.762.118	17.802.841
Pozavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	0	394.808	394.808
Rezervacije	491.008	491.008	0
Druge obveznosti	5.821.090	5.821.090	0

Najpomembnejše spremembe v izkazu finančnega položaja navajamo v nadaljevanju:

- na spremembo višine naložb je vplivala sprememba modela vrednotenja dela naložb, ki smo ga v skladu s MRS 39 uvrščali med naložbe v posesti do zapadlosti, z uvedbo MSRP 9 pa se le-ta vrednosti po pošteni vrednosti preko vseobsegajočega donosa;
- druga sredstva so se znižala za višino razmejenih stroškov pridobivanja zavarovanj;
- zavarovalno-tehnične rezervacije so nadomestile postavke sredstev in obveznosti iz zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb. Na vrednotenje sredstev in obveznosti iz zavarovalnih in pozavarovalnih poslov vpliva predvsem:
 - uporaba najboljše ocene,
 - diskontiranje obveznosti z uporabo netvegane obrestne mere, kateri je dodan likvidnostni pribitek,
 - priznanje prihodnjega pričakovanega dobička za skupine pogodb, vrednotenih po GMM in VFA metodi v pogodbeni storitveni marži (CSM) (negativen efekt);

Pogodbena storitvena marža na 1. 1. 2022	Prilagojeni retrospektivni pristop	Pristop poštene vrednosti
Skupaj GRAWE d. d.	8.285.245	0
Zavarovalne pogodbe, vrednotene po GMM	5.033.533	0
Zavarovalne pogodbe, vrednotene po VFA	3.251.712	0
Življenjsko zavarovanje	8.285.245	0
Zavarovalne pogodbe, vrednotene po GMM	5.033.533	0
Zavarovalne pogodbe, vrednotene po VFA	3.251.712	0

Zavarovalnica je pogodbeno storitveno maržo na datum prehoda za vse skupine zavarovalnih pogodb vrednotila po prilagojenem retrospektivnem pristopu.

Prerazvrstitev finančnih naložb na 1. 1. 2022

	Vrednost po MSRP 9					Vpliv prehoda na MSRP 9 na kapital
	Vrednost po MRS 39 na 31.12.2021	Naložbe merjene po odplačni vrednosti	Naložbe, merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	Naložbe, merjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	Skupaj	
Finančne naložbe SKUPAJ	201.178.372	325.081	120.762.093	84.585.941	205.673.115	4.494.743
– v posojila in depozite	325.081	325.081	0	0	325.081	0
– v posesti do zapadlosti	24.954.356	0	29.410.868	0	29.410.868	4.456.513
– razpoložljive za prodajo	128.455.774	0	91.351.225	37.142.779	128.494.004	38.230
<i>od tega investicijski skladi</i>		0	0	37.062.549	37.062.549	0
<i>od tega obveznice</i>		0	91.351.225	80.230	91.431.455	38.230
– vrednotene po pošteni vrednosti skozi IPI	2.831.027	0	0	2.831.027	2.831.027	0
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	44.612.135	0	0	44.612.135	44.612.135	0

Na podlagi vseh zgoraj navedenih sprememb so obračunani odloženi davki.

Vse spremembe so izražene v spremembi kapitala.

Prikaz prehoda iz MSRP 4 na MSRP 17 na 1. 1. 2022

	Vrednost po MSRP 4 na 31. 12. 2021	Vrednost MSRP 17 na 31. 12. 2021	Vpliv prehoda na MRSP 17 na kapital
Skupaj sredstva in obveznosti iz zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb	-159.354.758	-181.536.241	-22.181.483
Druga sredstva in terjatve	3.115.513	2.611.604	-503.909
Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva	7.489.006	3.614.273	-3.874.733
- po PAA modelu	7.258.652	3.614.273	-3.644.379
- po GMM modelu	230.354	0	-230.354
Zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	-169.959.277	-187.762.118	-17.802.841
- po PAA modelu	-23.330.994	-16.820.321	6.510.673
- po GMM modelu	-102.017.870	-121.891.350	-19.873.480
- po VFA modelu	-44.610.413	-49.050.447	-4.440.034
Sredstva in obveznosti iz zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj	-146.074.968	-170.560.794	-24.485.826
Druga sredstva in terjatve	322.960	381.002	58.043
Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva	230.354	0	-230.354
- po GMM modelu	230.354	0	-230.354
Zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	-146.628.283	-170.941.797	-24.313.514
- po GMM modelu	-102.017.870	-121.891.350	-19.873.480
- po VFA modelu	-44.610.413	-49.050.447	-4.440.034
Skupaj sredstva in obveznosti iz zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanja zavarovanj	-13.279.789	-10.975.447	2.304.342
Druga sredstva in terjatve	2.792.553	2.230.601	-561.952
Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva	7.258.652	3.614.273	-3.644.379
- po PAA modelu	7.258.652	3.614.273	-3.644.379
Zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	-23.330.994	-16.820.321	6.510.673
- po PAA modelu	-23.330.994	-16.820.321	6.510.673

Obveznosti so prikazane z negativnim predznakom. Skupni učinek prehoda MSRP 4 na MSRP 17 na kapital je znašal -22.181.483 EUR. Vse spremembe so izražene v zadržanih dobičkih.

4.2 POMEMBNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSKIH USMERITVAH

4.2.1 Podlage za sestavo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi v tem poročilu so sestavljeni na osnovi Mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU. GRAWE zavarovalnica je sestavila individualne računovodske izkaze. Konsolidirane računovodske izkaze sestavlja Grazer Wechelseitige Versicherungen AG in so na razpolago na sedežu družbe, tj. na naslovu Herrengasse 18-20, Gradec, Avstrija. Računovodski izkazi zavarovalnice so pripravljene ob predpostavki delujočega podjetja. Prehod na novi računovodski standard in poslovanje v preteklem obdobju je imelo sicer za podjetje negativne posledice, a glede na to, da je podjetje pred tem vrsto let poslovalo z dobičkom, pozitiven rezultat pa se pričakuje tudi v prihodnjih obdobjih, ocenjujemo, da je upoštevanje časovne neomejenosti delovanja podjetja ustrezno.

Uprava je letno poročilo za poslovno leto, ki se je zaključilo 31. 12. 2023, potrdila na svoji seji, 4. 3. 2024.

Letno poročilo sprejme nadzorni svet družbe na svoji redni seji in poda poročilo o pregledu letnega poročila skupščini družbe. Skupščina družbe odloča o delitvi bilančnega dobička.

Pomembne informacije o računovodskih usmeritvah, ki so bile uporabljene pri pripravi računovodskih izkazov, so predstavljene v nadaljevanju. Usmeritve so bile uporabljene v vseh letnih poročilih, razen tam, kjer je navedeno drugače.

Predstavljene politike so bile dosledno uporabljene za obe predstavljeni leti, v kolikor ni navedeno drugače. Kjer je to potrebno, so primerjalne informacije preračunane z namenom, da se zagotovi primerljivost s tekočim obdobjem.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljani ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen v spodnjih primerih:

- pri finančnih naložbah, kjer se upošteva poštena vrednost:
 - finančne naložbe po pošteni vrednosti skozi poslovni izid,
 - finančne naložbe po pošteni vrednosti preko vseobsegajočega donosa;
- pri vrednotenju sredstev in obveznosti iz zavarovalnih pogodb, kjer se upošteva:
 - časovna vrednost denarja (diskontiranje),
 - uporaba prilagoditve za nefinančna tveganja zaradi nestanovitnosti v denarnih tokovih pri izpolnitvi zavarovalnih pogodb,
 - uvedba pogodbene storitvene marže (CSM), ki vključuje odložene dobičke posameznih skupin pogodb,
 - uporaba trenutnih predpostavk, ki kažejo pogled zavarovalnice na merjenje obveznosti iz zavarovalnih pogodb.

Druga finančna sredstva in obveznosti ter nedenarna sredstva in obveznosti so izkazani po odplačni ali izvorni vrednosti.

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v točki 4.2.6.4., metode, uporabljene pri merjenju sredstev in obveznosti iz zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb pa v točkah 4.2.3, 4.3.10 in 4.3.11.

Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, zaokroženi na celo število. Euro je funkcijska valuta.

Uporaba ocen in presoj

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov v skladu z MSRP podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je potrebno stalno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, in za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najmočneje vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so:

- **sredstva in obveznosti iz zavarovalnih pogodb**, katerih glavne predpostavke in računovodske usmeritve so opisane v točki 4.2.3 in 4.2.14. Analiza občutljivosti za sredstva in obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb je prikazana v točki 5.5.1;
- **izračun poštene vrednosti finančnih sredstev in oslabitve finančnih sredstev**: ocena poštene vrednosti finančnih sredstev, katerih cene ni mogoče ugotoviti na delujočem kapitalskem trgu, je narejena na osnovi več predpostavk. Spremembe teh predpostavk se odražajo v višini in se lahko odražajo tudi v oslabitvah teh sredstev. Računovodske usmeritve so prikazane v točkah 4.2.4 in 4.2.6.4. Vrednosti posameznih vrst sredstev so razkrite v točki 4.3.4.

Standardi (in njihova pojasnila), ki veljajo za letno obdobje z začetkom 1. januarja 2023 ali kasneje.

MSRP 17 Zavarovalne pogodbe (izdano 18. 5. 2017 in velja za letna obdobja od vključno 1. 1. 2021 naprej). MSRP 17 nadomešča MSRP 4, ki je bil leta 2004 sprejet kot vmesni standard. MSRP 4 je podjetjem izjemoma omogočil, da zavarovalne pogodbe še naprej obračunavajo v skladu z nacionalnimi računovodskimi standardi, kar je imelo za posledico številne različne pristope.

MSRP 17 zahteva uporabo enotnega pristopa za vse vrste zavarovalnih pogodb, vključno s pozavarovalnimi pogodbami, ki jih ima zavarovatelj. Standard zahteva pripoznavanje in merjenje skupin zavarovalnih pogodb:

- (i) s tveganju prilagojeno sedanjo vrednostjo prihodnjih denarnih tokov (t. i. fulfilment cash flows), ki vključuje vse razpoložljive informacije o prihodnjih denarnih tokovih na način, ki je dosleden z ugotovljenimi tržnimi informacijami, povečano (če je ta vrednost obveznost) ali zmanjšano (če je ta vrednost sredstvo) za
- (ii) znesek, ki predstavlja nezasužen dobiček v skupini pogodb (marža pogodbenih storitev).

Zavarovatelji dobiček iz skupine zavarovalnih pogodb pripoznajo v obdobju, v katerem zagotavljajo zavarovalno kritje, in ko so izvzete iz tveganja. Če skupina pogodb ustvarja ali prične ustvarjati izgubo, podjetje le-to nemudoma pripozna v izkazu poslovnega izida.

Podjetje je standard začelo uporabljati 1. 1. 2023, kar je bistveno vplivalo na njegove računovodske izkaze. Vpliv prehoda na novi standard MSRP 17 je opisan v točki 4.1.

Spremembe MSRP 17 in sprememba MSRP 4 (izdane 25. 6. 2020 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 1. 2023 naprej). Spremembe vključujejo vrsto pojasnil, namenjenih olajšanju vpeljave MSRP 17 in poenostavitvi nekaterih zahtev standarda in prehoda. Dopolnila standarda MSRP 4 so spremenila določen datum izteka veljavnosti začasne olajšave od uporabe standarda MSRP 9 Finančni instrumenti.

Zavarovalnica je MSRP 4 zadnjič uporabila na dan poročanja 31. 12. 2022, standard MSRP 9 pa je pričela uporabljati skupaj s standardom MSRP 17 s 1. 1. 2023. Vpliv prehoda na oba standarda je opisan v točki 4.1.

MRS 12 Davek iz dobička: Odloženi davek od sredstev in obveznosti ene same transakcije (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2023 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Maja 2021 je Odbor za mednarodne računovodske standarde objavil dopolnila računovodskega standarda MRS 12, s katerimi je omejil uporabo izjeme pri začetnem pripoznanju po MRS 12 in določil, kako naj podjetje obračuna odloženi davek od določenih transakcij, kot so najemi in obveznosti, povezane z razgradnjo. V skladu z dopolnili izjema ne velja za transakcije, katerih obdavčljivi znesek je ob prvotnem pripoznanju enak znesku odbitnih začasnih razlik. Izjema velja le, če pri pripoznanju sredstva v najemu in z njim povezane obveznosti (ali obveznosti v povezavi z razgradnjo in razgradnjo sestavnega dela sredstva) obdavčljivi znesek ni enak znesku odbitnih začasnih razlik. Dopolnil standarda EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo, da dopolnila ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake: Opredelitev računovodskih ocen (dopolnila)

Dopolnila standarda veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2023 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila obravnavajo spremembe računovodskih usmeritev in računovodskih ocen ob začetku tega obdobja ali kasneje in opredeljujejo računovodske ocene kot denarne zneske v računovodskih izkazih, s katerimi je povezana negotovost z vidika njihovega merjenja. Prav tako dopolnila pojasnjujejo, kaj so spremembe računovodskih ocen in kako se le-te razlikujejo od sprememb računovodskih usmeritev ter popravkov napak. Poslovodstvo je ocenilo, da dopolnila ne bodo imela bistvenega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 1 Predstavitev računovodskih izkazov in Stališče 2 mednarodnih računovodskih izkazov MSRP: Razkritje računovodskih usmeritev (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2023 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila določajo smernice za presojo pomembnosti pri razkritju računovodskih usmeritev. Dopolnila MRS 1 nadomeščajo zahtevo po razkritju »bistvenih« računovodskih usmeritev z zahtevo po razkritju »pomembnih« informacij o računovodskih usmeritvah. Obenem Stališče 2 mednarodnih računovodskih izkazov vsebuje napotke in nazorne primere kot pomoč pri uporabi koncepta pomembnosti pri presoji razkritja računovodskih usmeritev. Poslovodstvo je ocenilo, da dopolnila ne bodo bistveno vplivala na računovodske izkaze družbe.

Spremembe MSRP (in njihova pojasnila), ki so stopile v veljavo, pa še ne veljajo za poročanje v letu 2023

Sprememba MSRP 16 Prodaja in povratni najem zahteva, da podjetje predstavi, kako obračunava prodajo in povratni najem po datumu transakcije. Glede na to, da družba nima sredstev, ki bi jih vrednotila v skladu s MSRP19, sprememba standarda na datum prve uporabe ne bo vplivala na računovodske izkaze.

MRS 1 Dolgoročne obveznosti z zavezami

Te spremembe pojasnjujejo, kako pogoji, ki jih mora podjetje izpolnjevati znotraj dvanajstih mesecev po poročevalskem obdobju, vplivajo na razvrstitev obveznosti. Namen sprememb je izboljšanje informacij, ki jih podjetje zagotavlja v zvezi z obveznostmi v skladu s temi pogoji. Poslovodstvo je ocenilo, da dopolnila ne bodo bistveno vplivala na računovodske izkaze družbe.

Sprememba MRS 7 in MSRP 7 – Financiranje dobaviteljev

Te spremembe zahtevajo razkritja za večjo preglednost finančnih dogovorov z dobavitelji in njihovih učinkov na obveznosti, denarne tokove in izpostavljenost likvidnostnemu tveganju. Zahteve po razkritju so odgovor IASB na pomisleke vlagateljev, da finančni dogovori nekaterih podjetij z dobavitelji niso dovolj vidna, kar ovira analizo vlagateljev.

Spremembe MRS 21 – Pomanjkanje zamenljivosti

Spremembe zadevajo subjekt, ki ima transakcijo ali operacijo v tuji valuti, ki ni zamenljiva v drugo valuto na datum merjenja za določen namen. Valuta je zamenljiva, kadar obstaja zmožnost pridobitve druge valute (z običajno administrativno zamudo) in bi transakcija potekala prek tržnega ali menjalnega mehanizma, ki ustvarja izvršljive pravice in obveznosti.

Novi standardi razkritja trajnosti MSRP, ki veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2024 ali kasneje

MSRP S1 Splošne zahteve za razkritje finančnih informacij, povezanih s trajnostjo

Ta standard vključuje temeljni okvir za razkritje materialnih informacij o tveganjih in priložnostih, povezanih s trajnostjo v vrednostni verigi subjekta. Standard bo vplival na vsebino razkritij v letnem poročilu družbe.

MSRP S2 Podnebna tveganja

To je prvi tematski standard, ki subjektom določa zahteve za razkritja informacij, vezanih na podnebna tveganja in priložnosti. Standard bo vplival na vsebino razkritij v letnem poročilu družbe.

4.2.2 Opredelitev zavarovalnih pogodb

Zavarovalnica skozi različne oblike zavarovanj od zavarovalca prevzame nase precejšnje zavarovalno tveganje. V zavarovalnih pogodbah se zaveže, komu in kdaj bo ob nastopu zavarovalnega primera povrnila škodo, izplačala zavarovalnino ali opravila kakšno drugo storitev. Vse pogodbe zavarovalnice so zato opredeljene kot zavarovalne pogodbe, zaradi česar se od 1. 1. 2023 uporablja MSRP 17. V skladu z MSRP 17 »Zavarovalne pogodbe« se določajo načela za pripoznavanje, merjenje, predstavljanje in razkrivanje zavarovalnih pogodb, ki spadajo v področje uporabe tega standarda. Cilj MSRP 17 je zagotoviti, da podjetje zagotovi ustrezne informacije, ki natančno predstavljajo te pogodbe. Te informacije so podlaga za uporabnike računovodskih izkazov, da ocenijo vpliv zavarovalnih pogodb na finančni položaj, finančno uspešnost in denarne tokove podjetja. Vse pogodbe zavarovalnice so opredeljene kot zavarovalne pogodbe.

4.2.2.1 Klasifikacija zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj

Zavarovalnica sklepa pogodbe premoženjskih zavarovanj, pri katerih jamči izplačilo dogovorjenih obveznosti – zavarovalnin/odškodnin v času trajanja zavarovalne pogodbe in primeru nastanka zavarovalnega dogodka, ki ga zavarovalna pogodba krije. Zavarovalnica je vse svoje zavarovalne produkte (tarife) premoženjskih zavarovanj klasificirala kot zavarovalne pogodbe, saj gre za pogodbe, skladno s katerimi ena stranka (zavarovatelj) prevzame precejšnje zavarovalno tveganje od druge stranke (imetnika police), tako da zavarovatelj soglaša, da bo imetniku police povrnil zavarovalnino za nastali zavarovalni dogodek. Vsi produkti premoženjskih zavarovanj so zavarovanja, ki vsebujejo zgolj zavarovalno komponento in je na njih potrebno posledično gledati kot na zavarovalne pogodbe.

Zavarovalnica je opredelila portfelje zavarovalnih pogodb. Portfelj sestavljajo pogodbe, ki so izpostavljene podobnim tveganjem in se upravljajo skupaj. Za pogodbe, ki spadajo v isto družino produktov, se pričakuje, da imajo podobna tveganja in da so v istem portfelju, če se upravljajo skupaj. Za pogodbe iz različnih družin produktov se ne pričakuje, da imajo podobna tveganja, in zato bi bilo pričakovati, da bodo v različnih portfeljih. Nadalje je zavarovalnica razdelila portfelj izdanih zavarovalnih pogodb najmanj na:

- skupino pogodb, ki so ob začetnem pripoznanju kočljive, če obstajajo,
- skupino pogodb, za katere je ob začetnem pripoznanju malo verjetno, da bodo pozneje postale kočljive, če obstajajo, in
- skupino preostalih pogodb, če obstajajo.

4.2.2.2 Klasifikacija zavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj

Zavarovalnica sklepa dolgoročne pogodbe življenjskih zavarovanj, pri katerih jamči izplačilo dogovorjenih zavarovalnih vsot, ki se lahko v času trajanja zavarovalne pogodbe povečajo na račun udeležbe zavarovalca pri pozitivnem rezultatu (udeležba na dobičku).

Zavarovalnica je vse svoje zavarovalne produkte (tarife) življenjskih zavarovanj klasificirala kot zavarovalne pogodbe, saj gre za pogodbe, skladno s katerimi ena stranka (zavarovatelj) prevzame precejšnje zavarovalno tveganje od druge stranke (imetnika police), tako da zavarovatelj soglaša, da bo imetniku police povrnil zavarovalnino za nastali zavarovalni dogodek.

Zavarovalno tveganje v posameznih tarifnih skupinah:

- zavarovanja za primer smrti in doživetja: dogovorjena zavarovalna vsota zapade v izplačilo ob doživetju ali smrti zavarovanca v času trajanja pogodbe, neodvisno od rezervacije, ki se je do takrat zbrala;
- zavarovanja za primer smrti (riziko zavarovanja, zavarovanje preostanka kreditnega dolga in dodatna riziko zavarovanja): rezervacija, ki se je zbrala, služi le izravnavi premij v času trajanja pogodbe. Dogovorjena zavarovalna vsota zapade v izplačilo ob smrti zavarovanca v času trajanja pogodbe, neodvisno od rezervacije, ki se je zbrala. Izplačila v primeru doživetja te tarife ne predvidevajo;
- zavarovanja za primer doživetja: bistveno zavarovalno tveganje je v tem primeru tveganje doživetja. V primeru smrti zavarovanca se izplačajo do tedaj vplačane neto premije. Rezervacija, ki je na voljo za primer smrti in ki presega višino vrnjene premije, zapade v dobro rizične skupnosti. Zapadla rezervacija se vključi v izračun pogodbene vsote za primer doživetja, pri čemer se upošteva biometrično tveganje;
- življenjska zavarovanja za primer smrti, doživetja in nastopa določene težke bolezni: dogovorjena zavarovalna vsota zapade v izplačilo ob doživetju ali smrti zavarovanca ali ob nastopu določene težke bolezni, opredeljene v pogojih, v času trajanja pogodbe, neodvisno od do takrat zbrane rezervacije;
- življenjska zavarovanja, vezana na enote investicijskih skladov, pri katerih zavarovalec prevzema naložbeno tveganje (tarife FLN), in življenjska zavarovanja, vezana na enote investicijskih skladov z garantirano glavnico in zajamčenim že doseženim donosom, pri katerih zavarovalec prevzema naložbeno tveganje (tarife FGN): pri teh tarifah obstajajo najnižje riziko vsote, merjene kot odstotna stopnja od minimalne vsote za primer smrti, ki se vedno izplačajo nad obstoječo kritno vrednostjo.

Za vse tarifne skupine velja, da zavarovalnica ne ločuje varčevalnih komponent, ker je presodila, da so te komponente neločljive od zavarovalnih komponent. Dodatna zavarovanja, priključena k življenjskim zavarovanjem, so čista riziko zavarovanja, ki ne izkazujejo nikakršne varčevalne komponente. Na njih je potrebno posledično gledati kot na zavarovalne pogodbe po MRSP 17.

Zavarovalnica je opredelila portfelje zavarovalnih pogodb. Portfelj sestavljajo pogodbe, ki so izpostavljene podobnim tveganjem in se upravljajo skupaj. Za pogodbe, ki spadajo v isto družino produktov, se pričakuje, da imajo podobna tveganja in da so v istem portfelju, če se upravljajo skupaj. Za pogodbe iz različnih družin produktov (na primer fiksna renta z enkratno premijo v primerjavi z navadnim življenjskim zavarovanjem) se ne pričakuje, da imajo podobna tveganja, in zato bi bilo pričakovati, da bodo v različnih portfeljih. Nadalje je zavarovalnica razdelila portfelj izdanih zavarovalnih pogodb najmanj na:

- skupino pogodb, ki so ob začetnem pripoznanju kočljive, če obstajajo,
- skupino pogodb, za katere je ob začetnem pripoznanju malo verjetno, da bodo pozneje postale kočljive, če obstajajo, in
- skupino preostalih pogodb, če obstajajo.

4.2.3 Ključne spremembe MSRP 17

4.2.3.1 Prehod na MSRP 17

Zavarovalnica v svojih računovodskih izkazih od 1. 1. 2023 uporablja MSRP 17 – zavarovalne pogodbe. Z uvedbo MSRP 17 se je spremenila struktura računovodskih izkazov. Tako so v izkazu poslovnega izida namesto dosedanjih postavk prihodkov od zavarovalnih premij, odhodkov za škode in sprememb zavarovalno-tehničnih rezervacij izkazane postavke zavarovalnega rezultata, ki ga sestavljajo zavarovalni prihodki in odhodki iz zavarovalnih storitev. Ločeno je izkazan tudi rezultat iz pozavarovalnih pogodb, ki jih ima družba. Prav tako se spreminja izkaz finančnega položaja, saj dosedanje postavke iz naslova zavarovalno-tehničnih rezervacij nadomeščajo naslednje postavke sredstev in obveznosti:

- izdane zavarovalne pogodbe, ki so sredstva,
- izdane zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti,
- pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva, in
- pozavarovalne pogodbe, ki so obveznosti.

Zavarovalnica je za vsako obračunsko enoto ocenila možne pristope prehoda, kot jih predvideva standard. Uporabljen je bil prilagojeni retrospektivni pristop. Cilj prilagojenega retrospektivnega pristopa je, da se doseže čimbolj primerljiv rezultat, kot bi bil dosežen z uporabo polnega retrospektivnega pristopa, zato je zavarovalnica pri uporabi takega pristopa uporabila vse razumne in ustrezno podprte informacije. Pri tem je v največji možni meri uporabila podatke, ki bi jih uporabila pri popolnem retrospektivnem pristopu. Razlogi za uporabo prilagojenega retrospektivnega pristopa ali pristopa poštene vrednosti so:

- podatki o denarnih tokovih niso dosegljivi v ustrezni obliki oziroma na ustrezni ravni granulacije,
- informacije, potrebne za opredelitev fiksnih in spremenljivih stroškov, ki se nanašajo na skupine zavarovalnih pogodb, niso na voljo,
- podatki o predpostavkah in ocenah ter spremembah navedenih predpostavk in ocen niso na voljo,
- podatki za izračun prilagoditve za nefinančna tveganja niso na voljo,
- podatki o pričakovanjih glede dobičkonosnosti pogodb in s pogodbami povezanih tveganj niso na voljo.

4.2.3.2 Raven združevanja in začetno pripoznanje zavarovalnih pogodb

Zavarovalne pogodbe, ki so izpostavljene podobnim tveganjem in se upravljajo skupaj, se združujejo v portfelje. Vsak portfelj se nadalje deli v skupine pogodb, ki so sklenjene v istem koledarskem letu (letne kohorte) ter glede na dobičkonosnost, na:

- pogodbe, ki so nedobičkonosne (kočljive) že ob začetnem pripoznanju,
- pogodbe, za katere ni verjetno, da bodo kadarkoli postale nedobičkonosne (kočljive),
- vse ostale pogodbe.

Zavarovalne pogodbe se v portfelje in skupine razporedijo ob začetnem pripoznanju, razporeditev pa se v kasnejših obdobjih ne spreminja.

Skupina zavarovalnih pogodb se pripozna ob tistem od naslednjih dogodkov, ki nastopi prvi:

- začetek obdobja kritja skupine zavarovalnih pogodb,
- datum, ko prvo plačilo imetnika police iz skupine pogodb zapade v plačilo ali ko je to plačilo prejeto,
- ko skupina pogodb postane kočljiva.

4.2.3.3 Merjenje zavarovalnih pogodb

Zavarovalnica je ob začetnem pripoznanju merila skupino zavarovalnih pogodb kot vsoto:

- denarnih tokov pri izpolnitvi, ki jih sestavljajo:
 - ocene prihodnjih denarnih tokov,
 - prilagoditev, ki odraža časovno vrednost denarja in finančna tveganja, povezana s prihodnjimi denarnimi tokovi, v obsegu, v katerem finančna tveganja niso vključena v ocene prihodnjih denarnih tokov,

- prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja (uporabljena stopnja zaupanja je 85 %),
- pogodbene storitvene marže.

Zavarovalnica v merjenje skupine zavarovalnih pogodb vključi vse prihodnje denarne tokove znotraj pogodbenih meja vsake pogodbe v skupini. Zavarovalnica lahko oceni prihodnje denarne tokove na višji ravni združevanja in nato razporedi iz njih izhajajoče denarne tokove pri izpolnitvi na posamezne skupine pogodb. Ocene prihodnjih denarnih tokov morajo:

- vključevati, na nepristranski način, vse primerne in dokazljive informacije, ki so na voljo brez nepotrebnih stroškov ali prizadevanj, o znesku, času in negotovosti teh prihodnjih denarnih tokov. Da to zagotovi, zavarovalnica oceni pričakovano vrednost (tj. z verjetnostjo tehtano povprečje) celotnega razpona možnih izidov,
- odražati zorni kot zavarovalnice, če so ocene vseh relevantnih tržnih spremenljivk skladne z razpoložljivimi tržnimi cenami za te spremenljivke,
- biti aktualne – ocene odražajo pogoje, ki obstajajo na datum merjenja, vključno s predpostavkami na ta datum o prihodnosti,
- biti nedvoumne (eksplisitne) – zavarovalnica prilagoditev za nefinančno tveganje oceni ločeno od drugih ocen. Zavarovalnica prav tako oceni denarne tokove ločeno od prilagoditve za časovno vrednost denarja in finančno tveganje, razen če najustreznejša tehnika merjenja združuje te ocene.

Zavarovalnica prilagodi ocene prihodnjih denarnih tokov, da odražajo časovno vrednost denarja in finančna tveganja, povezana s temi denarnimi tokovi, v obsegu, v katerem finančna tveganja niso vključena v ocene denarnih tokov (tako imenovane diskontne stopnje).

Zavarovalnica prilagodi oceno sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov, da odraža nadomestilo, ki ga zavarovalnica zahteva, ker mora nositi negotovost glede zneska in časa denarnih tokov, ki izhaja iz nefinančnega tveganja.

Pogodbena storitvena marža je sestavina sredstva ali obveznosti za skupino zavarovalnih pogodb, ki predstavlja nezasluzeni dobiček, ki ga bo zavarovalnica pripoznala pri opravljanju storitev zavarovalne pogodbe v prihodnosti. Zavarovalnica izmeri pogodbeno storitveno maržo ob začetnem pripoznanju skupine zavarovalnih pogodb po znesku, ki, razen če se uporablja 47. člen MSRP17 (določilo o kočljivih pogodbah) ali B123.A člen MSRP 17 (določilo o prihodkih iz zavarovanja v zvezi z 38.(c)(ii) členom), ne privede do nobenih prihodkov ali odhodkov, ki izhajajo iz:

začetnega pripoznanja zneska za denarne tokove pri izpolnitvi;

- katerih koli denarnih tokov, ki izhajajo iz pogodb v skupini na tisti datum,
- odprave pripoznanja na datum začetnega pripoznanja:
 - sredstva za denarne tokove pri pridobivanju zavarovanj in
 - katerega koli drugega sredstva ali obveznosti, prej pripoznane za denarne tokove, povezane s skupino pogodb, določeno v MSRP 17.

Zavarovalnica pri vsakem poznejšem merjenju ovrednoti knjigovodsko vrednost skupine zavarovalnih pogodb na koncu vsakega poročevalskega obdobja kot vsoto:

- obveznosti za preostalo kritje, sestavljene iz:
 - denarnih tokov pri izpolnitvi, povezanih s prihodnjo storitvijo, dodeljenih skupini na ta datum,
 - pogodbene storitvene marže skupine na bilančni datum in
- obveznosti za nastale zahtevke, ki jo sestavljajo denarni tokovi pri izpolnitvi, povezani s preteklo storitvijo, dodeljeni skupini na bilančni datum.

Zavarovalnica pripozna prihodke in odhodke za naslednje spremembe knjigovodske vrednosti obveznosti za preostalo kritje:

- prihodki iz zavarovanja – za zmanjšanje obveznosti za preostalo kritje zaradi storitev, opravljenih v obdobju,
- odhodki iz zavarovalnih storitev – za izgube pri kočljivih skupinah pogodb in razveljavitve takih izgub in
- finančni prihodki ali odhodki iz zavarovanja – za učinek časovne vrednosti denarja in učinek finančnega tveganja.

Zavarovalnica pripozna prihodke in odhodke za naslednje spremembe knjigovodske vrednosti obveznosti za nastale zahtevke:

- odhodki iz zavarovalnih storitev – za povečanje obveznosti zaradi zahtevkov in odhodkov, nastalih v tem obdobju, brez kakršnih koli naložbenih sestavin,

- odhodki iz zavarovalnih storitev – za vse naknadne spremembe denarnih tokov pri izpolnitvi v zvezi z nastalimi zahtevki in nastalimi odhodki in
- finančni prihodki ali odhodki iz zavarovanja – za učinek časovne vrednosti denarja in učinek finančnega tveganja.

Pogodbena storitvena marža na koncu poročevalskega obdobja predstavlja dobiček v skupini zavarovalnih pogodb, ki še ni bil pripoznan v poslovnem izidu, ker se nanaša na prihodnjo storitev, ki se bo opravila po pogodbah v skupini.

4.2.3.4 Metode izračuna

Osnovna metoda vrednotenja zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb po MSRP 17 je splošni model, tj. t. i. GMM – General Measurement Model, oziroma pristop gradnikov, tj. t. i. metoda BBA – Building Block Approach. V nadaljevanju uporabljamo kratico GMM. Standard v nekaterih primerih omogoča tudi uporabo poenostavljene metode merjenja – pristop razporejanja premij, tj. t. i. metodo PAA – Premium Allocation Approach, za katero v nadaljevanju uporabljamo kratico PAA. Standard zahteva obvezno uporabo pristopa s spremenljivim nadomestilom ali t. i. metodo VFA – Variable Fee Approach (v nadaljevanju VFA), če gre za skupino zavarovalnih pogodb z neposredno udeležbo in so izpolnjena merila uporabe, navedena v standardu. Za pozavarovalne pogodbe se uporablja prilagojen splošni model ali pristop razporejanja premij, če so izpolnjeni pogoji iz standarda, uporaba pristopa s spremenljivim nadomestilom pa ni mogoča. Zavarovalnica pri vrednotenju zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb uporablja vse zgoraj navedene pristope.

4.2.3.5 Splošni model vrednotenja (GMM pristop) zavarovalnih pogodb

Merjenje ob začetnem pripoznanju

Skupina zavarovalnih pogodb se ob začetnem pripoznanju meri kot vsota denarnih tokov pri izpolnitvi in pogodbeno storitvene marže. Denarne tokove pri izpolnitvi predstavljajo ocene prihodnjih denarnih tokov, ustrezno diskontirane in prilagojene zaradi nefinančnega tveganja.

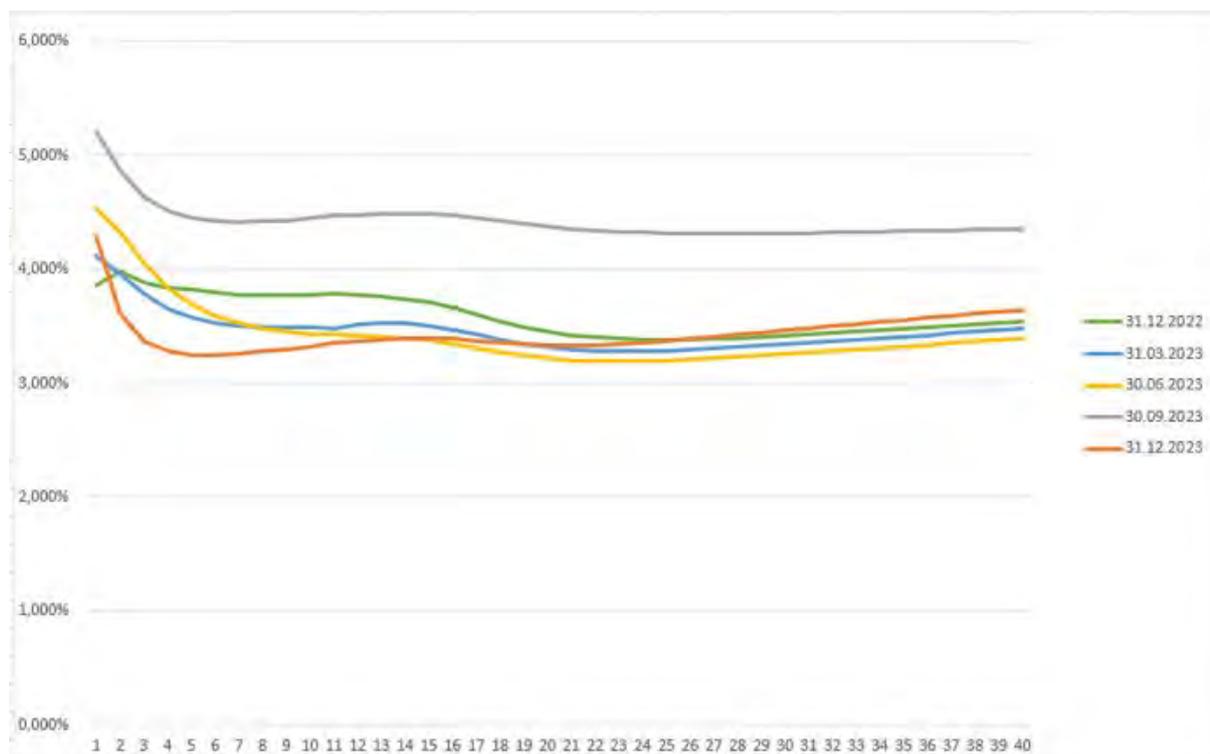
Pogodbene meje

V merjenje skupine zavarovalnih pogodb se vključi vse prihodnje denarne tokove, ki so znotraj pogodbenih meja vsake pogodbe v skupini. Pri tem se zagotavlja, da so ocene prihodnjih denarnih tokov popolne, nepristranske, aktualne in nedvoumne. Šteje se, da je prihodnji denarni tok znotraj pogodbenih meja zavarovalne pogodbe, če izhaja iz materialnih pravic in obvez, ki obstajajo v poročevalskem obdobju, v katerem lahko zavarovalnica doseže, da bo imetnik police plačal premije, ali v katerem ima zavarovalnica materialno obvezo, da imetniku police zagotovi storitve zavarovalne pogodbe. Materialna obveza zagotoviti storitve zavarovalne pogodbe preneha takrat, ko ima zavarovalnica možnost ponovno oceniti tveganja imetnika police (ali celotnega portfelja) in posledično določiti novo ceno ali raven koristi, ki odraža ta tveganja.

Diskontne stopnje

Z uporabo diskontne stopnje se ocene prihodnjih denarnih tokov prilagodijo na način, da odražajo časovno vrednost denarja in finančna tveganja v obsegu, v katerem ta tveganja niso vključena v ocene prihodnjih denarnih tokov. Izbira diskontne stopnje je predmet subjektivne presoje in je naravnana k cilju, da uporabljena diskontna stopnja odraža značilnosti denarnih tokov, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb in likvidnostnega tveganja. Diskontna stopnja se določi kot netvegana obrestna mera in premija za nelikvidnost, ki se na netvegano obrestno mero aplicira. Osnovne netvegane obrestne mere za valuto evro se pridobivajo iz baze podatkov EIOPA v skladu z datumom pripoznanja.

Spodnji graf prikazuje krivulje obrestnih mer, uporabljenih za diskontiranje denarnih tokov za vse skupine zavarovalnih pogodb.

Pogodbena storitvena marža

Pogodbena storitvena marža je sestavina sredstva ali obveznosti za skupino zavarovalnih pogodb, ki predstavlja presežek premij nad škodami in drugimi odhodki, za katere se pričakuje, da bodo plačani v času trajanja zavarovalnih pogodb znotraj skupine. Predstavlja torej še nezasluzeni dobiček, ki ga bo zavarovalnica pripoznala pri opravljanju storitev zavarovalnih pogodb v prihodnosti.

Obravnavanje kočljivih pogodb ob začetnem pripoznanju

Zavarovalna pogodba se na datum začetnega pripoznanja opredeli kot kočljiva, če vsi denarni tokovi, ki izhajajo iz pogodbe, skupaj predstavljajo negativni neto denarni tok. Tako pogodbo se razporedi v skupino (kočljivih) zavarovalnih pogodb, ločeno od tistih skupin pogodb, ki niso kočljive. Negativni neto denarni tok, ki se pričakuje pri skupini kočljivih zavarovalnih pogodb, se že ob začetnem pripoznanju izkaže kot izguba v izkazu poslovnega izida. Po pripoznanju izgube je knjigovodska vrednost obveznosti za skupino kočljivih zavarovalnih pogodb enaka pričakovanim denarnim tokovom pri izpolnitvi, pogodbena storitvena marža pa je enaka nič.

Poznejše merjenje

Knjigovodska vrednost skupine zavarovalnih pogodb na koncu poročevalskega obdobja je vsota obveznosti za preostalo kritje (LRC) in obveznosti za nastale zahtevke (LIC), pri čemer je obveznost za preostalo kritje enaka seštevku pričakovanih prihodnjih denarnih tokov pri izpolnitvi (povezanih s prihodnjo storitvijo) in pogodbeno storitvene marže za to skupino zavarovalnih pogodb, obveznost za nastale zahtevke pa predstavlja denarne tokove, ki se nanašajo na preteklo storitev.

V tekočem obdobju se pripoznajo:

- prihodki in odhodki iz spremembe knjigovodske vrednosti obveznosti za preostalo kritje:
 - zavarovalni prihodki iz naslova zmanjšanja obveznosti za preostalo kritje zaradi storitev, ki so bile opravljene v tem obdobju,
 - odhodki za izgube pri kočljivih skupinah zavarovalnih pogodb oziroma prihodki pri odpravi takih izgub,
 - finančni prihodki ali odhodki iz diskontiranja (za učinek časovne vrednosti denarja in finančnega tveganja).
- prihodki in odhodki iz spremembe knjigovodske vrednosti obveznosti za nastale zahtevke:
 - odhodki iz naslova povečanja obveznosti zaradi zahtevkov in odhodkov, nastalih v tem obdobju,
 - odhodki za vse naknadne spremembe denarnih tokov pri izpolnitvi v zvezi z nastalimi zahtevki in odhodki,

- finančni prihodki ali odhodki iz diskontiranja (za učinek časovne vrednosti denarja in finančnega tveganja).

Spremembe v pričakovanih denarnih tokovih

Spremembe pričakovanih denarnih tokov, ki se nanašajo na tekočo ali preteklo storitev, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Takšne spremembe so:

- učinek časovne vrednosti denarja ter učinek finančnega tveganja (tudi učinek spremembe diskontne stopnje),
- spremembe ocen pričakovanih denarnih tokov pri izpolnitvi, ki se nanašajo na obveznosti za že nastale zahteve,
- izkustvene prilagoditve za zavarovalne odhodke.

Spremembe pričakovanih denarnih tokov, ki se nanašajo na prihodnjo storitev, se odražajo v spremembi pogodbeno storitvene marže ali v komponenti izgube znotraj obveznosti za preostalo kritje. Takšne spremembe so:

- izkustvene prilagoditve, ki izhajajo iz prejetih premij v obdobju, ki se nanašajo na prihodnjo storitev,
- spremembe ocene sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov pri obveznostih za preostalo kritje,
- razlike med katero koli naložbeno sestavino, ki naj bi po pričakovanih postala plačljiva v obdobju, in dejansko naložbeno sestavino, ki postane plačljiva v obdobju,
- razlike med katerim koli posojilom imetniku police, ki ga bo po pričakovanih treba odplačati v obdobju, in dejanskim posojilom imetniku police, ki ga je treba odplačati v obdobju,
- spremembe prilagoditve zaradi nefinančnega tveganja, ki se nanaša na prihodnjo storitev.

Spremembe, ki se odražajo v višini pogodbene storitvene marže

Pogodbeno storitvena marža na koncu poročevalskega obdobja predstavlja dobiček v skupini zavarovalnih pogodb, ki še ni bil pripoznan v izkazu poslovnega zida, ker se nanaša na prihodnjo storitev.

Sprememba pogodbeno storitvene marže v obdobju je posledica:

- učinka spremembe ocen prihodnjih denarnih tokov pri izpolnitvi (kot opisano zgoraj),
- odprave pogodbeno storitvene marže v prihodke,
- učinka natečenih obresti na pogodbeno storitveno maržo,
- učinka vseh novih zavarovalnih pogodb,
- učinka tečajnih razlik na knjigovodsko vrednost pogodbeno storitvene marže.

Odprava pogodbeno storitvene marže v prihodke je odvisna od tega, kako zavarovalnica opredeljuje število enot kritja. To je količina kritja, zagotovljenega z zavarovalnimi pogodbami v skupini zavarovalnih pogodb, ki se določi tako, da se za vsako pogodbo upošteva količina upravičenj, zagotovljenih po pogodbi, in pričakovano trajanje kritja.

Zavarovalnica uporablja pristop GMM za klasična življenjska zavarovanja in dodatna zavarovanja k življenjskim zavarovanjem.

4.2.3.6 Pristop merjenja zavarovalnih pogodb z neposredno udeležbo (VFA pristop)

Zavarovalne pogodbe z neposredno udeležbo so zavarovalne pogodbe, ki poleg zavarovalnega kritja zavarovancu zagotavljajo tudi opravljanje naložbenih storitev s strani zavarovalnice. V skladu z MSRP 17 so zavarovalne pogodbe z neposredno udeležbo pogodbe, v skladu s katerimi je obveza zavarovalnice imetniku police plačati čisti znesek po upoštevanju naslednjega:

- obveze plačati imetniku police znesek, enak pošteni vrednosti postavk, ki so podlaga in
- spremenljivega nadomestila, ki ga bo zavarovalnica odbila od zneska iz predhodne točke v zameno za prihodnjo storitev, zagotovljeno z zavarovalno pogodbo, ki zajema:
 - znesek deleža skupine v pošteni vrednosti postavk, ki so podlaga, zmanjšan za
 - denarne tokove pri izpolnitvi, ki se ne spreminjajo glede na donose iz postavk, ki so podlaga.

Za zavarovalne pogodbe z neposredno udeležbo je knjigovodska vrednost pogodbeno storitvene marže skupine pogodb ob koncu poročevalskega obdobja enaka knjigovodski vrednosti na začetku poročevalskega obdobja.

Zavarovalnica uporablja pristop z neposredno udeležbo za življenjska zavarovanja, vezana na enote investicijskih skladov oz. življenjska zavarovanja, pri katerih, zavarovalci prevzemajo naložbeno tveganje.

4.2.3.7 Pristop razporejanja premij (PAA pristop) pri vrednotenju zavarovalnih pogodb

Za skupino zavarovalnih pogodb, za katero velja, da obdobje kritja vsake pogodbe v skupini ne presega enega leta, se pri merjenju skupine zavarovalnih pogodb lahko uporablja pristop razporejanja premij, ki predstavlja poenostavitev splošnega modela.

Poenostavljeni pristop se uporabi tudi, kadar se utemeljeno pričakuje, da meritev obveznosti za preostalo kritje ob uporabi poenostavljenega pristopa ne bo bistveno drugačna od meritev po splošnem modelu.

V primeru uporabe pristopa razporejanja premij je knjigovodska vrednost obveznosti za preostalo kritje ob začetnem pripoznanju enaka znesku premij, prejetih ob začetnem pripoznanju, zmanjšanemu za plačane denarne tokove pri pridobivanju zavarovanj in prilagojenemu za zneske, ki izhajajo iz odprave pripoznanja sredstev iz naslova vnaprej plačanih stroškov pridobivanja zavarovanj.

Knjigovodska vrednost skupine zavarovalnih pogodb na koncu poročevalskega obdobja je vsota:

- obveznosti za preostalo kritje (LRC),
- obveznosti za nastale zahtevke (LIC), ki zajemajo prihodnje denarne tokove, ki se nanašajo na preteklo storitev.

Obveznosti za preostalo kritje se v tekočem obračunskem obdobju:

- povečajo za premije, prejete v obračunskem obdobju,
- zmanjšajo za plačane denarne tokove pri pridobivanju zavarovanj,
- povečajo za amortizacijo denarnih tokov pri pridobivanju zavarovanj, ki se izkaže kot odhodek v izkazu poslovnega izida,
- zmanjšajo za pričakovana plačila premij, ki so bila kot zavarovalni prihodek pripoznana v izkazu poslovnega izida, ker je bila zavarovalnih storitev opravljena,
- zmanjšajo za morebitno naložbeno sestavino, ki je bila izplačana ali prenesena na obveznost za nastale zahtevke.

Ocene prihodnjih denarnih tokov odražajo časovno vrednost denarja. Diskontna stopnja se določi kot netvegana obrestna mera in premija za nelikvidnost, ki se na netvegano obrestno mero aplicira. Osnovne netvegane obrestne mere za valuto evro se pridobivajo iz baze podatkov EIOPA v skladu z datumom pripoznanja. Krivulja obrestnih mer je prikazana v točki 4.2.3.5.

Zavarovalnica uporablja ta pristop razporejanja premij za vse produkte premoženjskih zavarovanj.

4.2.3.8 Merjenje pozavarovalnih pogodb

Pri vrednotenju skupin pozavarovalnih pogodb se upoštevajo enake usmeritve kot pri vrednotenju skupin zavarovalnih pogodb, ki so podlaga, pri čemer se upoštevajo specifične pozavarovalne posebnosti.

Zavarovalnica za merjenje skupin pozavarovalnih pogodb za premoženjska zavarovanja uporablja pristop razporejanja premij, za življenjska zavarovanja pa GMM pristop.

Ob začetnem pripoznanju so sredstva za preostalo kritje skupine pozavarovalnih pogodb enaka znesku plačanih pozavarovalnih premij.

Ob koncu poročevalskega obdobja je knjigovodska vrednost sredstev iz pozavarovalnih pogodb enaka:

- sredstvom za preostalo kritje,
- nastalim škodam, ki jih sestavljajo pričakovani prihodnji denarni tokovi, ki izhajajo iz preteklih storitev.

Sredstva za preostalo kritje se v tekočem poročevalskem obdobju povečajo za plačane pozavarovalne premije v obdobju in zmanjšajo za prenos pozavarovalnih premij v odhodke za tiste storitve, ki so bile opravljene v tekočem obdobju. Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja v primeru skupine pozavarovalnih pogodb predstavlja znesek tveganja, ki ga zavarovalnica kot imetnik skupine pozavarovalnih pogodb prenese na izdajatelja teh pogodb.

4.2.4 Ključne spremembe MSRP 9

MSRP 9 – Finančni instrumenti je nadomestil MRS 39. Veljati je začel 1. 1. 2018, a je zavarovalnica uveljavila možnost za začasni izzem uporabe MSRP do 1. 1. 2023 in ga začela uporabljati skupaj z MSRP17.

4.2.4.1 Razvrščanje finančnih naložb

Ob začetnem pripoznanju se finančna naložba izmeri po pošteni vrednosti. Začetni pripoznani vrednosti se prištejejo še stroški posla, ki izhajajo iz nakupa ali izdaje finančne naložbe. Za finančne naložbe, uvrščene v skupino naložb, merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se ti stroški v izkazu poslovnega izida pripoznajo neposredno ob nakupu.

Finančna naložba se ob začetnem pripoznanju razvrsti v eno izmed naslednjih kategorij merjenja:

- finančne naložbe, merjene po odplačni vrednosti (AC – Amortised costs),
- finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (FVOCI – Fair Value through Other Comprehensive Income),
- finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida (FVTPL – Fair Value through Profit and Loss).

Razvrstitev finančnih naložb v različne kategorije naložb je odvisna od poslovnega modela za upravljanje finančnih naložb in značilnosti pogodbenega denarnega toka finančnega instrumenta.

4.2.4.2 Poslovni model

Finančno naložbo se ob začetnem pripoznanju na ravni portfelja razvrsti v ustrezni poslovni model:

- posedovanje finančnih naložb z namenom zbiranja pogodbenih denarnih tokov in prodaje, kamor zavarovalnica uvršča tista finančna sredstva, kjer je pogostost prodaje večja, saj je prodaja finančnih sredstev sestavni del doseganja cilja. Prag za pogostost prodaje ali mejna vrednost prodaje ni določena, prav tako se nobeno finančno sredstvo ne proda v obdobju šestih mesecev od nakupa. Po tem obdobju pa prodaja izhaja iz upravljanja vsakodnevnih likvidnostnih potreb, povečanja kreditnega tveganja, usklajevanja trajanja finančnih sredstev s trajanjem obveznosti, ki jih ta sredstva financirajo, in zmanjšanja tveganja ponovnega vlaganja. Prav tako se lahko finančna sredstva hranijo do zapadlosti. Finančna sredstva, ki spadajo v ta model, so merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (FVOCI), pri tem pa mora sredstvo opraviti test SPPI (Solely Payments of Principal and Interest);
- posedovanje finančnih naložb z namenom zbiranja pogodbenih denarnih tokov, kamor zavarovalnica uvršča finančna sredstva, ki jih ima namen zadržati v posesti do zapadlosti. Slednje ne pomeni, da družba takšnega finančnega sredstva ne sme prodati, vendar mora pri prodaji oceniti, ali je prodaja skladna s ciljem poslovnega modela, ki odraža razloge za določene prodaje. Dejavnost obvladovanja kreditnega tveganja, katere cilj je zmanjšanje morebitnih izgub zaradi poslabšanja kreditne sposobnosti, ni v neskladju s poslovnim modelom. Nekatere prodaje pred zapadlostjo, ki niso povezane z dejavnostmi obvladovanja kreditnega tveganja, so lahko skladne s tem modelom, če so redke ali nepomembne po vrednosti. Poleg tega so lahko prodaje skladne s ciljem posedovanja finančnih sredstev za zbiranje pogodbenih denarnih tokov, če se prodaje izvedejo blizu zapadlosti finančnih sredstev in so prihodki od prodaje približno enaki zbiranju preostalega pogodbenega denarnega toka. Finančna sredstva, ki spadajo v ta poslovni model, so merjena po odplačni vrednosti, pri tem pa mora sredstvo opraviti test SPPI. Sem spadajo tudi finančne naložbe v posojila;
- posedovanje finančnih naložb z namenom prodaje, kamor uvrščamo finančna sredstva s ciljem ustvarjanja denarnih tokov in donosa izključno s prodajo naložb ali ponovnega nakupa v kratkem obdobju. Finančne naložbe se v tem modelu vrednotijo po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, pri čemer pa sredstvo ne opravi testa SPPI (FVTPL).

Tiste finančne naložbe v kapitalne instrumente, za katere ni objavljene cene na delujočem trgu in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, se merijo po nabavni vrednosti. Take naložbe niso ločena skupina, ampak se razvrstijo v skupino, na katero se nanašajo. Finančne naložbe v odvisne ali pridružene organizacije in skupne podvige se merijo po modelu nabavne vrednosti.

4.2.4.3 Presoja pogodbenih denarnih tokov (SPPI-test)

V kategorijo finančnih naložb, izmerjenih po odplačni vrednosti (AC), ali kategorijo finančnih naložb, izmerjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (FV OCI), se lahko razvrstijo le naložbe, katerih pogodbeni denarni tokovi so skladni s testom SPPI, kar pomeni, da predstavljajo izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice.

Glavnica predstavlja pošteno vrednost finančne naložbe ob začetnem pripoznanju, zmanjšano za poznejše spremembe, npr. zaradi odplačila. Obresti so opredeljene kot nadomestilo za časovno vrednost denarja, kreditno tveganje, povezano z neodplačano glavnico, in drugo osnovno posojilno tveganje in strošek (likvidnostno tveganje, administrativni stroški) ter profitno maržo.

Zavarovalnica pri oceni pogoja, ali pogodbeni denarni tokovi predstavljajo izključno plačilo glavnice in obresti, presoja pogodbene značilnosti posamezne finančne naložbe. Ta ocena vključuje tudi presojo, ali finančna naložba vsebuje pogodbena določila, ki lahko spremenijo čas in znesek pogodbenih denarnih tokov na način, da ta pogoj ne bi bil več izpolnjen. Pri tem se upošteva:

- možne dogodke, ki bi lahko spremenili čas in znesek pogodbenih denarnih tokov,
- možnost predčasnega odplačevanja oziroma podaljševanja časa odplačevanja,
- dejstva, ki omejujejo izplačilo denarnih tokov določenih sredstev in
- značilnosti, ki spremenijo pojmovanje časovne vrednosti denarja.

4.2.4.4 Finančne naložbe, merjene po odplačni vrednosti (AC)

Finančne naložbe, merjene po odplačni vrednosti, so naložbe, ki jih običajno zadržimo v posest do zapadlosti, lahko pa jih tudi prodamo. V to skupino razvrščamo neizpeljane finančne naložbe s pogodbenimi denarnimi tokovi, ki pomenijo izključno plačilo glavnice in obresti na neporavnani del glavnice. Naložbe, razvrščene v to skupino, se ob začetnem pripoznanju izmerijo po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere. Obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida z uporabo efektivne obrestne mere. Zavarovalnica ima namen držati naložbe, razporejene v to skupino, do zapadlosti (dospetja).

V primeru, da zavarovalnica proda naložbo, razvrščeno v to skupino pred zapadlostjo, mora upoštevati informacije o preteklih prodajah in pričakovanja o prihodnjih prodajah, razloge za prodajo, kot tudi časovno in vrednostno komponento prodaje. Obseg prodajnih aktivnosti pa ne sme presežati 3 % vrednosti celotnega portfelja v obdobju enega leta ali 10 % vrednosti celotnega portfelja v obdobju treh let.

Posojila in depoziti so neizpeljani finančni instrumenti s fiksnimi ali z določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na aktivnem tržišču. Obresti do datuma poročanja so obračunane in povečujejo prihodke poslovnega leta.

Posojila se pripoznajo na osnovi pogodbenih vrednosti na dan plačila. Vsi stroški transakcij, ki se pripisujejo neposredno finančni naložbi, povečujejo nabavno vrednost posojila. Posojila se vrednotijo po metodi odplačne vrednosti.

Zavarovalnica ponuja svojim zavarovancem možnost, da po treh letih trajanja zavarovanja lahko dobijo t. i. predujem (policno posojilo), in sicer največ do višine odkupne vrednosti zavarovalne police, ki ga je možno odplačati v enkratnem znesku pred iztekom zavarovanja oz. se prejeti znesek predujma odbije od prejetega zneska zavarovalnine ob prekinitvi zavarovanja (storno, smrt) oz. ob doživetju.

Depoziti predstavljajo praviloma kratkoročne depozite na odpoklic. Izkazani so po pogodbenih vrednostih, ki predstavljajo njihovo pošteno vrednost.

4.2.4.5 Finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (FV OCI)

V skupino naložb, za katere je značilno zbiranje pogodbenih denarnih tokov in prodaja razpoložljivih finančnih naložb, so uvrščeni finančni instrumenti, pri katerih ni obvezno, da jih zadržimo do njihove zapadlosti. Pogodbeni denarni tokovi predstavljajo izključno odplačilo glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. V to skupino finančnih naložb so uvrščeni lastniški vrednostni papirji – naložbe, za katere družba predvideva, da jih bo obdržala do dospetja z namenom zbiranja dividendnih denarnih tokov.

Lastniški vrednostni papirji so ob nakupu vrednoteni po nabavni vrednosti, vključno s stroški nabave (posredniški stroški). Na dan vrednotenja na posamezni bilančni datum se naložbe izmerijo po pošteni vrednosti, ki je enaka tržni ceni na delujočem trgu.

Dolžniške vrednostne papirje ob nakupu vrednotimo po nabavni vrednosti, vključno s stroški nabave. Obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida z uporabo učinkovite obrestne mere. Na dan vrednotenja se naložbe izmerijo po pošteni vrednosti, kot je opisano v točki 4.2.6.4. Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev iz te skupine se pripozna neposredno v izkazu vseobsegajočega donosa kot rezerva iz prevrednotenja v zvezi s finančnimi sredstvi.

4.2.4.6 Finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida (FV PL)

V skupino finančnih naložb, vrednotenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, so razporejeni izvedeni finančni instrumenti, za katere je značilno, da se njihova vrednost spremeni, s čimer se odzove na spremembo podrobno določene obrestne mere, cene finančnih instrumentov, cene blaga, deviznega tečaja, indeksa cen, kreditne sposobnosti ali kreditnega indeksa in drugih spremenljivk, če v primeru nefinančne spremenljivke taka spremenljivka ni značilna za eno od pogodbenih strank. Ob nakupu so naložbe vrednotene po pošteni vrednosti. Stroški, ki izhajajo neposredno iz nakupa naložbe, se takoj pripoznajo kot stroški. Na bilančni datum se naložbe izmerijo po pošteni vrednosti, kot je opisano v točki 4.2.6.4. Dobiček ali izguba iz spremembe poštene vrednosti se pripozna v poslovnem izidu med finančnimi prihodki oz. odhodki naložb. Zavarovalnica v to skupino razvrsti finančne instrumente ob nakupu.

V kategorijo finančnih naložb, izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, uvrščamo tudi naložbe, ki se nanašajo na pogodbe življenjskih zavarovanj, katerih vrednost ali izkupiček se določa glede na kapitalske naložbe, ki za zavarovanca predstavljajo tveganje, torej življenjska zavarovanja, vezana na sklade. Te naložbe se vodijo po tržni vrednosti, in sicer ločeno od ostalih kapitalskih naložb družbe. Poštena vrednost ustreza javno objavljeni in izračunani vrednosti deležev na zaključni dan izkaza finančnega položaja. Zavarovancem pripada celotni znesek doseženih izkupičkov teh naložb. Višina kapitalskih naložb načeloma ustreza obveznostim iz zavarovalnih pogodb (pred dajatvami za pozavarovanje) življenjskega zavarovanja, v kolikor so zavarovalci nosilci naložbenega tveganja. Nerealizirani dobički ali izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

4.2.4.7 Oslabitev finančnih sredstev

Za finančna sredstva, dolžniške instrumente, merjene po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, velja enoten način slabljenja finančnih sredstev, tj. t. i. model pričakovanih kreditnih izgub. Iz oslabitve pa so izvzete naložbe v kapitalske instrumente, saj so vedno merjene po pošteni vrednosti.

Model pričakovanih kreditnih izgub pripozna izgube še pred škodnim dogodkom, višina oslabitve pa je povezana s spremembami kreditnega tveganja posameznega finančnega sredstva. Kreditna izguba je razlika med diskontiranimi zapadlimi denarnimi tokovi v skladu s pogodbenimi pogoji finančnega instrumenta in diskontiranimi denarnimi tokovi, za katere se pričakuje, da bodo prejeti. Pri tem se kot diskontni faktor uporablja učinkovita obrestna mera.

Model pričakovanih kreditnih izgub temelji na prehajanju finančnih naložb med tremi skupinami oziroma stopnjami. Običajno naložbe prehajajo od prve skupine proti tretji, možna pa je tudi vrnitev v predhodno skupino.

Ob začetnem pripoznanju se vse finančne naložbe, razen tistih, ki so kreditno oslabiljene že ob začetnem pripoznanju, razvrstijo v skupino 1, za katero se oblikujejo 12-mesečne pričakovane kreditne izgube. Le-te predstavljajo tisti del vseživljenjskih pričakovanih kreditnih izgub, ki se nanašajo na možnost neplačila v naslednjih 12 mesecih po datumu poročanja ali krajšem obdobju, če je preostala zapadlost finančne naložbe krajša od enega leta.

Ob kasnejšem merjenju finančnih naložb se v skupino 2 vključijo tiste finančne naložbe, pri katerih je po začetnem pripoznanju prišlo do pomembnega povečanja kreditnega tveganja, vendar naložbe še ne kažejo objektivnih znakov oslabitev. Za finančne naložbe v skupini 2 se oblikujejo vseživljenjske pričakovane kreditne izgube. Vseživljenjske pričakovane kreditne izgube predstavljajo pričakovane kreditne izgube, ki so posledica vseh možnih dogodkov neplačil v celotnem času trajanja finančne naložbe.

Finančne naložbe, ki niso kupljene ali izdane kot finančne naložbe s poslabšano kreditno kvaliteto in na datum poročanja kažejo objektivne znake slabitve, so vključene v skupino 3. Za takšne finančne naložbe se oblikujejo vseživljenjske pričakovane kreditne izgube.

Splošni tristopenjski model oslabitev ne velja za finančne naložbe, ki so kreditno oslabiljene že ob njihovem začetnem pripoznanju (POCI). Za take naložbe se že ob začetnem pripoznanju evidentirajo vseživljenjske kreditne

izgube, ki so vključene v oceno prihodnjih denarnih tokov ob izračunu efektivne obrestne mere, zato nimajo takojšnjega vpliva na izkaz poslovnega izida.

4.2.4.8 Merjenje pričakovanih kreditnih izgub

Pričakovane kreditne izgube posameznega finančnega instrumenta so enake zmnožku pogodbenega denarnega toka na podlagi obstoječega portfelja, pričakovane verjetnosti neplačila, pričakovane izgube v primeru neplačila posameznega finančnega instrumenta in pričakovane izpostavljenosti v trenutku neplačila.

Popravki vrednosti za pričakovane verjetnosti neplačila se pripoznajo v višini pričakovanih 12-mesečnih kreditnih izgub vse do trenutka, ko se glede na začetno pripoznanje pomembno poveča kreditno tveganje. V tem primeru pripoznamo popravke vrednosti v višini pričakovanih doživljenjskih kreditnih izgub. Posamezna kreditna izguba, za katero se pričakuje, da bo nastala, se diskontira z efektivno obrestno mero.

4.2.5 Neopredmetena sredstva, opredmetena osnovna sredstva in naložbene nepremičnine

Zavarovalnica v nabavno vrednost neopredmetenih sredstev, opreme, zemljišč in zgradb ter naložbenih nepremičnin vključuje nakupno ceno in vse stroške usposobitve sredstev za nameravano uporabo. Amortizacija teh sredstev se obračunava posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Osnova za obračun amortizacije je nabavna vrednost. Sredstva, pridobljena v tekočem letu, so se začela amortizirati, ko so bila na razpolago za uporabo. Sredstva, izločena v tekočem letu, so se amortizirala do datuma izločitve.

Po začetnem pripoznanju za neopredmetena osnovna sredstva, naložbene nepremičnine in zemljišča, zgradbe ter opremo je zavarovalnica uporabila model nabavne vrednosti.

Zavarovalnica na vsak datum poročanja presodi, ali obstajajo znamenja slabitve neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin, kot so na primer dokazi o zastarelosti ali fizični poškodovanosti sredstva, pojav pomembnih tehnoloških sprememb, ki bi utegnile neugodno vplivati na podjetje, ipd. V primeru, da obstajajo znamenja slabitve, zavarovalnica oceni nadomestljivo vrednost teh sredstev. Omenjena sredstva so oslABLJENA, če njihova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost na datum poročanja stanja. Med pomembnejše postavke opredmetenih osnovnih sredstev spadajo predvsem nepremičnine za neposredno izvajanje zavarovalne dejavnosti. Za le-te se enako kot za naložbene nepremičnine vsako leto presojujejo morebitni znaki oslABLITVE. Pri ocenjevanju znakov, ki bi nakazovali morebitne slabitve, zavarovalnica upošteva zunanje vire informacij (kot so npr. gospodarske razmere, objavljene cene na delujočem trgu, geografska lega, dostopna infrastruktura itd.) ter notranje vire informacij (stanje in vzdrževanost nepremičnin itd.). Vsakih pet let znamenja slabitev presoja zunanji cenilec vrednosti nepremičnin.

Neopredmetena sredstva imajo določljive življenjske dobe koristnosti.

Zemljišča se ne amortizirajo.

	Amortizacijske stopnje v %
Neopredmetena sredstva	20
Zgradbe	1,5
Oprema	12–33,3
Naložbene nepremičnine	1,5

Obračunana amortizacija neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in nepremičnin za neposredno izvajanje zavarovalne dejavnosti se evidentira na kontih amortizacije v okviru ostalih obratovalnih stroškov, medtem ko se amortizacija naložbenih nepremičnin evidentira v okviru odhodkov naložb.

4.2.6 Finančne naložbe

Razvrstitev finančnih naložb v tri kategorije naložb je odvisna od poslovnega modela za upravljanje in značilnosti pogodbenih denarnih tokov finančne naložbe. Zavarovalnica razvršča svoje naložbe v naslednje skupine:

- finančne naložbe, merjene po odplačni vrednosti,
- finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa,
- finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

4.2.6.1 Finančne naložbe, merjene po odplačni vrednosti

V skupino finančnih naložb, merjenih po odplačni vrednosti razvrščamo posojila in depozite, ter neizpeljane finančne instrumente s fiksnimi ali z določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na aktivnem tržišču.

Posojila se pripoznajo na osnovi pogodbenih vrednosti. Vsi stroški transakcij, ki se pripišejo neposredno finančni naložbi, so tudi vsebovani v nabavni vrednosti posojila. Posojila se vrednotijo z metodo odplačne vrednosti.

Zavarovalnica ponuja možnost svojim zavarovancem, da po treh letih trajanja zavarovanja lahko dobijo t. i. predujem (policno posojilo), in sicer največ do višine odkupne vrednosti zavarovalne police. Predujem je možno poplačati v enkratnem znesku pred iztekom zavarovanja, ki je določen na zavarovalni polici. Če zavarovalec ne poplača posojila med trajanjem zavarovanja, se mu prejeti znesek predujma (posojila) odbije od prejetega zneska zavarovalnine ob prekinitvi zavarovanja (storno, smrt) oz. ob doživetju. Obresti do bilančnega datuma so obračunane in povečujejo prihodke tekočega leta.

Depoziti predstavljajo praviloma kratkoročne depozite na odpoklic. Izkazani so po pogodbenih vrednostih, ki predstavljajo njihovo pošteno vrednost.

4.2.6.2 Finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

V to skupino razvrščamo dolžniške in lastniške vrednostne papirje z namenom zbiranja pogodbenih denarnih tokov in prodaje. Podrobnejši opis merjena je predstavljen v točki 4.2.4.5.

4.2.6.3 Finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida

V to skupino so uvrščene naložbe, ki ne prestanejo testa primernosti denarnih tokov, lastniški vrednostni papirji, ki ne izpolnjujejo pogojev za merjenje po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, in vse finančne naložbe iz drugih poslovnih modelov, ki se upravljajo na podlagi poštene vrednosti ali so namenjene trgovanju ter izvedene finančne instrumente. Podrobnejši opis merjenja naložb po pošteni vrednosti preko poslovnega izida je predstavljen v točki 4.2.4.6.

4.2.6.4 Določanje poštene vrednosti

Zavarovalnica ima v svojem portfelju finančne naložbe, ki v večini kotirajo na organiziranem trgu vrednostnih papirjev. Slednje predstavlja njihovo pošteno vrednost in glede na to se določa njihova knjigovodska vrednost.

Za vrednotenje tistih finančnih naložb, katerih tržne vrednosti ni mogoče ugotoviti neposredno na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, GRAWE zavarovalnica uporablja tržni model LIBOR. Model LIBOR je dinamični obrestno strukturni model za določanje tržne vrednosti finančnih naložb, posebej t. i. strukturiranih vrednostnih papirjev. Strukturirani vrednosti papirji, katerih vrednost je odvisna od strmosti obrestne krivulje, se vrednotijo z uporabo »Hull-White« modela, tj. t. i. modela dveh faktorjev.

4.2.6.5 Razvrščanje naložb, merjenih po pošteni vrednosti v naložbene nivoje

Naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti, razvrščamo v tri naložbene nivoje. V prvi naložbeni nivo (Level 1) uvrščamo naložbe, katerih poštena vrednost se meri izključno na podlagi neprilagojenih kotiranih cen za identični instrument na aktivnih trgih. Sem uvrščamo naložbe, ki kotirajo na delujočem trgu in katerih cene (tečajji) so takoj in redno na voljo. V drugi naložbeni nivo (Level 2) spadajo naložbe, katerih poštena vrednost se ugotavlja na podlagi primerljivih tržnih podatkov. Poštena vrednost teh naložb je enaka njihovi tržni vrednosti. V tretji naložbeni nivo (Level 3) spadajo naložbe, za katere ne obstaja delujoči trg, kar se reflektira skozi težko ugotovljivo tržno ceno. Njihovo pošteno vrednost ugotavljamo na podlagi internih modelov. Le-ti lahko vsebujejo tehniko ocenjevanja vrednosti z uporabo zadnjega sklenjenega posla, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo podobnega instrumenta z individualno presojo bonitete izdajatelja idr.

4.2.6.6 Oslabitev finančnih naložb

MSRP 9 uvaja načelo pričakovane kreditne izgube za finančne naložbe, merjene po odplačni vrednosti, in dolžniške vrednostne papirje, merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa. Novi model oslabitve temelji na pričakovani plačilni sposobnosti dolžnika v prihodnosti.

Zavarovalnica ob upoštevanju standarda mesečno pripozna popravek vrednosti za izgubo v drugem vseobsegajočem donosu za finančne naložbe v dolžniške vrednostne papirje kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju, kadar se kreditno tveganje finančnega instrumenta od začetnega pripoznanja ni znatno povečalo. V kolikor se je kreditno tveganje finančnega instrumenta od začetnega pripoznanja pomembno povečalo, se pripozna popravek vrednosti za izgubo kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja.

Model pričakovanih kreditnih izgub temelji na prehajanju finančnih naložb med tremi stopnjami. Običajno finančne naložbe prehajajo od prve stopnje proti tretji, možna pa je tudi vrnitev v predhodno skupino.

Finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

Finančne naložbe v dolžniške vrednostne papirje

Zavarovalnica mesečno ugotavlja in spremlja kreditno tveganje dolžniškega vrednostnega papirja, če se je kreditno tveganje le-tega od začetnega pripoznanja znatno povečalo na osnovi kreditne bonitete izdajatelja ter kreditne sposobnosti le-tega. Prehod v 3. stopnjo se opravi, kadar nastopita vsaj dva od spodnjih kriterijev:

- pomembne finančne težave izdajatelja,
- neizpolnjevanje obveznosti ali kršitev pri plačevanju obresti ali glavnice,
- verjetnost, da bo izdajatelj šel v stečaj ali finančno reorganizacijo,
- izginotje delujočega trga za takšno finančno sredstvo,
- padec bonitetne ocene za vsaj 3 stopnje,
- ostali pomembni podatki, ki kažejo, da obstaja izmerljivo zmanjšanje ocenjenih prihodnjih denarnih tokov (npr. gospodarske razmere v državi ali lokalnem okolju, ki nakazujejo na neizpolnjevanje obveznosti v prihodnosti).

Finančne naložbe, merjene po odplačni vrednosti

Finančne naložbe v dolžniške vrednostne papirje

Oslabitev vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev se podobno kot v skupini naložb, merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, tudi tukaj ugotavlja in spremlja na osnovi kreditne bonitete ter kreditne sposobnosti izdajatelja.

Posojila

Osnova za ugotavljanje oslabitve posojil je individualna presoja kreditne bonitete posameznega posojilojemalca in način zavarovanja posojila pred kreditnim tveganjem. Pri posojilih se redno spremlja odplačevanje dolga in denarni tok vračanja posojila.

4.2.7 Naložbe življenjskega zavarovanja z naložbenim tveganjem

Premoženje zavarovancev nalagamo v sklade APOLLO.

Apollo Konservativ je krovni sklad, ki večinoma vlaga v obvezniške sklade s težiščem na evru s primesjo delniških skladov s pretežno mednarodno orientacijo.

Apollo Ausgewogen je krovni sklad, ki večinoma vlaga v delniške sklade z mednarodno usmeritvijo s primesjo obvezniških skladov s težiščem na evru.

Apollo Dynamisch je krovni sklad, ki ima večino naložb v delniških skladih z mednarodno usmeritvijo.

Apollo Styrian Global Equity je delniški sklad, ki večinoma vlaga v uveljavljene delniške družbe – blue chip, ki slovijo po stabilnem poslovanju in rednih izplačilih dividend ter kotirajo na najpomembnejših svetovnih borzah.

Apollo Nachhaltig Aktien Global je delniški sklad, ki investira v trajnostne delnice držav OECD.

Apollo Nachhaltig Global Bond, je obvezniški sklad, ki investira v trajnostne mednarodne obveznice.

Apollo 2 Global Bond je obvezniški sklad, ki investira v mednarodne obveznice po strategiji okrepljene strategije fiksnih prihodkov – (E-FIXIS).

Apollo Nachhaltig Emerging Market Equity je delniški sklad z usmeritvijo v globalne in trajnostno razvijajoče se trge.

Apollo New World je obvezniški sklad z naložbeno usmeritvijo v obveznice izdajateljev z nizko bonitetno oceno.

Value Investment Fonds Klassik je mešan sklad, katerega cilj je doseganje dolgoročnih donosov s pomočjo razpršitve delnic, državnih obveznic, obveznic podjetij, obveznic »Emerging Market-a«, obveznic s spremenljivo obrestno mero ali posebno strategijo opcij.

Superior 3 – Ethik je obvezniški sklad, ki ob upoštevanju etičnih meril investira v mednarodne obveznice po strategiji okrepljene strategije fiksnih prihodkov (E-FIXIS).

Vse naložbe v teh skladih zavarovalnica razvršča v skupino Finančne naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, kot je opisano v točki 4.2.4.6.

4.2.8 Terjatve

Terjatve so sredstva s fiksnimi ali z določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na aktivnem tržišču. Najprej se pripoznajo v zneskih, ki izvirajo iz ustreznih listin. Merijo se po metodi odplačne vrednosti.

Oslabitev terjatev se ugotavlja posamično na podlagi analize kreditnega tveganja dolžnika. Zavarovalnica razvršča terjatve v skupine s podobnim kreditnim tveganjem. Popravki terjatev se oblikujejo glede na presojo izterljivosti posamičnih terjatev.

4.2.9 Druga sredstva

V okviru drugih sredstev so izkazane aktivne časovne razmejitve.

4.2.10 Denar in denarni ustrezniki

Denarna sredstva predstavljajo dobroimetja na transakcijskih računih pri poslovnih bankah doma in v tujini ter gotovino v blagajni.

Obresti do datuma poročanja so obračunane in povečujejo prihodke tekočega leta.

4.2.11 Kapital

Kapital družbe predstavlja osnovni kapital, ki ga sestavljajo kosovne delnice. Z njimi ima imetnik glasovalno pravico in pravico do izplačila dividende, če rezultati to dopuščajo.

Zavarovalnica nima terjatev za vpisani nevplačani kapital.

Kapital predstavljajo tudi rezerve družbe. Rezerve iz dobička se oblikujejo na osnovi sklepa skupščine, zakonske rezerve pa na osnovi Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). ZGD-1 za delniške družbe določa obveznost oblikovanja zakonskih rezerv, katerih višina je odvisna od seštvetka zakonskih in kapitalskih rezerv in je opredeljena z desetodstotnim deležem od osnovnega kapitala.

Kapitalske rezerve predstavljajo vplačan presežek delniškega kapitala (AGIO), ki ga zavarovalnica lahko porabi za povečanje osnovnega kapitala.

Rezerve iz dobička predstavljajo razporeditev dobička po sklepu skupščine v zakonske rezerve in druge rezerve. Zavarovalnica jih lahko porabi samo za povečanje osnovnega kapitala oz. eventualno pokrivanje izgube.

Akumulirani vseobsegajoči donos zajema presežek iz prevrednotenja naložb in odraža tržno vrednost naložbenega portfelja zavarovalnice, merjenega po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, in ga kot takega ni mogoče razporediti na druge sestavine kapitala. V akumuliranem vseobsegajočem donosu se izkazujejo tudi finančni učinki iz zavarovalnih pogodb, vrednotenih po GMM modelu, ki predstavljajo spremembe zaradi učinkov diskontiranja. Kumulativni znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu je razlika med knjigovodsko vrednostjo skupine pogodb in zneskom, po katerem, bi se merila ob uporabi sistematične razporeditve.

Zadržani rezultat predstavlja nerazdeljeni dobiček ali izgubo preteklih let. Kadarkoli v bodoče je lahko razdeljen na druge sestavine kapitala ali pa izplačan kot dividenda delničarjem zavarovalnice.

4.2.12 Čisti dobiček na delnico

Družba izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, deli s številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni čisti dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku, ker vse delnice družbe pripadajo istemu razredu navadnih imenskih kosovnih delnic.

4.2.13 Terjatve in obveznosti za odloženi davek

Terjatve in obveznosti za odloženi davek se obračunavajo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja. Pri terjatvah so upoštevane odbitnečasne razlike in neizrabljeni davčni dobropisi. Terjatve za odložene davke iz naslova neizrabljenih davčnih izgub se pripoznajo le v obsegu, v katerem družba predvideva, da bo na voljo dovolj obdavčljivega dobička. Pri obveznostih so vključene obdavčljivečasne razlike in obveznosti za davek pri prevrednotenju finančnih sredstev, merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu ter finančni rezultat iz zavarovalnih pogodb, ki ga pripoznamo v drugem vseobsegajočem donosu. Terjatve in obveznosti za odloženi davek se ne diskontirajo.

Za leto 2023 je obračunana stopnja odloženega davka 22 % (2022: 19 %).

4.2.14 Zavarovalne pogodbe, ki so sredstva in zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti

Osnovna metoda vrednotenja zavarovalnih pogodb po MSRP 17 je pristop gradnikov (metoda GMM). Standard v nekaterih primerih omogoča tudi uporabo poenostavljene metode merjenja – metoda PAA, s katero se merijo zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj. Standard zahteva obvezno uporabo metode VFA, če gre za skupino zavarovalnih pogodb z neposredno udeležbo in so izpolnjena merila uporabe, navedena v standardu. V našem portfelju so to zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj, kjer zavarovalci prevzemajo naložbeno tveganje. Podrobnejši opis posameznih metod vrednotenja je predstavljen v točki 4.2.3.3.

4.2.15 Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva in pozavarovalne pogodbe, ki so obveznosti

Za pozavarovalne pogodbe se uporablja prilagojen splošni model ali pristop razporejanja premij, če so izpolnjeni pogoji iz standarda, uporaba pristopa s spremenljivim nadomestilom pa ni mogoča. Zavarovalnica pri vrednotenju zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb uporablja vse zgoraj navedene pristope. Podrobnejši opis posameznih metod vrednotenja pozavarovalnih pogodb je predstavljen v točki 4.2.3.8.

4.2.16 Druge rezervacije

V drugih rezervacijah so izkazane rezervacije za zaposlene. Predstavljajo rezervacije za jubilejne nagrade, odpravnine in neizkoriščen dopust.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane za tiste zaposlene, ki imajo na dan 31. 12. 2023 sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas. Pri tem so bili upoštevani največji še možni davčno priznani zneski za jubilejne nagrade. Kot osnova za izračun rezervacij za odpravnine ob upokojitvi se upošteva povprečna višina odpravnine zaposlenega v zavarovalnici v skladu s trenutno veljavnimi predpisi. Njihovo oblikovanje je potrdil aktuar.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi so bile oblikovane po finančno-matematičnih načelih v skladu z MRS 19.

Uporabljeni parametri pri oblikovanju rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi se glede na preteklo leto niso spremenili. Diskontna obrestna mera se je na 31. 12. 2023 upoštevala v višini 3,5 % in je glede na preteklo obdobje ostala nespremenjena.

4.2.17 Obveznosti iz poslovanja in ostale obveznosti

Obveznosti so izkazane po odplačni vrednosti. Obveznosti za davke se ne diskontirajo.

4.2.18 Rezultat iz zavarovalnih poslov

Rezultat iz zavarovalnih poslov sestavljajo prihodki iz zavarovalnih poslov, odhodki iz zavarovalnih poslov in zavarovalni rezultat iz pozavarovalnih pogodb.

Prihodki iz zavarovalnih poslov zajemajo znesek plačanih premij, ki je prilagojen za učinek financiranja. Vključujejo zneske, povezane z opravljanjem storitev, ter zneske povezane z denarnimi tokovi pri pridobivanju zavarovanja. Ko zavarovalnica opravi storitve v skladu z MSRP 17 zmanjša obveznost za preostalo kritje in pripozna prihodke iz zavarovanja. V prihodkih so zajete izključno spremembe, ki se nanašajo na storitve opravljene v obdobju.

V tekočem obdobju se v tej postavki pripoznajo:

- prihodki in odhodki iz spremembe knjigovodske vrednosti obveznosti za preostalo kritje (LRC):
 - zavarovalni prihodki iz naslova zmanjšanja LRC zaradi storitev, ki so bile opravljene v tem obdobju,
 - odhodki za izgube pri kočljivih skupinah zavarovalnih pogodb oz. prihodki pri odpravi takih izgub;
- prihodki in odhodki iz spremembe knjigovodske vrednosti obveznosti za nastale zahtevke (LIC):
 - odhodki iz naslova povečanja LIC zaradi zahtevkov in odhodkov, nastalih v tem obdobju,
 - odhodki za vse naknadne spremembe denarnih tokov pri izpolnitvi v zvezi z nastalimi zahtevki in odhodki.

Za pogodbe, vrednotene po splošnem modelu, prihodki iz zavarovalnih storitev predstavljajo:

- Spremembe obveznosti za preostalo kritje, ki izhajajo iz:
 - odhodkov za škode in drugih zavarovalnih odhodkov, nastalih v obračunskem obdobju po zneskih, ko so bili pričakovani na začetku poročevalskega obdobja. Le-ti ne vsebujejo zneskov, povezanih s sestavinami izgube, stroškov pridobivanja zavarovanj ipd.,
 - spremembe prilagoditve nefinančnega tveganja, ki ne vsebuje sprememb, ki vplivajo na prihodnje storitve in zneskov, vključenih v sestavino izgube,
 - zneskov pogodbeno storitvene marže, ki se je zaradi opravljene storitve v obdobju prenesla na prihodke,
 - prilagoditve izkušenj, ki izhajajo iz premij, prejetih v obdobju in se nanašajo na preteklo in trenutno storitev.
- Prihodke iz zavarovanja, povezane z denarnimi tokovi pri pridobivanju zavarovanj, ki se s sistematično razporeditvijo dela premij, ki se nanaša na povračilo teh denarnih tokov, razporejajo na vsako poročevalsko obdobje na podlagi preteka časa. Isti znesek se pripozna kot odhodek iz zavarovalnih storitev.

Prihodki iz zavarovalnih pogodb, ki so merjene s poenostavljenim pristopom razporejanja premij (PAA) se pripoznajo sorazmerno glede na pretečeno obdobje zavarovalnega kritja.

V zavarovalnih prihodkih ali odhodkih se tako evidentirajo:

- spremembe ocen pričakovanih denarnih tokov pri izpolnitvi, ki se nanašajo na LIC,
- spremembe pričakovanih denarnih tokov zaradi izkustvene prilagoditve, ki se nanašajo na preteklo ali tekočo storitev,
- spremembe pričakovanih denarnih tokov zaradi izkustvene prilagoditve, ki izhajajo iz prejetih premij v obdobju in se nanašajo na prihodnjo storitev,
- spremembe ocene prihodnje vrednosti denarnih tokov pri LRC,
- spremembe prilagoditve zaradi nefinančnega tveganja, ki se nanaša na prihodnjo storitev.

4.2.19 Rezultat iz naložbenja

Naložbeni rezultat sestavljajo prihodki in odhodki iz naslova finančnih naložb. Prihodke od naložb sestavljajo prihodki iz deležev v družbah, prihodki od obresti, dobički pri odtujitvah naložb in drugi finančni prihodki. Obrestni prihodki in odhodki se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen za finančna sredstva, razvrščena v skupino po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Prihodki od deležev v družbah (dividende) so v izkazu poslovnega izida pripoznani, ko je pridobljena pravica do dividende.

Prihodki od zemljišč in zgradb so v izkazu poslovnega izida pripoznani na osnovi zaračunanih najemnin za obračunsko obdobje.

Odhodki iz naložb obsegajo odhodke za obresti, odhodke za upravljanje sredstev, izgube ob odtujitvi naložb in druge odhodke naložb.

4.2.20 Finančni rezultat iz zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb

V skladu z MSRP 17 je potrebno v finančnih prihodkih ali odhodkih iz zavarovanja evidentirati spremembo knjigovodske vrednosti skupine pogodb, ki izhaja iz učinka časovne vrednosti denarja ter sprememb časovne vrednosti denarja ali učinka finančnega tveganja ter sprememb finančnega tveganja. Morebitna prilagoditev pogodbene storitvene marže zaradi tovrstnih učinkov pri skupini zavarovalnih pogodb z neposredno udeležbo se evidentira v zavarovalnih odhodkih oz. prihodkih, v primerih, ko:

- zmanjšanje zneska deleža podjetja v pošteni vrednosti postavk, ki so podlaga presega knjigovodsko vrednost pogodbene storitvene marže, kar privede do izgube ali povečanje v pošteni vrednosti razveljavi te zneske,
- povečanje denarnih tokov pri izpolnitvi v zvezi s prihodnjo storitvijo presegajo knjigovodsko vrednost pogodbene storitvene marže, kar privede do izgube ali se taka zmanjšanja dodelijo sestavni izgube pri LRC.

V izkazu poslovnega izida se v celoti prikazujejo le finančni učinki iz naslova pogodb, ki so vrednotene po pristopu razporejanja premije (PAA).

Pri pogodbah, vrednotenih po pristopu spremenljivega nadomestila, pa največji del finančnih prihodkov in odhodkov predstavlja sprememba poštene vrednosti sredstev, ki so podlaga za te pogodbe, ter učinki obresti, sprememb obrestnih mer in sprememb drugih finančnih predpostavk, ki niso odvisni od donosov na sredstva, ki so podlaga za te pogodbe.

V tekočem obdobju se pripoznajo finančni odhodki ali prihodki iz diskontiranja (za učinek časovne vrednosti denarja in finančnega tveganja), ki povzročijo spremembo knjigovodske vrednosti LRC in LIC. Del teh prihodkov ali odhodkov se prikaže preko vseobsegajočega donosa. Ti učinki predstavljajo spremembe zaradi učinkov diskontiranja, torej učinka časovne vrednosti denarja in finančnih tveganj. Pri pogodbah, vrednotenih po splošnem modelu, predstavljajo največji delež finančnih prihodkov in odhodkov obresti iz naslova pričakovanih denarnih tokov in pogodbene storitvene marže ter učinki sprememb obrestnih mer in drugih finančnih predpostavk. Sistematična razporeditev pričakovanih skupnih finančnih prihodkov ali odhodkov posamezne skupine po obdobju trajanja skupine temelji na značilnosti pogodb brez sklicevanja na dejavnike, ki nimajo vpliva na denarne tokove, ki naj bi po pričakovanih nastali v okviru pogodb. Če pričakovani donosi na sredstva ne vplivajo na denarne tokove v skupini pogodbe, ostanejo le-ti prikazani v okviru izkaza poslovnega izida. Razporeditev pričakovanih skupnih finančnih prihodkov ali odhodkov skupine zavarovalnih pogodb po obdobju trajanja skupine povzroči, da so zneski, pripoznani v vseobsegajočem donosu v obdobju trajanja skupine pogodb, skupno enaki nič. Kumulativni znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu je razlika med knjigovodsko vrednostjo skupine pogodb in zneskom, po katerem bi se skupina merila ob uporabi sistematične razporeditve. Zavarovalnica se je na podlagi opravljenih analiz, ki so pokazale, da imajo spremembe postavk, ki se nanašajo na finančno tveganje, znaten učinek na zneske, plačane imetniku police, odločila za uporabo metode, pri kateri sistematično razporeditev za finančne prihodke ali odhodke, ki izhajajo iz ocen prihodnjih denarnih tokov, določi z uporabo stopnje, ki razporedi popravljene pričakovane finančne prihodke ali odhodke po preostalem obdobju trajanja skupine pogodb po stalnih stopnjah.

Pričakovani donosi na sredstva, ki ne vplivajo na denarne tokove v skupini pogodbe, so prikazani v okviru izkaza poslovnega izida. Medtem ko kumulativni znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu predstavlja razliko med knjigovodsko vrednostjo skupine pogodb in zneskom, po katerem bi se skupina merila ob uporabi sistematične razporeditve.

4.2.21 Drugi prihodki in odhodki

V drugih odhodkih zajemamo del stroškov, ki jih v skladu z metodologijo delitve stroškov ne moremo pripisati zavarovalnim pogodbam, in ostale odhodke, ki niso povezani z zavarovalnimi storitvami ali naložbenjem.

**"Svoboda pomeni, da počnemo to,
kar nam narekuje vest."**

Albert Schweitzer

4.3 POJASNILA POSTAVK FINANČNEGA POLOŽAJA

4.3.1 Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva skupaj GRAWE	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Neodpisana vrednost	2.781.075	3.058.255
Nabavna vrednost	6.215.814	6.403.106
Popravek vrednosti	-3.434.739	-3.344.851
Neodpisana vrednost – premoženjska zavarovanja	742.646	856.473
Nabavna vrednost	3.030.035	3.047.055
Popravek vrednosti	-2.287.389	-2.190.582
Neodpisana vrednost – življenjska zavarovanja	2.038.430	2.201.781
Nabavna vrednost	3.185.779	3.356.051
Popravek vrednosti	-1.147.350	-1.154.269
Zemljišča za zavarovalno dejavnost skupaj GRAWE	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Skupaj zemljišča za zavarovalno dejavnost	453.906	464.139
Zemljišča za premoženjska zavarovanja	64.163	70.702
Nabavna vrednost	64.163	70.702
Zemljišča za življenjska zavarovanja	389.743	393.436
Nabavna vrednost	459.323	463.016
Popravek vrednosti	-69.579	-69.579
Zgradbe za zavarovalno dejavnost skupaj GRAWE	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Skupaj zgradbe	1.774.035	1.968.352
Neodpisana vrednost zgradb za premoženjska zavarovanja	125.349	160.008
Nabavna vrednost	141.957	200.830
Popravek vrednosti	-16.608	-40.822
Neodpisana vrednost zgradb za življenjska zavarovanja	1.648.686	1.808.345
Nabavna vrednost	2.726.457	2.893.035
Popravek vrednosti	-1.077.770	-1.084.690
Oprema skupaj GRAWE	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Neodpisana vrednost opreme za premoženjska zavarovanja	553.134	625.764
Nabavna vrednost	2.823.915	2.775.523
Popravek vrednosti	-2.270.781	-2.149.759

Na datum poročanja se presoja, ali obstajajo morebitna znamenja slabitve vrednosti zgradb in zemljišč. Pri ugotavljanju vrednosti nepremičnin je uporabljen standard ocene primerne tržne vrednosti v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti. Pri ocenjevanju se uporabljajo metoda neposredne primerjave prodajnih cen primerljivih nepremičnin, stroškovni pristop in dohodkovna metoda. Ocena nadomestljive vrednosti zemljišč in zgradb, ki se uporabljajo za lastno dejavnost, je na 31. 12. 2023 znašala 3.906.023 EUR, pri čemer ni bilo zaznati znamenj slabitve.

Družba nima zavez za nakup opredmetenih osnovnih sredstev.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev:	Skupaj	Zemljišča za zavarovalno dejavnost premoženjskih zavarovanj	Zgradbe za zavarovalno dejavnost premoženjskih zavarovanj	Oprema za zavarovalno dejavnost premoženjskih zavarovanj	Zemljišča za zavarovalno dejavnost življenjskih zavarovanj	Zgradbe za zavarovalno dejavnost življenjskih zavarovanj
Stanje 1. 1. 2022	3.108.696	0	234.972	619.930	360.232	1.893.562
Povečanje	260.574	0	0	260.574	0	0
Zmanjšanje	-9.209	0	0	-9.209	0	0
Preknjižbe	0	70.702	-70.702	0	33204,38	-33.204
Amortizacija	-301.807	0	-4.262	-245.532	0	-52.013
Stanje 31. 12. 2022	3.058.254	70.702	160.008	625.764	393.436	1.808.345
Povečanje	188.225	0	0	188.225	0	0
Zmanjšanje	-457	0	0	-457	0	0
Preknjižbe	-154.752	-6.540	-32.014	0	-3.693	-112.505
Amortizacija	-310.195	0	-2.644	-260.398	0	-47.153
Stanje 31. 12. 2023	2.781.075	64.163	125.349	553.134	389.743	1.648.686

Stanje nepremičnin, ki so namenjene za lastno rabo, se je v letu 2023 znižalo. Del nepremičnin smo namreč prenesli na naložbene nepremičnine. Zavarovalnica nima zastavljenih nepremičnin za zavarovanje obveznosti. Na datum poročanja ne obstajajo obveznosti do dobaviteljev za zemljišča in zgradbe. Zavarovalnica nima osnovnih sredstev, pridobljenih s finančnim najemom.

4.3.2 Naložbene nepremičnine

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Skupaj naložbene nepremičnine	8.621.781	5.912.409
Nabavna vrednost	6.777.930	6.419.825
Popravek vrednosti	-712.498	-542.188
Investicije v teku	2.556.349	34.772
Naložbene nepremičnine premoženjsko zavarovanje	2.490.678	2.484.699
Nabavna vrednost	2.683.525	2.618.113
Popravek vrednosti	-192.847	-133.413
Naložbene nepremičnine življenjsko zavarovanje	6.131.104	3.427.710
Nabavna vrednost	4.094.405	3.801.712
Popravek vrednosti	-519.650	-408.775
Investicije v teku	2.556.349	34.772

Gibanje naložbenih nepremičnin	Naložbene nepremičnine skupaj	Zemljišča naložbenih nepremičnin premoženjsko zavarovanje	Zgradbe naložbenih nepremičnin premoženjsko zavarovanje	Zemljišča naložbenih nepremičnin življenjsko zavarovanje	Zgradbe naložbenih nepremičnin življenjsko zavarovanje
Stanje 1. 1. 2022	5.817.932	286.140	2.232.175	593.490	2.706.127
Povečanje	182.807	0	2.395	0	180.413
Zmanjšanje	0	0	0	0	0
Preknjižbe	0	228.624	-228.624	186.842	-186.842
Amortizacija	-88.330	0	-36.010	0	-52.320
Stanje 31. 12. 2022	5.912.409	514.764	1.969.935	780.332	2.647.377

Gibanje naložbenih nepremičnin	Naložbene nepremičnine skupaj	Zemljišča naložbenih nepremičnin premoženjsko zavarovanje	Zgradbe naložbenih nepremičnin premoženjsko zavarovanje	Zemljišča naložbenih nepremičnin življenjsko zavarovanje	Zgradbe naložbenih nepremičnin življenjsko zavarovanje
Stanje 31. 12. 2022	5.912.409	514.764	1.969.935	780.332	2.647.377
Povečanje	2.648.245	0	0	0	2.648.245
Zmanjšanje	-2.635	0	0	0	-2.635
Preknjižbe	154.752	6.540	32.014	3.693	112.505
Amortizacija	-90.989	0	-32.575	0	-58.414
Stanje 31. 12. 2023	8.621.781	521.303	1.969.374	784.026	5.347.078

Stanje na področju naložbenih nepremičnin se je v letu 2023 precej izboljšalo. Delno je razlog za povečanje v preknjižbi dela nepremičnin, ki so se v preteklih letih uporabljale za opravljanje dejavnosti na naložbene nepremičnine. Večji del povečanja pa izhaja iz gradnje nove poslovne stavbe, ki bo predvidoma dokončana v sredini prihodnjega leta. V letu 2023 smo presojali znamenja slabitev naložbenih nepremičnin in ugotovljeno je bilo, da znamenja za slabitev ne obstajajo. Pri ocenjevanju nepremičnin se uporablja standard ocene primerne tržne vrednosti, ki se določa v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti, pri čemer se uporabljata najmanj dve od naslednjih metod: stroškovni pristop, pristop primerljivih prodaj in pristop donosa. Ocenjena vrednost naložbenih nepremičnin s strani zunanjega cenilca vrednosti nepremičnin na 31. 12. 2023 znaša 7.599.477 EUR. Najnižja vrednost je bila ocenjena na podlagi dohodkovne metode, in sicer 5.787.196 EUR, najvišja pa na podlagi neposredne primerjave primerljivih nepremičnin, po kateri bi bila vrednost naložbenih nepremičnin ocenjena na 8.160.750 EUR.

Kot je razvidno iz tabele gibanja naložbenih nepremičnin, je del nepremičnin, ki so bila lani med osnovnimi sredstvi, preknjižen na naložbene nepremičnine. Na področju premoženjskih zavarovanj je ta znesek znašal 38.554 EUR, na področju življenjskih zavarovanj pa 116.198 EUR. Skupaj se je torej vrednost naložbenih nepremičnin zaradi tega povišala za 154.752 EUR.

Iz naslova najemnin za naložbene nepremičnine smo v letu 2023 prejeli 326.727 EUR (2022: 312.277 EUR). V prihodnjem letu iz istega naslova pričakujemo prihodek v višini 335.326 EUR, v naslednjih petih letih pa 1.676.631 EUR. Direktni operativni stroški naložbenih nepremičnin, ki vsebujejo stroške vzdrževanja in popravil, so znašali 120.755 EUR (2022: 119.715 EUR). Vse naložbene nepremičnine so bile pridobljene z lastnimi finančnimi sredstvi in nobena od njih ne služi za zavarovanje. Družba nima zavez za nakup naložbenih nepremičnin.

4.3.3 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva, prikazana v bilanci stanja našega podjetja, niso bila kupljena od nobenega z nami povezanega podjetja ali udeleženega podjetja.

Programska oprema	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Nabavna vrednost	1.020.143	474.943
Popravek vrednosti	-227.794	-123.115
Neodpisana vrednost	792.349	351.828

Gibanje neopredmetenih sredstev	Programska oprema
Stanje 1. 1. 2022	195.965
Povečanje	207.640
Amortizacija	-51.776
Stanje 31. 12. 2022	351.828
Povečanje	545.200
Amortizacija	-104.679
Stanje 31. 12. 2023	792.349

Povišanje neopredmetenih osnovnih sredstev je posledica nakupa novega sklepalnega orodja za avtomobilska zavarovanja in nadgradnje programov za implementacijo novega računovodskega standarda MSRP 17. Na datum poročanja ne obstajajo obveznosti do dobaviteljev za neopredmetena sredstva. Vsaka neopredmetena sredstva se nanašajo na premoženjska zavarovanja.

Družba nima zavez za nakup neopredmetenih snovnih sredstev.

4.3.4 Finančne naložbe

S 1. 1. 2023 je zavarovalnica prešla na uporabo novega računovodskega standarda za poročanje MSRP 9 – Finančni instrumenti. V pojasnilih o finančnih naložbah so vsi podatki za preteklo leto prilagojeni na novi standard in lahko odstopajo od vrednosti, objavljenih v letnem poročilu za poslovno leto 2022.

4.3.4.1 Finančne naložbe in naložbene nepremičnine, klasificirane po naložbenih nivojih

Knjigovodska vrednost finančnih naložb po naložbenih nivojih poštene vrednosti skupaj GRAWE brez sredstev zavarovalcev, ki prevzemajo naložbena tveganja	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Nivo 1	88.905.093	86.683.311
Finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	88.402.013	86.203.761
Finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	503.080	479.549
Nivo 2	49.299.539	43.868.306
Finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	12.855.465	10.591.149
Finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	36.444.074	33.277.157
Nivo 3	8.956.678	6.269.879
Finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	0	0
Finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	84.389	80.230
Posojila in depoziti	250.508	277.240
Naložbene nepremičnine	8.621.781	5.912.409
Sredstva zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje po naložbenih nivojih poštene vrednosti skupaj GRAWE	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Nivo 1	0	0
Naložbe, vrednotene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	0	0
Nivo 2	44.075.174	37.564.806
Naložbe, vrednotene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	44.075.174	37.564.806
Nivo 3	0	0
Naložbe, vrednotene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	0	0

Približno polovica vseh naložb, vrednotenih po poštenu vrednosti, spada v nivo 1, torej med naložbe, katerih poštena vrednost se ugotavlja na podlagi neprilagojenih kotiranih cen na aktivnih trgih. Pri teh naložbah je poštena vrednost enaka tržni vrednosti. Naložbe, pri katerih ugotavljamo pošteno vrednost na podlagi primerljivih tržnih podatkov, uvrščamo v 2 nivo. Pri vrednotenju naložb 2. naložbenega nivoja stremimo k uporabi tehnike, ki čim bolj spodbudi uporabo ustreznih opazovanih vložkov. Izvaja se z eno od tehnik ocenjevanja, kot so tržni način, stroškovni način in na donosih zasnovan način. V kolikor je možno na trgu spremljati podatke o glavnih parametrih posameznega modela (kot npr. obrestne krivulje, kreditni razpon itd.), se za vrednotenje uporabi le-ta. Naložbe, pri katerih ugotavljamo pošteno vrednost na podlagi internih modelov, so uvrščene v nivo 3. Sem spadajo posojila in naložbene nepremičnine. Prenosov naložb iz drugega v tretji naložbeni nivo nismo imeli.

GIBANJE NALOŽB NIVO 1	Stanje 31. 12. 2022	Dobički/ Izgube	Sprememba poštene vrednosti	Nakupi/ povečanje	Odtujitve/ zmanjšanje	Prenosi med nivoji 2023	Stanje 31. 12. 2023
Finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	479.549	23.531	0	0	0	0	503.080
Finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti preko izkaza vseobsegajočega donosa	86.203.761	0	2.677.792	17.768.610	-17.657.222	-590.929	88.402.013

GIBANJE NALOŽB NIVO 2	Stanje 31. 12. 2022	Dobički/ Izgube	Sprememba poštene vrednosti	Nakupi/ povečanje	Odtujitve/ zmanjšanje	Prenosi med nivoji 2023	Stanje 31. 12. 2023
Finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	33.277.157	3.166.917	0	0	0	0	36.444.074
Finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti preko izkaza vseobsegajočega donosa	10.591.149	0	969.786	1.600.000	-896.400	590.929	12.855.465

GIBANJE NALOŽB NIVO 3	Stanje 31. 12. 2022	Dobički/ Izgube	Sprememba poštene vrednosti	Nakupi/ povečanje	Odtujitve/ zmanjšanje	Prenosi med nivoji 2023	Stanje 31. 12. 2023
Finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	80.230	4.159	0	0	0	0	84.389
Posojila in depoziti	277.240	0	-1	49.694	-76.426	0	250.508
Naložbene nepremičnine	5.912.409	0	0	2.650.639	58.733	0	8.621.781

V letu 2023 smo imeli prenos finančne naložbe, podjetniške obveznice, iz prvega naložbenega nivoja v drugi naložbeni nivo zaradi spremembe ugotavljanja načina poštene vrednosti. Lani se je poštena vrednost ugotavljala na podlagi kotirani cene, v letu 2023 pa smo prešli na način primerjave vrednosti tržnih podatkov, saj kotirana cena ni bila na voljo.

4.3.4.2 Knjigovodske vrednosti po klasifikaciji finančnih sredstev

Klasifikacija finančnih sredstev	31. 12. 2023	31. 12. 2022
1. Finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	101.257.478	96.794.911
2. Finančne naložbe po odplačni vrednosti	250.508	277.240
3. Finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	81.106.718	71.401.742
Skupaj	182.614.703	168.473.893
1. Finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	10.819.787	10.777.060
2. Finančne naložbe po odplačni vrednosti	41.957	55.638
3. Finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	5.593.261	5.137.382
Premoženjsko zavarovanje	16.455.005	15.970.080
1. Finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	90.437.691	86.017.851
2. Finančne naložbe po odplačni vrednosti	208.551	221.602
3. Finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	75.513.457	66.264.360
Življenjsko zavarovanje	166.159.698	152.503.813

V naložbah, merjenih po odplačni vrednosti, zavarovalnica izkazuje naložbe v posojila. Med njimi ne izkazuje že zapadlih in neporavnanih terjatev do posojilojemalcev.

4.3.4.3 Gibanje finančnih naložb

	Finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti preko izkaza vseobsegajočega donosa	Finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	Posojila in depoziti	Naložbe zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	Skupaj finančne naložbe
Stanje 1. 1. 2023	96.794.911	33.836.936	277.240	37.564.806	168.473.893
Tečajne razlike	-241.870	0	0	40.315	-201.555
Povečanje	19.368.610	0	49.694	3.017.997	22.436.301
Sprememba poštene vrednosti preko IPI	78.538	3.194.607	-1	4.683.651	7.956.795
Sprememba poštene vrednosti preko PIP	3.808.341	0	0	0	3.808.341
Zmanjšanje	-18.553.622	0	-76.426	-1.231.593	-19.861.641
Oslabitve	2.570	0	0	0	2.570
Stanje 31. 12. 2023	101.257.478	37.031.543	250.508	44.075.174	182.614.703
Premoženjska zavarovanja					
Stanje 1. 1. 2023	10.777.060	5.137.382	55.638	0	15.970.080
Tečajne razlike	-36.422	0	0	0	-36.422
Povečanje	2.841.757	0	25.000	0	2.866.757
Sprememba poštene vrednosti preko IPI	6.039	455.879	-1	0	461.918
Sprememba poštene vrednosti preko PIP	177.925	0	0	0	177.925
Zmanjšanje	-2.945.872	0	-38.680,08	0	-2.984.552
Oslabitve	-700	0	0	0	-700
Stanje 31. 12. 2023	10.819.787	5.593.261	41.957	0	16.455.005
Življenjska zavarovanja					
Stanje 1. 1. 2023	86.017.851	28.699.554	221.602	37.564.806	152.503.813
Tečajne razlike	-205.448	0		40.315	-165.133
Povečanje	16.526.854	0	24.694	3.017.997	19.569.544
Sprememba poštene vrednosti preko IPI	72.498	2.738.728	0	4.683.651	7.494.877
Sprememba poštene vrednosti preko PIP	3.630.416	0	0	0	3.630.416
Zmanjšanje	-15.607.750	0	-37.746	-1.231.593	-16.877.089
Oslabitve	3.270	0	0	0	3.270
Stanje 31. 12. 2023	90.437.691	31.438.282	208.551	44.075.174	166.159.698

	Finančne naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti preko izkaza vseobsegajočega donosa	Finančne naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	Posojila in depoziti	Naložbe zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	Skupaj finančne naložbe
Stanje 1. 1. 2022	120.761.853	39.973.806	325.081	44.612.135	205.672.875
Tečajne razlike	-413.933	0	0	-254.593	-668.526
Povečanje	7.421.883	549.241	53.730	2.517.574	10.542.428
Sprememba poštene vrednosti preko IPI	-215.703	-6.686.111	82	-7.115.127	-14.016.858
Sprememba poštene vrednosti preko PIP	-19.252.249	0	0	0	-19.252.249
Zmanjšanje	-11.414.647	0	-101.653	-2.195.183	-13.711.483
Oslabitve	-92.294	0	0	0	-92.294
Stanje 31. 12. 2022	96.794.911	33.836.936	277.240	37.564.806	168.473.893
Premoženjska zavarovanja					
Stanje 1. 1. 2022	13.338.528	6.196.464	70.958	0	19.605.949
Tečajne razlike	-30.350	0	0	0	-30.350
Povečanje	499.996	0	38.000	0	537.996
Sprememba poštene vrednosti preko IPI	17.639	-1.059.082	82	0	-1.041.361
Sprememba poštene vrednosti preko PIP	-1.774.568	0	0	0	-1.774.568
Zmanjšanje	-1.264.434	0	-53.402,43	0	-1.317.836
Oslabitve	-9.751	0	0	0	-9.751
Stanje 31. 12. 2022	10.777.060	5.137.382	55.638	0	15.970.080
Življenjska zavarovanja					
Stanje 1. 1. 2022	107.423.325	33.777.343	254.123	44.612.135	186.066.925
Tečajne razlike	-383.583	0	0	-254.593	-638.176
Povečanje	6.921.887	549.241	15.730	2.517.574	10.004.432
Sprememba poštene vrednosti preko IPI	-233.342	-5.627.029	0	-7.115.127	-12.975.497
Sprememba poštene vrednosti preko PIP	-17.477.681	0	0	0	-17.477.681
Zmanjšanje	-10.150.213	0	-48.251	-2.195.183	-12.393.647
Oslabitve	-82.544	0	0	0	-82.544
Stanje 31. 12. 2022	86.017.851	28.699.554	221.602	37.564.806	152.503.813

4.3.4.4 Sredstva, zastavljena v zavarovanje za pridobljene vire

Zavarovalnica za pridobljene vire ni zastavila sredstev v zavarovanje.

4.3.4.5 Sredstva zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

V letu 2023 je zavarovalnica izkazala 4.683.651 EUR nerealiziranih dobičkov iz naslova naložb zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (2022: 7.115.127 EUR nerealiziranih izgub). Struktura naložb kritnih skladov za izpolnjevanje obveznosti do zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, na dan 31. 12. 2023:

Vrsta VP (izdajatelj Security KAG, Gradec)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
APOLLO KONZERVATIVEN	1.606.046	1.461.577
APOLLO URAVNOTEŽEN	3.340.380	3.035.012
APOLLO DINAMIČEN	11.552.453	10.045.854
APOLLO EMERGING EUROPE	3.751.736	3.878.492
APOLLO NEW WORLD	2.338.828	2.316.939
VALUE INVESTMENT FONDS	12.519.929	10.876.521
APOLLO STYRIAN GLOBAL EQUITY T	6.588.461	4.923.786
APOLLO NACHHALTIG AKTIEN GLOBAL (T)	2.120.876	809.794
APOLLO NACHHALTIG GLOBAL BOND T3	256.465	216.831
Skupaj	44.075.174	37.564.806

S sredstvi zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, zavarovalnica krije obveznosti za pogodbe, življenjskih zavarovanj, vrednotene po VFA metodi.

4.3.5 Druge terjatve

Druge terjatve vključujejo terjatve do delavcev, terjatve iz naslova refundacij, terjatve do dobaviteljev iz naslova predplačil, terjatve iz naslova obdelave škod iz tujine, terjatve do pozavarovateljev ipd.

V drugih terjativah premoženjskih zavarovanj ne izkazujemo terjatev, ki se nanašajo na stroške življenjskih zavarovanj (medsebojne terjatve in obveznosti). Le-te so bile v skupnem izkazu finančnega položaja izvzete iz postavke drugih terjatev v višini 16.767.518 EUR (2022: 11.740.519 EUR).

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Skupaj	2.586.154	5.260.387
Druge terjatve	2.586.154	5.260.387
– kosmata vrednost	2.586.154	5.260.387
– popravek vrednosti	0	0
Premoženjsko zavarovanje	1.631.757	1.986.301
Druge terjatve	1.631.757	1.986.301
– kosmata vrednost	1.631.757	1.986.301
– popravek vrednosti	0	0
Življenjsko zavarovanje	954.397	3.274.086
Druge terjatve	954.397	3.274.086
– kosmata vrednost	954.397	3.274.086
– popravek vrednosti	0	0

Večji del padca terjatev izhaja iz terjatev do države zaradi zapadlosti slovenskih državnih obveznic na 31. 12. 2022. Priliv iz tega naslova smo prejeli v letu 2023.

4.3.6 Denar in denarni ustrezniki

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Skupaj GRAWE d. d.	1.100.969	1.311.113
Dobroimetje pri bankah	1.100.201	1.310.466
Gotovina	768	647
Premoženjsko zavarovanje	406.136	428.634
Dobroimetje pri bankah	405.368	427.988
Gotovina	768	647
Življenjsko zavarovanje	694.833	882.478
Dobroimetje pri bankah	694.833	882.478

Tekoče dobroimetje pri bankah zajema gotovinska sredstva, stanje blagajne in dobroimetja na transakcijskih računih poslovnih bank. Na bilančni datum zavarovalnica nima odprtih obveznosti iz naslova kreditnih poslov.

4.3.7 Druga sredstva

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Skupaj	125.218	135.652
Drugi kratkoročno odloženi stroški	125.218	135.652
Premoženjsko zavarovanje	18.338	29.149
Drugi kratkoročno odloženi stroški	18.338	29.149
Življenjsko zavarovanje	106.880	106.503
Drugi kratkoročno odloženi stroški	106.880	106.503

Med drugimi sredstvi izkazujemo aktivne časovne razmejitve.

4.3.8 Osnovni kapital in rezerve

V letu 2023 ni bilo vplačil kapitala.

Osnovni kapital je razdeljen na 1.440.000 kosovnih delnic in se je v letu 2023 povišal na 8.000.000 EUR (2022: 7.400.000 EUR). Nominalna vrednost delnice znaša 5,56 EUR (2022: 5,14 EUR). Povišanje osnovnega kapitala smo izvedli iz nerazporejenih dobičkov iz preteklih let. Vse delnice so navadne imenske in pripadajo istemu razredu. Nevplačanih delnic ni. GRAWE AG, Gradec je stoo odstotni lastnik GRAWE zavarovalnice d. d., Maribor.

Čisti poslovni izid obračunskega obdobja znaša -4.542.606 EUR (2022: -5.526.587 EUR).

Zavarovalnica ima na dan 31. 12. 2023 oblikovane naslednje rezerve:

- kapitalske rezerve v višini 927.598 EUR (2022: 927.598 EUR); zavarovalnica jih lahko nameni povečanju osnovnega kapitala. Kapitalske rezerve predstavljajo vplačan presežek delniškega kapitala in splošni prevrednotovalni popravek osnovnega kapitala ter kapitalskih rezerv iz preteklih let;
- rezerve iz dobička v višini 4.246.347 EUR (2022: 4.246.347 EUR); zavarovalnica jih lahko nameni povečanju osnovnega kapitala in pokrivanju izgube. Oblikovane so iz razporeditve dobičkov v preteklih letih;
- akumulirani vseobsegajoči donos vsebuje rezervo iz prevrednotenja finančnih sredstev, merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in finančne učinke iz zavarovalnih pogodb, vrednotenih po GMM modelu, ki predstavljajo spremembe zaradi učinkov diskontiranja. Njegova vrednost v letu 2023 znaša 20.652.214 EUR in se je v primerjavi s preteklim letom povišala (2022: 17.240.872 EUR);

- zadržani čisti poslovni rezultat v višini -3.716.845 EUR (2022: 2.997.533 EUR). Glavni razlog za negativni preneseni rezultat, ki skupaj z izgubo tekočega leta v višini -4.542.606 EUR sestavlja bilančno izgubo na dan 31. 12. 2023 v višini -8.259.450 EUR, je prehod na uporabo novega računovodskega standarda MSRP 17. V prihodnjih letih ni več pričakovati tolikšnega nihanja v višini obveznosti iz zavarovalnih pogodb, kot so bile zabeležene na datum prehoda. Hkrati se moramo zavedati, da je velik del finančnih prihodkov iz zavarovalnih pogodb življenjskega zavarovanja zaradi novega standarda prikazan v drugem vseobsegajočem donosu in bo v izkaz poslovnega izida prerazvrščen v prihodnjih obdobjih. Glavni razlog za izgubo tekočega leta v višini -4.542.606 EUR je povečanje obveznosti za nastale zahtevke iz naslova premoženjskih zavarovanj kot posledica naravnih katastrof (deževje, plazovi, poplave) v letu 2023. Zavarovalnica tako na dan 31. 12. 2023 izkazuje bilančno izgubo v višini 8.259.450 EUR, vendar poslovodstvo ocenjuje, da s tem sposobnost zavarovalnice za nadaljnje poslovanje ni ogrožena oziroma da ne obstaja negotovost v zvezi z delujočim podjetjem. Kljub temu, da kazalniki poslovanja v 2024 kažejo na rast obračunane premije in soliden razvoj škodnih dogodkov, so bili sprejeti številni ukrepi za izboljšanje poslovanja, predvsem na področju avtomobilskih zavarovanj. Družba nenehno spremlja gospodarska situacija in inflacijska gibanja ter temu prilagaja planirane ukrepe. Glede na to, da družba še naprej zagotavlja zadovoljivo stopnjo solventnosti nad 170 % in je že sprejela nekatere ukrepe, številni pa so planirani za prihodnja obdobja, poslovodstvo ocenjuje, da bo imela zavarovalnica v prihodnjih letih dovolj ugodne rezultate, s katerimi bo pokrila pretekle izgube.

V letu 2023 je nadzorni svet na skupščini razporedil dobiček poslovnega leta 2022, ugotovljen pred prehodom na nova računovodska standarda MSRP 9 in 17, v zadržani poslovni izid. V letu 2023 so bile izplačane dividende lastniku družbe v višini 500.000 EUR (2022: 740.000 EUR).

4.3.8.1 Gibanje presežka iz prevrednotenja

	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Skupaj
Presežek iz prevrednotenja 1. 1. 2022	1.449.337	8.505.097	9.954.434
Sprememba presežka iz prevrednotenja finančnih sredstev, merjenih o poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	-1.796.672	-17.992.568	-19.789.240
– od tega preneseno v IPI zaradi prodaje	-30.363	-506.628	-536.991
Sprememba akumuliranih finančnih prihodkov/odhodkov iz naslova zavarovalnih pogodb	0	28.559.689	28.559.689
Sprememba akumuliranih finančnih prihodkov/odhodkov iz naslova pozavarovalnih pogodb	0	261.445	261.445
Sprememba drugih postavk presežka iz prevrednotenja	-31.237	0	-31.237
Popravek presežka iz prevrednotenja za odloženi davek	343.635	-2.057.853	-1.714.218
Presežek iz prevrednotenja 31. 12. 2022	-34.937	17.275.809	17.240.872
Sprememba presežka iz prevrednotenja finančnih sredstev, merjenih o poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	77.238	2.937.942	3.015.179
– od tega preneseno v IPI zaradi prodaje	-100.462	-702.316	-802.778
Sprememba akumuliranih finančnih prihodkov/odhodkov iz naslova zavarovalnih pogodb	0	2.393.290	2.393.290
Sprememba akumuliranih finančnih prihodkov/odhodkov iz naslova pozavarovalnih pogodb	0	-98.174	-98.174
Sprememba drugih postavk presežka iz prevrednotenja	-42.328	0	-42.328
Popravek presežka iz prevrednotenja za odloženi davek	-3.709	-1.852.917	-1.856.626
Presežek iz prevrednotenja 31. 12. 2023	-3.737	20.655.951	20.652.214

4.3.8.2 Čisti dobiček ali izguba na delnico

	2023	2022
Število imenskih kosovnih delnic	1.440.000	1.440.000
Čista izguba poslovnega leta	-4.542.606	-5.526.587
Čista izguba na delnico	-3,15	-3,84

4.3.9 Odložene obveznosti in terjatve za davek

Odložene terjatve za davek	Skupaj	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja
Stanje 1. 1. 2022	285.418	33.614	251.804
povečanje	1.447.676	7.620	1.440.056
Stanje 31. 12. 2022	1.733.094	41.234	1.691.860
povečanje	207.260	207.260	0
zmanjšanje	2.018.135	0	2.018.135
Stanje 31. 12. 2023	3.958.490	248.494	3.709.995
Odložene obveznosti za davek			
Stanje 1. 1. 2022	-2.332.993	-337.970	-1.995.023
povečanje	-3.497.910	0	-3.497.910
zmanjšanje	336.015	336.015	0
Stanje 31. 12. 2022	-5.494.887	-1.954	-5.492.932
povečanje	-2.046.089	-105.167	-1.940.922
Stanje 31. 12. 2023	-7.540.976	-107.121	-7.433.854
Neto sprememba odloženih terjatev/obveznosti za davek*			
Stanje 1. 1. 2022	-2.047.574	-304.355	-1.743.219
povečanje	-2.050.233	7.620	-2.057.853
zmanjšanje	336.015	336.015	0
Stanje 31. 12. 2022	-3.761.792	39.280	-3.801.072
povečanje	-1.838.829	102.093	-1.940.922
zmanjšanje	2.018.135	0	2.018.135
Stanje 31. 12. 2023	-3.582.486	141.373	-3.723.859

* obveznosti so prikazane z negativnim predznakom

Obveznosti oz. terjatve iz naslova odloženega davka izhajajo iz vrednotenja finančnih naložb po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in pri tem oblikovanega presežka iz prevrednotenja naložb ter iz oslabitve finančnih sredstev. Osnova za oblikovanje obveznosti so nerealizirani dobički, osnova za oblikovanje terjatev pa nerealizirane izgube. Osnova za odložene davke so tudi akumulirani finančni prihodki oz. odhodki iz naslova zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb, ki so pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu.

V preteklih obdobjih smo obveznosti oz. terjatve iz naslova presežka iz prevrednotenja finančnih naložb prikazovali sumirano na eni ali drugi strani, v letu 2023 pa za nerealizirane dobičke pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu, pripoznavamo obveznosti, medtem ko za nerealizirane izgube, pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu, pripoznavamo terjatve iz odloženih davkov. V letu 2023 beležimo zvišanje obveznosti za odložene davke zaradi zvišanja nerealiziranih dobičkov iz finančnih naložb. Prav tako so se zvišali finančni prihodki iz vrednotenja zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb, pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu. Dodatno je na zvišanje vplivala tudi višja davčna stopnja. Uporabljena davčna stopnja je 22 % (2022: 19 %).

V terjatvah za odložene davke je 1.765.784 EUR (2021: 1.576.322 EUR) odloženega davka iz naslova slabitev naložb in nerealiziranih izgub iz vrednotenja finančnih sredstev ter odloženi davek iz naslova rezervacij za

odpravnine in jubilejne nagrade. 2.192.705 EUR terjatev iz odloženega davka izhaja iz neizkoriščenih davčnih izgub tekočega in preteklih obdobj. Zavarovalnica iz naslova davčnih izgub pripozna odložene davke le do zneska, v katerem družba predvideva, da bo na voljo dovolj obdavčljivega dobička v prihodnjih letih. Celotna davčna izguba v obračunu davka od dobička znaša 38.033.343 EUR. Oblikovane terjatve za odložene davke iz tega naslova pa znašajo 2.192.705 EUR.

Odložene terjatve za davek so se povečale za več, kot so se povečale odložene obveznosti. Povišanje za 2.123.724 EUR je bilo pripoznano v izkazu poslovnega izida, medtem kot smo v kapitalu pripoznali povečanje za 101.671 EUR, in sicer kot popravek rezerve poštene vrednosti.

4.3.10 Zavarovalne pogodbe, ki so sredstva, in zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti

PRIKAZ SREDSTEV IN OBVEZNOSTI IZ ZAVAROVALNIH POGODB NA 31.12.2023	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA		ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA			SKUPAJ
	Pristop razporejanja premij (PAA)	Skupaj	Splošni model (GMM)	Pristop prilagodljivega zaslužka (VFA)	Skupaj	
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	25.522.268	25.522.268	88.964.389	49.001.962	137.966.350	163.488.618
Obveznosti za preostalo kritje	11.489.585	11.489.585	87.691.034	48.746.286	136.437.320	147.926.905
Obveznosti za nastale škode	14.032.683	14.032.683	1.273.355	255.675	1.529.030	15.561.713
Čista sredstva/obveznosti iz zavarovalnih pogodb	25.522.268	25.522.268	88.964.389	49.001.962	137.966.350	163.488.618

PRIKAZ SREDSTEV IN OBVEZNOSTI IZ ZAVAROVALNIH POGODB NA 31.12.2022	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA		ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA			SKUPAJ
	Pristop razporejanja premij (PAA)	Skupaj	Splošni model (GMM)	Pristop prilagodljivega zaslužka (VFA)	Skupaj	
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	18.361.599	18.361.599	88.413.754	42.588.550	131.002.304	149.363.903
Obveznosti za preostalo kritje	7.542.850	7.542.850	86.710.401	42.476.351	129.186.752	136.729.602
Obveznosti za nastale škode	10.818.749	10.818.749	1.703.353	112.199	1.815.552	12.634.301
Čista sredstva/obveznosti iz zavarovalnih pogodb	18.361.599	18.361.599	88.413.754	42.588.550	131.002.304	149.363.903

4.3.12

Rezerva
v skladu

PRIKAZ SREDSTEV IN OBVEZNOSTI IZ ZAVAROVALNIH POGODB NA 31.12.2023	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA		ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA		SKUPAJ	
	Pristop razporejanja premij (PAA)	Skupaj	Splošni model (GMM)	Pristop prilagodljivega zaslužka (VFA)		Skupaj
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	25.522.268	25.522.268	88.964.389	49.001.962	137.966.350	163.488.618
Pričakovana sedanja vrednost bodočih denarnih tokov	24.619.713	24.619.713	74.864.522	45.173.126	120.037.649	144.657.361
Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja	902.555	902.555	1.746.671	760.054	2.506.725	3.409.280
Pogodbena storitvena marža	0	0	12.353.196	3.068.781	15.421.977	15.421.977
Čista sredstva/obveznosti iz zavarovalnih pogodb	25.522.268	25.522.268	88.964.389	49.001.962	137.966.350	163.488.618

PRIKAZ SREDSTEV IN OBVEZNOSTI IZ ZAVAROVALNIH POGODB NA 31.12.2022	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA		ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA		SKUPAJ	
	Pristop razporejanja premij (PAA)	Skupaj	Splošni model (GMM)	Pristop prilagodljivega zaslužka (VFA)		Skupaj
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	18.361.599	18.361.599	88.413.754	42.588.550	131.002.304	149.363.903
Pričakovana sedanja vrednost bodočih denarnih tokov	17.776.152	17.776.152	79.374.227	38.706.333	118.080.561	135.856.712
Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja	585.447	585.447	1.984.682	839.114	2.823.796	3.409.243
Pogodbena storitvena marža	0	0	7.054.845	3.043.103	10.097.948	10.097.948
Čista sredstva/obveznosti iz zavarovalnih pogodb	18.361.599	18.361.599	88.413.754	42.588.550	131.002.304	149.363.903

ruge rezervacije

za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi so bile oblikovane po finančno-matematičnih načelih
IRS 19 ob upoštevanju sledečih parametrov:

modificirane slovenske tablice smrtnosti – generacija 2007,
stopnja fluktuacije v višini 2,5 % ne glede na trajanje zaposlitve v podjetju,
uporabljen diskontna stopnja na dan 31. 12. 2023 je znašala 3,5 % (2023: 3,5%),
potrebna leta za upokojitev: ženske in moški 65 let,
osnova za odpravnine v višini 6.074 EUR (povprečna višina odpravnine zaposlenega po trenutno
veljavni zakonodaji),
osnova za jubilejne nagrade znaša 30 % zadnje znane povprečne plače za 10 let delovne dobe

4.3.10.1 Gibanje obveznosti za preostalo kritje (LRC) in obveznosti za nastale zahtevke (LIC) iz zavarovalnih pogodb

VSE POGODBE

PREMOŽENJE in ŽIVLJENJE

2023	Obveznosti za preostalo kritje (LRC)		Obveznosti za nastale zahtevke (LIC)	Skupaj
	Brez sestavine izgube	Sestavina izgube		
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	136.729.602	0	12.634.301	149.363.903
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	136.729.602	0	12.634.301	149.363.903
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0
Prihodki iz zavarovanja	-45.134.930	0	0	-45.134.930
Nastali zahtevki in drugi odhodki iz zavarovalnih storitev	8.094.461	0	26.500.141	34.594.602
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev (spremembe, ki se nanašajo na LIC)	0	0	2.084.452	2.084.452
Izgube pri kočljivih skupinah pogodb in razveljavitve takih izgub	0	561.332	0	561.332
Amortizacija denarnih tokov pri pridobivanju zavarovanj	9.813.983	0	0	9.813.983
Odhodki iz zavarovalnih storitev	17.908.444	561.332	28.584.594	47.054.370
Rezultat iz zavarovalnih poslov	-27.226.486	561.332	28.584.594	1.919.440
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	12.294.537	0	454.569	12.749.106
Skupni zneski pripoznani v izkazu poslovnega izida ali vseobsegajočem donosu	-14.931.949	561.332	29.039.163	14.668.546
Naložbena sestavina	-14.805.082	0	388.078	-14.417.004
Ostale spremembe	0	0	0	0
Prejeta premija	57.332.625	0	0	57.332.625
Nastali plačani zahtevki in drugi plačani neposredno pripisljivi odhodki	-8.430.000	0	-26.499.829	-34.929.829
Denarni tokovi pri pridobivanju zavarovanj	-8.529.622	0	0	-8.529.622
Skupni denarni tok	25.567.921	0	-26.111.751	-543.831
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	147.365.573	561.332	15.561.713	163.488.618
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	147.365.573	561.332	15.561.713	163.488.618
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0

VSE POGODBE

PREMOŽENJE in ŽIVLJENJE

2022	Obveznosti za preostalo kritje (LRC)		Obveznosti za nastale zahtevke (LIC)	Skupaj
	Brez sestavine izgube	Sestavina izgube (LC)		
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	176.100.654	0	11.661.464	187.762.118
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	176.100.654	0	11.661.464	187.762.118
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0
Prihodki iz zavarovanja	-39.383.928	0	0	-39.383.928
Nastali zahtevki in drugi odhodki iz zavarovalnih storitev	6.847.016	0	18.259.095	25.106.111
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev (spremembe, ki se nanašajo na LIC)	0	0	2.072.093	2.072.093
Izgube pri kočljivih skupinah pogodb in razveljavitve takih izgub	0	0	0	0
Amortizacija denarnih tokov pri pridobivanju zavarovanj	9.486.866	0	0	9.486.866
Odhodki iz zavarovalnih storitev	16.333.882	0	20.331.188	36.665.071
Rezultat iz zavarovalnih poslov	-23.050.046	0	20.331.188	-2.718.858
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	-35.553.058	0	-332.868	-35.885.926
Skupni zneski pripoznani v izkazu poslovnega izida ali vseobsegajočem donosu	-58.603.104	0	19.998.320	-38.604.784
Naložbena sestavina	-14.692.706	0	-766.388	-15.459.094
Ostale spremembe	0	0	0	0
Prejeta premija	48.613.652	0	0	48.613.652
Nastali plačani zahtevki in drugi plačani neposredno pripisljivi odhodki	-6.533.779	0	-18.259.095	-24.792.874
Denarni tokovi pri pridobivanju zavarovanj	-8.155.116	0	0	-8.155.116
Skupni denarni tok	19.232.052	0	-19.025.483	206.569
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	136.729.602	0	12.634.301	149.363.903
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	136.729.602	0	12.634.301	149.363.903
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0

4.3.10.2 Gibanje obveznosti za preostalo kritje (LRC) in obveznosti za nastale zahtevke (LIC) iz zavarovalnih pogodb, merjenih po PAA

POGODBE VREDNOTENE PO PAA

2023	PREMOŽENJE			
	Obveznosti za preostalo kritje (LRC)		Obveznosti za nastale zahtevke (LIC)	Skupaj
	Brez sestavine izgube	Sestavina izgube		
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	7.542.850	0	10.818.749	18.361.599
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	7.542.850	0	10.818.749	18.361.599
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0
Prihodki iz zavarovanja	-37.279.896	0	0	-37.279.896
Nastali zahtevki in drugi odhodki iz zavarovalnih storitev	6.259.854	0	25.435.276	31.695.131
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev (spremembe, ki se nanašajo na LIC)	0	0	2.763.579	2.763.579
Izgube pri kočljivih skupinah pogodb in razveljavitve takih izgub	0	561.332	0	561.332
Amortizacija denarnih tokov pri pridobivanju zavarovanj	5.442.988	0	0	5.442.988
Odhodki iz zavarovalnih storitev	11.702.843	561.332	28.198.855	40.463.030
Rezultat iz zavarovalnih poslov	-25.577.053	561.332	28.198.855	3.183.134
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	0	0	450.355	450.355
Skupni zneski pripoznani v izkazu poslovnega izida ali vseobsegajočem donosu	-25.577.053	561.332	28.649.210	3.633.489
Naložbena sestavina	0	0	0	0
Ostale spremembe	0	0	0	0
Prejeta premija	41.053.211	0	0	41.053.211
Nastali plačani zahtevki in drugi plačani neposredno pripisljivi odhodki	-6.259.854	0	-25.435.276	-31.695.131
Denarni tokovi pri pridobivanju zavarovanj	-5.830.901	0	0	-5.830.901
Skupni denarni tok	28.962.456	0	-25.435.276	3.527.180
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	10.928.253	561.332	14.032.683	25.522.268
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	10.928.253	561.332	14.032.683	25.522.268
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0

POGODBE VREDNOTENE PO PAA

PREMOŽENJE

2022	Obveznosti za preostalo kritje (LRC)		Obveznosti za nastale zahtevke (LIC)	Skupaj
	Brez sestavine izgube	Sestavina izgube (LC)		
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	7.118.328	0	9.701.994	16.820.321
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	7.118.328	0	9.701.994	16.820.321
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0
Prihodki iz zavarovanja	-32.202.508	0	0	-32.202.508
Nastali zahtevki in drugi odhodki iz zavarovalnih storitev	5.406.865	0	16.891.937	22.298.801
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev (spremembe, ki se nanašajo na LIC)	0	0	1.328.599	1.328.599
Izgube pri kočljivih skupinah pogodb in razveljavitve takih izgub	0	0	0	0
Amortizacija denarnih tokov pri pridobivanju zavarovanj	4.912.451	0	0	4.912.451
Odhodki iz zavarovalnih storitev	10.319.316	0	18.220.536	28.539.852
Rezultat iz zavarovalnih poslov	-21.883.193	0	18.220.536	-3.662.657
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	0	0	-211.844	-211.844
Skupni zneski pripoznani v izkazu poslovnega izida ali vseobsegajočem donosu	-21.883.193	0	18.008.692	-3.874.501
Naložbena sestavina	0	0	0	0
Ostale spremembe	0	0	0	0
Prejeta premija	32.652.860	0	0	32.652.860
Nastali plačani zahtevki in drugi plačani neposredno pripisljivi odhodki	-5.406.865	0	-16.891.937	-22.298.801
Denarni tokovi pri pridobivanju zavarovanj	-4.938.281	0	0	-4.938.281
Skupni denarni tok	22.307.715	0	-16.891.937	5.415.778
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	7.542.850	0	10.818.749	18.361.599
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	7.542.850	0	10.818.749	18.361.599
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0

4.3.10.3 Gibanje obveznosti za preostalo kritje (LRC) in obveznosti za nastale zahtevke (LIC) iz zavarovalnih pogodb, merjenih po GMM

POGODBE VREDNOTENE PO GMM	ŽIVLJENJE			
	Obveznosti za preostalo kritje (LRC)		Obveznosti za nastale zahtevke (LIC)	Skupaj
	Brez sestavine izgube	Sestavina izgube		
2023				
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	86.710.401	0	1.703.353	88.413.754
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	86.710.401	0	1.703.353	88.413.754
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0
Prihodki iz zavarovanja	-4.927.763	0	0	-4.927.763
Nastali zahtevki in drugi odhodki iz zavarovalnih storitev	618.437	0	821.745	1.440.182
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev (spremembe, ki se nanašajo na LIC)	0	0	-674.058	-674.058
Izgube pri kočljivih skupinah pogodb in razveljavitve takih izgub	0	0	0	0
Amortizacija denarnih tokov pri pridobivanju zavarovanj	2.137.600	0	0	2.137.600
Odhodki iz zavarovalnih storitev	2.756.037	0	147.686	2.903.723
Rezultat iz zavarovalnih poslov	-2.171.726	0	147.686	-2.024.040
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	7.594.148	0	14.016	7.608.163
Skupni zneski pripoznani v izkazu poslovnega izida ali vseobsegajočem donosu	5.422.421	0	161.702	5.584.124
Naložbena sestavina	-11.290.355	0	229.732	-11.060.623
Ostale spremembe	0	0	0	0
Prejeta premija	9.178.261	0	0	9.178.261
Nastali plačani zahtevki in drugi plačani neposredno pripisljivi odhodki	-1.147.650	0	-821.432	-1.969.082
Denarni tokovi pri pridobivanju zavarovanj	-1.182.045	0	0	-1.182.045
Skupni denarni tok	-4.441.788	0	-591.700	-5.033.489
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	87.691.034	0	1.273.355	88.964.389
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	87.691.034	0	1.273.355	88.964.389
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0

ŽIVLJENJE

POGODBE VREDNOTENE PO GMM

2022	Obveznosti za preostalo kritje (LRC)		Obveznosti za nastale zahtevke (LIC)	Skupaj
	Brez sestavine izgube	Sestavina izgube		
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	120.126.386	0	1.764.964	121.891.350
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	120.126.386	0	1.764.964	121.891.350
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0
Prihodki iz zavarovanja	-4.427.120	0	0	-4.427.120
Nastali zahtevki in drugi odhodki iz zavarovalnih storitev	491.374	0	961.895	1.453.269
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev (spremembe, ki se nanašajo na LIC)	0	0	682.243	682.243
Izgube pri kočljivih skupinah pogodb in razveljavitve takih izgub	0	0	0	0
Amortizacija denarnih tokov pri pridobivanju zavarovanj	2.387.507	0	0	2.387.507
Odhodki iz zavarovalnih storitev	2.878.881	0	1.644.138	4.523.019
Rezultat iz zavarovalnih poslov	-1.548.239	0	1.644.138	95.899
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	-28.358.092	0	-99.273	-28.457.366
Skupni zneski pripoznani v izkazu poslovnega izida ali vseobsegajočem donosu	-29.906.331	0	1.544.865	-28.361.467
Naložbena sestavina	-10.752.138	0	-644.581	-11.396.719
Ostale spremembe	0	0	0	0
Prejeta premija	9.434.869	0	0	9.434.869
Nastali plačani zahtevki in drugi plačani neposredno pripisljivi odhodki	-648.047	0	-961.895	-1.609.942
Denarni tokovi pri pridobivanju zavarovanj	-1.544.338	0	0	-1.544.338
Skupni denarni tok	-3.509.653	0	-1.606.476	-5.116.129
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	86.710.401	0	1.703.353	88.413.754
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	86.710.401	0	1.703.353	88.413.754
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0

4.3.10.4 Gibanje obveznosti za preostalo kritje (LRC) in obveznosti za nastale zahtevke (LIC) iz zavarovalnih pogodb, merjenih po VFA

POGODBE VREDNOTENE PO VFA	ŽIVLJENJE			
	Obveznosti za preostalo kritje (LRC)		Obveznosti za nastale zahtevke (LIC)	Skupaj
	Brez sestavine izgube	Sestavina izgube		
2023				
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	42.476.351	0	112.199	42.588.550
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	42.476.351	0	112.199	42.588.550
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0
Prihodki iz zavarovanja	-2.927.271	0	0	-2.927.271
Nastali zahtevki in drugi odhodki iz zavarovalnih storitev	1.216.170	0	243.120	1.459.290
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev (spremembe, ki se nanašajo na LIC)	0	0	-5.068	-5.068
Izgube pri kočljivih skupinah pogodb in razveljavitve takih izgub	0	0	0	0
Amortizacija denarnih tokov pri pridobivanju zavarovanj	2.233.395	0	0	2.233.395
Odhodki iz zavarovalnih storitev	3.449.565	0	238.053	3.687.617
Rezultat iz zavarovalnih poslov	522.294	0	238.053	760.346
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	4.700.389	0	-9.802	4.690.587
Skupni zneski pripoznani v izkazu poslovnega izida ali vseobsegajočem donosu	5.222.682	0	228.251	5.450.933
Naložbena sestavina	-3.514.727	0	158.346	-3.356.381
Ostale spremembe	0	0	0	0
Prejeta premija	7.101.153	0	0	7.101.153
Nastali plačani zahtevki in drugi plačani neposredno pripisljivi odhodki	-1.022.496	0	-243.120	-1.265.616
Denarni tokovi pri pridobivanju zavarovanj	-1.516.677	0	0	-1.516.677
Skupni denarni tok	1.047.253	0	-84.775	962.478
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	48.746.286	0	255.675	49.001.962
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	48.746.286	0	255.675	49.001.962
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0

ŽIVLJENJE

POGODBE VREDNOTENE PO VFA

2022	Obveznosti za preostalo kritje (LRC)			Skupaj
	Brez sestavine izgube	Sestavina izgube	Obveznosti za nastale zahtevke (LIC)	
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	48.855.941	0	194.506	49.050.447
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	48.855.941	0	194.506	49.050.447
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0
Prihodki iz zavarovanja	-2.754.300	0	0	-2.754.300
Nastali zahtevki in drugi odhodki iz zavarovalnih storitev	948.778	0	405.263	1.354.041
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev (spremembe, ki se nanašajo na LIC)	0	0	61.251	61.251
Izgube pri kočljivih skupinah pogodb in razveljavitve takih izgub	0	0	0	0
Amortizacija denarnih tokov pri pridobivanju zavarovanj	2.186.908	0	0	2.186.908
Odhodki iz zavarovalnih storitev	3.135.685	0	466.515	3.602.200
Rezultat iz zavarovalnih poslov	381.385	0	466.515	847.900
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	-7.194.965	0	-21.751	-7.216.717
Skupni zneski pripoznani v izkazu poslovnega izida ali vseobsegajočem donosu	-6.813.580	0	444.763	-6.368.817
Naložbena sestavina	-3.940.568	0	-121.807	-4.062.375
Ostale spremembe	0	0	0	0
Prejeta premija	6.525.923	0	0	6.525.923
Nastali plačani zahtevki in drugi plačani neposredno pripisljivi odhodki	-478.868	0	-405.263	-884.131
Denarni tokovi pri pridobivanju zavarovanj	-1.672.497	0	0	-1.672.497
Skupni denarni tok	433.990	0	-527.070	-93.080
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	42.476.351	0	112.199	42.588.550
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	42.476.351	0	112.199	42.588.550
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0

4.3.10.5 Prikaz gibanja sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov, prilagoditve za nefinančna tveganja in pogodbeno storitvene marže

2023	Sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov	Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja (RA)	Pogodbena storitvena marža (CSM)	Skupaj zavarovalne pogodbe, ki niso merjene po PAA	Skupaj zavarovalne pogodbe merjene s PAA	Skupaj zavarovalne pogodbe
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	118.080.561	2.823.796	10.097.948	131.002.304	18.361.599	149.363.903
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	118.080.561	2.823.796	10.097.948	131.002.304	18.361.599	149.363.903
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0	0	0
Pogodbena storitvena marža, pripoznana v poslovnem izidu, ki odraža prenos storitev	0	0	-1.844.394	-1.844.394	0	-1.844.394
Sprememba prilagoditve zaradi nefinančnega tveganja, ki se ne nanaša na prihodnjo ali preteklo storitev	0	-252.398	0	-252.398	0	-252.398
Izkustvene prilagoditve	2.230.016	0	-3.953.027	-1.723.012	37.699.451	35.976.440
Prihodki od pogodb, merjenih s PAA metodo	0	0	0	0	-37.279.896	-37.279.896
Spremembe, ki se nanašajo na trenutno storitev	2.230.016	-252.398	-5.797.421	-3.819.804	419.555	-3.400.249
Spremembe ocen, ki prilagodijo pogodbeno storitveno maržo	-2.367.144	-298.138	5.900.518	3.235.236	0	3.235.236
Izgube/razveljavitve izgub pri kočljivih skupinah pogodb	0	0	0	0	0	0
Učinki pogodb, za katere je bilo opravljeno začetno pripoznanje v obdobju	-788.870	241.484	547.387	0	0	0
Spremembe, ki se nanašajo na prihodnjo storitev	-3.156.014	-56.654	6.447.905	3.235.236	0	3.235.236
Spremembe, ki se nanašajo na obveznost za nastale zahtevke	-671.107	-8.019	0	-679.126	2.763.579	2.084.452
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev	-671.107	-8.019	0	-679.126	2.763.579	2.084.452
Rezultat iz zavarovalnih poslov	-1.597.106	-317.071	650.483	-1.263.694	3.183.134	1.919.440
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	7.625.205	0	4.673.546	12.298.751	450.355	12.749.106
Skupni zneski pripoznani v vseobsegajočem donosu	6.028.098	-317.071	5.324.029	11.035.057	3.633.489	14.668.546
Ostale spremembe	0	0	0	0	0	0
Denarni tokovi	-4.071.010	0	0	-4.071.010	3.527.180	-543.831
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	120.037.649	2.506.725	15.421.977	137.966.350	25.522.268	163.488.618
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	120.037.649	2.506.725	15.421.977	137.966.350	25.522.268	163.488.618
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0	0	0

2022	Sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov	Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja (RA)	Pogodbena storitvena marža (CSM)	Skupaj zavarovalne pogodbe, ki niso merjene po PAA	Skupaj zavarovalne pogodbe merjene s PAA	Skupaj zavarovalne pogodbe
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	158.361.656	4.294.896	8.285.245	170.941.797	16.820.321	187.762.118
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	158.361.656	4.294.896	8.285.245	170.941.797	16.820.321	187.762.118
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0	0	0
Pogodbena storitvena marža, pripoznana v poslovnem izidu, ki odraža prenos storitev	0	0	-1.009.613	-1.009.613	0	-1.009.613
Sprememba prilagoditve zaradi nefinančnega tveganja, ki se ne nanaša na prihodnjo ali preteklo storitev	0	-279.306	0	-279.306	0	-279.306
Izkustvene prilagoditve	634.293	0	-3.244.946	-2.610.653	27.211.252	24.600.600
Prihodki od pogodb, merjenih s PAA metodo	0	0	0	0	-32.202.508	-32.202.508
Spremembe, ki se nanašajo na trenutno storitev	634.293	-279.306	-4.254.559	-3.899.572	-4.991.256	-8.890.828
Spremembe ocen, ki prilagodijo pogodbeno storitveno maržo	-6.992.549	-1.443.214	12.535.639	4.099.877	0	4.099.877
Izgube/razveljavitve izgub pri kočljivih skupinah pogodb	0	0	0	0	0	0
Učinki pogodb, za katere je bilo opravljeno začetno pripoznanje v obdobju	-985.861	211.896	773.965	0	0	0
Spremembe, ki se nanašajo na prihodnjo storitev	-7.978.410	-1.231.318	13.309.605	4.099.877	0	4.099.877
Spremembe, ki se nanašajo na obveznost za nastale zahtevke	703.970	39.524	0	743.494	1.328.599	2.072.093
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev	703.970	39.524	0	743.494	1.328.599	2.072.093
Rezultat iz zavarovalnih poslov	-6.640.146	-1.471.100	9.055.045	943.799	-3.662.657	-2.718.858
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	-28.431.739	0	-7.242.343	-35.674.082	-211.844	-35.885.926
Skupni zneski pripoznani v vseobsegajočem donosu	-35.071.886	-1.471.100	1.812.703	-34.730.283	-3.874.501	-38.604.784
Ostale spremembe	0	0	0	0	0	0
Denarni tokovi	-5.209.209	0	0	-5.209.209	5.415.778	206.569
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	118.080.561	2.823.796	10.097.948	131.002.304	18.361.599	149.363.903
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	118.080.561	2.823.796	10.097.948	131.002.304	18.361.599	149.363.903
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0	0	0

4.3.10.6 Prikaz gibanja sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov, prilagoditve za nefinančna tveganja in pogodbeno storitvene marže za zavarovalne pogodbe, vrednotene po GMM

2023	Sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov	Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja (RA)	Pogodbena storitvena marža (CSM)	Skupaj zavarovalne pogodbe, ki niso merjene po PAA	Skupaj zavarovalne pogodbe merjene s PAA	Skupaj zavarovalne pogodbe
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	79.374.227	1.984.682	7.054.845	88.413.754	0	88.413.754
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	79.374.227	1.984.682	7.054.845	88.413.754	0	88.413.754
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0	0	0
Pogodbena storitvena marža, pripoznana v poslovnem izidu, ki odraža prenos storitev	0	0	-1.441.068	-1.441.068	0	-1.441.068
Sprememba prilagoditve zaradi nefinančnega tveganja, ki se ne nanaša na prihodnjo ali preteklo storitev	0	-192.915	0	-192.915	0	-192.915
Izkustvene prilagoditve	1.182.011	0	-3.901.081	-2.719.071	0	-2.719.071
Prihodki od pogodb, merjenih s PAA metodo	0	0	0	0	0	0
Spremembe, ki se nanašajo na trenutno storitev	1.182.011	-192.915	-5.342.149	-4.353.054	0	-4.353.054
Spremembe ocen, ki prilagodijo pogodbeno storitveno maržo	-6.994.484	-157.505	10.155.062	3.003.072	0	3.003.072
Izgube/razveljavitve izgub pri kočljivih skupinah pogodb	0	0	0	0	0	0
Učinki pogodb, za katere je bilo opravljeno začetno pripoznanje v obdobju	-592.859	121.839	471.020	0	0	0
Spremembe, ki se nanašajo na prihodnjo storitev	-7.587.344	-35.666	10.626.082	3.003.072	0	3.003.072
Spremembe, ki se nanašajo na obveznost za nastale zahtevke	-664.628	-9.430	0	-674.058	0	-674.058
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev	-664.628	-9.430	0	-674.058	0	-674.058
Rezultat iz zavarovalnih poslov	-7.069.961	-238.011	5.283.933	-2.024.040	0	-2.024.040
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	7.593.745	0	14.418	7.608.163	0	7.608.163
Skupni zneski pripoznani v vseobsegajočem donosu	523.784	-238.011	5.298.351	5.584.124	0	5.584.124
Ostale spremembe	0	0	0	0	0	0
Denarni tokovi	-5.033.489	0	0	-5.033.489	0	-5.033.489
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	74.864.522	1.746.671	12.353.196	88.964.389	0	88.964.389
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	74.864.522	1.746.671	12.353.196	88.964.389	0	88.964.389
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0	0	0

2022	Sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov	Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja (RA)	Pogodbena storitvena marža (CSM)	Skupaj zavarovalne pogodbe, ki niso merjene po PAA	Skupaj zavarovalne pogodbe merjene s PAA	Skupaj zavarovalne pogodbe
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	113.431.104	3.426.714	5.033.533	121.891.350	0	121.891.350
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	113.431.104	3.426.714	5.033.533	121.891.350	0	121.891.350
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0	0	0
Pogodbena storitvena marža, pripoznana v poslovnem izidu, ki odraža prenos storitev	0	0	-747.672	-747.672	0	-747.672
Sprememba prilagoditve zaradi nefinančnega tveganja, ki se ne nanaša na prihodnjo ali preteklo storitev	0	-230.075	0	-230.075	0	-230.075
Izkustvene prilagoditve	71.097	0	-2.780.777	-2.709.679	0	-2.709.679
Prihodki od pogodb, merjenih s PAA metodo	0	0	0	0	0	0
Spremembe, ki se nanašajo na trenutno storitev	71.097	-230.075	-3.528.448	-3.687.426	0	-3.687.426
Spremembe ocen, ki prilagodijo pogodbeno storitveno maržo	-616.912	-1.355.829	5.073.823	3.101.082	0	3.101.082
Izgube/razveljavitve izgub pri kočljivih skupinah pogodb	0	0	0	0	0	0
Učinki pogodb, za katere je bilo opravljeno začetno pripoznanje v obdobju	-599.366	102.826	496.540	0	0	0
Spremembe, ki se nanašajo na prihodnjo storitev	-1.216.278	-1.253.003	5.570.363	3.101.082	0	3.101.082
Spremembe, ki se nanašajo na obveznost za nastale zahtevke	641.197	41.046	0	682.243	0	682.243
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev	641.197	41.046	0	682.243	0	682.243
Rezultat iz zavarovalnih poslov	-503.984	-1.442.032	2.041.915	95.899	0	95.899
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	-28.436.763	0	-20.602	-28.457.366	0	-28.457.366
Skupni zneski pripoznani v vseobsegajočem donosu	-28.940.747	-1.442.032	2.021.312	-28.361.467	0	-28.361.467
Ostale spremembe	0	0	0	0	0	0
Denarni tokovi	-5.116.129	0	0	-5.116.129	0	-5.116.129
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	79.374.227	1.984.682	7.054.845	88.413.754	0	88.413.754
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	79.374.227	1.984.682	7.054.845	88.413.754	0	88.413.754
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva				0	0	0

4.3.10.7 Prikaz gibanja sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov, prilagoditve za nefinančna tveganja in pogodbeno storitvene marže za zavarovalne pogodbe, vrednotene po VFA

2023	Sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov	Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja (RA)	Pogodbeno storitvena marža (CSM)	Skupaj zavarovalne pogodbe, ki niso merjene po PAA	Skupaj zavarovalne pogodbe merjene s PAA	Skupaj zavarovalne pogodbe
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	38.706.333	839.114	3.043.103	42.588.550	0	42.588.550
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	38.706.333	839.114	3.043.103	42.588.550	0	42.588.550
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0	0	0
Pogodbeno storitvena marža, pripoznana v poslovnem izidu, ki odraža prenos storitev	0	0	-403.326	-403.326	0	-403.326
Sprememba prilagoditve zaradi nefinančnega tveganja, ki se ne nanaša na prihodnjo ali preteklo storitev	0	-59.483	0	-59.483	0	-59.483
Izkustvene prilagoditve	1.048.005	0	-51.946	996.059	0	996.059
Prihodki od pogodb, merjenih s PAA metodo	0	0	0	0	0	0
Spremembe, ki se nanašajo na trenutno storitev	1.048.005	-59.483	-455.272	533.250	0	533.250
Spremembe ocen, ki prilagodijo pogodbeno storitveno maržo	4.627.340	-140.632	-4.254.544	232.164	0	232.164
Izgube/razveljavitve izgub pri kočljivih skupinah pogodb	0	0	0	0	0	0
Učinki pogodb, za katere je bilo opravljeno začetno pripoznanje v obdobju	-196.011	119.644	76.367	0	0	0
Spremembe, ki se nanašajo na prihodnjo storitev	4.431.329	-20.988	-4.178.177	232.164	0	232.164
Spremembe, ki se nanašajo na obveznost za nastale zahtevke	-6.479	1.411	0	-5.068	0	-5.068
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev	-6.479	1.411	0	-5.068	0	-5.068
Rezultat iz zavarovalnih poslov	5.472.855	-79.060	-4.633.450	760.346	0	760.346
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	31.459	0	4.659.128	4.690.587	0	4.690.587
Skupni zneski pripoznani v vseobsegajočem donosu	5.504.314	-79.060	25.679	5.450.933	0	5.450.933
Ostale spremembe	0	0	0	0	0	0
Denarni tokovi	962.478	0	0	962.478	0	962.478
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	45.173.126	760.054	3.068.781	49.001.962	0	49.001.962
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	45.173.126	760.054	3.068.781	49.001.962	0	49.001.962
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0	0	0

2022	Sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov	Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja (RA)	Pogodbena storitvena marža (CSM)	Skupaj zavarovalne pogodbe, ki niso merjene po PAA	Skupaj zavarovalne pogodbe merjene s PAA	Skupaj zavarovalne pogodbe
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	44.930.552	868.182	3.251.712	49.050.447	0	49.050.447
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	44.930.552	868.182	3.251.712	49.050.447	0	49.050.447
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	0	0	0
Pogodbena storitvena marža, pripoznana v poslovnem izidu, ki odraža prenos storitev	0	0	-261.942	-261.942	0	-261.942
Sprememba prilagoditve zaradi nefinančnega tveganja, ki se ne nanaša na prihodnjo ali preteklo storitev	0	-49.231	0	-49.231	0	-49.231
Izkustvene prilagoditve	563.196	0	-464.169	99.027	0	99.027
Prihodki od pogodb, merjenih s PAA metodo	0	0	0	0	0	0
Spremembe, ki se nanašajo na trenutno storitev	563.196	-49.231	-726.111	-212.146	0	-212.146
Spremembe ocen, ki prilagodijo pogodbeno storitveno maržo	-6.375.636	-87.385	7.461.816	998.795	0	998.795
Izgube/razveljavitve izgub pri kočljivih skupinah pogodb	0	0	0	0	0	0
Učinki pogodb, za katere je bilo opravljeno začetno pripoznanje v obdobju	-386.496	109.070	277.425	0	0	0
Spremembe, ki se nanašajo na prihodnjo storitev	-6.762.132	21.685	7.739.242	998.795	0	998.795
Spremembe, ki se nanašajo na obveznost za nastale zahtevke	62.774	-1.522	0	61.251	0	61.251
Spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev	62.774	-1.522	0	61.251	0	61.251
Rezultat iz zavarovalnih poslov	-6.136.163	-29.068	7.013.131	847.900	0	847.900
Finančni (prihodki) odhodki iz zavarovalnih pogodb	5.024	0	-7.221.740	-7.216.717	0	-7.216.717
Skupni zneski pripoznani v vseobsegajočem donosu	-6.131.139	-29.068	-208.610	-6.368.817	0	-6.368.817
Ostale spremembe	0	0	0	0	0	0
Denarni tokovi	-93.080	0	0	-93.080	0	-93.080
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	38.706.333	839.114	3.043.103	42.588.550	0	42.588.550
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	38.706.333	839.114	3.043.103	42.588.550	0	42.588.550
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva				0	0	0

4.3.11 Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva in pozavarovalne pogodbe, ki so obveznosti

PRIKAZ SREDSTEV IN OBVEZNOSTI IZ POZAVAROVALNIH POGODB	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA		ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA		SKUPAJ
	Pristop razporejanja premij (PAA)	Skupaj	Splošni model (BBA)	Skupaj	
NA 31. 12. 2023					
Sredstva iz pozavarovalnih pogodb	7.352.218	7.352.218	4.826	4.826	7.357.044
Pričakovana sedanja vrednost bodočih denarnih tokov	7.077.830	7.077.830	0	0	7.077.830
Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja	274.388	274.388	0	0	274.388
Pogodbena storitvena marža	0	0	4.826	4.826	4.826
Obveznosti iz pozavarovalnih pogodb	0	0	324.870	324.870	324.870
Pričakovana sedanja vrednost bodočih denarnih tokov	0	0	1.141.612	1.141.612	1.141.612
Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja	0	0	-190.433	-190.433	-190.433
Pogodbena storitvena marža	0	0	-626.309	-626.309	-626.309
Čista sredstva/obveznosti iz pozavarovalnih pogodb	-7.352.218	-7.352.218	320.044	320.044	-7.032.174
NA 31. 12. 2022					
Sredstva iz pozavarovalnih pogodb	3.766.235	3.766.235	0	0	3.766.235
Pričakovana sedanja vrednost bodočih denarnih tokov	3.592.983	3.592.983	0	0	3.592.983
Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja	173.253	173.253	0	0	173.253
Pogodbena storitvena marža	0	0	0	0	0
Obveznosti iz pozavarovalnih pogodb	0	0	181.594	181.594	181.594
Pričakovana sedanja vrednost bodočih denarnih tokov	0	0	931.115	931.115	931.115
Prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja	0	0	-188.387	-188.387	-188.387
Pogodbena storitvena marža	0	0	-561.133	-561.133	-561.133
Čista sredstva/obveznosti iz pozavarovalnih pogodb	-3.766.235	-3.766.235	181.594	181.594	-3.584.641

Znesek sredstev iz pozavarovalnih pogodb, se je skoraj podvojil. Pri pozavarovalnih pogodbah, ki so sredstva, razlika med letoma izhaja iz sedanje vrednosti bodočih denarnih tokov obveznosti za preostalo kritje (LRC) iz naslova pozavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj, ki jih je zavarovalnica pripoznala v prvem kvartalu 2023 in jih za leto 2022 drugače modelirala. Zavarovalnica sklepa pozavarovalne pogodbe za obdobje enega leta (t. i. »clean cut« pogodbe). V letu 2022 se v izračunu sredstev za prihodnje obdobje omenjene pozavarovalne pogodbe pripoznajo kot t. i. »clean cut« pogodbe, brez obveznosti za prihodnja obdobja. V letu 2023 pa je zavarovalnica pripoznala vrednosti za prihodnje obdobje, saj kljub dejstvu, da so pogodbe »clean cut«, so vrednosti prihodnjih denarnih tokov na dan vrednotenja znane. Zato je zavarovalnica le-to upoštevala pri oceni prihodnjih denarnih tokov.

4.3.11.1 Gibanje sredstev za preostalo kritje (ARC) in sredstev za nastale zahtevke (AIC) iz pozavarovalnih pogodb

2023	Sredstva za preostalo kritje (ARC)			Sredstva za preostale škode (AIC)			
	Brez sestavine izgube	Sestavina izgube	Skupaj ARC	Sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov	Dodatek za nefinančno tveganje	Skupaj AIC	Skupaj
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	0	0	0	-3.592.983	-173.253	-3.766.235	-3.766.235
Začetno stanje pozavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	0	0	0		0	0	0
Začetno stanje pozavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	-3.592.983	-173.253	-3.766.235	-3.766.235
Pogodbe, za katere je bil uporabljen prilagojeni retrospektivni pristop	0	0	0	0	0	0	0
Pogodbe, za katere je bil uporabljen pristop poštene vrednosti	0	0	0	0	0	0	0
Druge pogodbe	10.506.902	0	10.506.902	0	0	0	10.506.902
Skupaj prihodki iz pozavarovalnih storitev	10.506.902	0	10.506.902	0	0	0	10.506.902
Nastali zahtevki in drugi odhodki iz pozavarovalnih storitev	-8.600.024	0	-8.600.024	0	0	0	-8.600.024
Drugi pozavarovalni odhodki (provizije)	-2.462.052	0	-2.462.052	0	0	0	-2.462.052
Prilagoditev sredstev za nastale škode	0	0		10.508	-101.135	-90.627	-90.627
Skupaj odhodki iz pozavarovalnih storitev	-11.062.076	0	-11.062.076	10.508	-101.135	-90.627	-11.152.703
Rezultat iz pozavarovalnih pogodb	-555.173	0	-555.173	10.508	-101.135	-90.627	-645.800
Finančni prihodki/odhodki iz pozavarovalnih pogodb	0	0	0	-308.032	0	-308.032	-308.032
Učinek spremembe obrestnih mer	0	0	0	0	0	0	0
Skupni zneski pripoznani v izkazu poslovnega izida in vseobsegajočega donosa	-555.173	0	-555.173	-297.524	-101.135	-398.659	-953.833
Plačane premije za pozavarovalne pogodbe	-14.493.049	0	-14.493.049	0	0	0	-14.493.049
Povrnjeni zahtevki in odhodki iz pozavarovalnih storitev	11.860.899	0	11.860.899	0	0	0	11.860.899
Skupaj denarni tokovi	-2.632.150	0	-2.632.150	0	0	0	-2.632.150
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	-3.187.323	0	-3.187.323	-3.890.507	-274.388	-4.164.895	-7.352.218
Končno stanje pozavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	0	0	0	0	0	0	0
Končno stanje pozavarovalnih pogodb, ki so sredstva	-3.187.323	0	-3.187.323	-3.890.507	-274.388	-4.164.895	-7.352.218

2022	Sredstva za preostalo kritje (ARC)			Sredstva za preostale škode (AIC)			
	Brez sestavine izgube	Sestavina izgube	Skupaj ARC	Sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov	Dodatek za nefinančno tveganje	Skupaj AIC	Skupaj
Začetno stanje – čista sredstva/obveznosti	0	0	0	-3.442.541	-171.732	-3.614.273	-3.614.273
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	0	0	0		0	0	0
Začetno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	-3.442.541	-171.732	-3.614.273	-3.614.273
Pogodbe, za katere je bil uporabljen prilagojeni retrospektivni pristop	0	0	0	0	0	0	0
Pogodbe, za katere je bil uporabljen pristop poštene vrednosti	0	0	0	0	0	0	0
Druge pogodbe	11.730.952	0	11.730.952	0	0	0	11.730.952
Skupaj prihodki iz pozavarovalnih storitev	11.730.952	0	11.730.952	0	0	0	11.730.952
Nastali zahtevki in drugi odhodki iz pozavarovalnih storitev	-5.554.517	0	-5.554.517	0	0	0	-5.554.517
Drugi pozavarovalni odhodki (provizije)	-2.970.953	0	-2.970.953	0	0	0	-2.970.953
Prilagoditev sredstev za nastale škode	0	0		-181.910	-1.520	-183.430	-183.430
Skupaj odhodki iz pozavarovalnih storitev	-8.525.470	0	-8.525.470	-181.910	-1.520	-183.430	-8.708.900
							0
Rezultat iz pozavarovalnih pogodb	3.205.482	0	3.205.482	-181.910	-1.520	-183.430	3.022.052
Finančni prihodki/odhodki iz pozavarovalnih pogodb	0	0	0	31.468	0	31.468	31.468
Učinek spremembe obrestnih mer	0	0	0	0	0	0	0
Skupni zneski pripoznani v izkazu poslovnega izida in vseobsegajočega donosa	3.205.482	0	3.205.482	-150.442	-1.520	-151.962	3.053.520
Plačane premije za pozavarovalne pogodbe	-11.730.952	0	-11.730.952	0	0	0	-11.730.952
Povrnjeni zahtevki in odhodki iz pozavarovalnih storitev	8.525.470	0	8.525.470	0	0	0	8.525.470
Skupaj denarni tokovi	-3.205.482	0	-3.205.482	0	0	0	-3.205.482
Končno stanje – čista sredstva/obveznosti	0	0	0	-3.592.983	-173.253	-3.766.235	-3.766.235
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti	0	0	0	0	0	0	0
Končno stanje zavarovalnih pogodb, ki so sredstva	0	0	0	-3.592.983	-173.253	-3.766.235	-3.766.235

4.3.12 Druge rezervacije

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi so bile oblikovane po finančno-matematičnih načelih v skladu z MRS 19 ob upoštevanju sledečih parametrov:

- modificirane slovenske tablice smrtnosti – generacija 2007,
- stopnja fluktuacije v višini 2,5 % ne glede na trajanje zaposlitve v podjetju,
- uporabljena diskontna stopnja na dan 31. 12. 2023 je znašala 3,5 % (2023: 3,5%),
- potrebna leta za upokojitev: ženske in moški 65 let,
- osnova za odpravnine v višini 6.074 EUR (povprečna višina odpravnine zaposlenega po trenutno veljavni zakonodaji),
- osnova za jubilejne nagrade znaša 30 % zadnje znane povprečne plače za 10 let delovne dobe oziroma 45 % zadnje znane povprečne plače za 20 let delovne dobe oziroma 60 % zadnje znane povprečne plače za 30 let delovne dobe,
- povprečna plača v Republiki Sloveniji za leto 2023 je znašala 2.024 EUR.

Vse druge rezervacije se nahajajo v bilanci stanja premoženjskih zavarovanj. Rezervacije za neizkoriščen dopust se vsako leto odpravijo in oblikujejo nove na podlagi stanja na dan poročanja.

	Skupaj	Rezervacije za jubilejne nagrade	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za neizkoriščen dopust
Stanje 1. 1. 2022	491.008	49.447	279.292	162.269
Povečanje	114.008	77.277	36.731	0
Poraba	-38.604	-8.503	-30.101	0
Odprava	-42.031	-40.944	0	-1.087
Stanje 31. 12. 2022	524.381	77.277	285.922	161.182
Povečanje	93.240	4.572	42.328	46.340
Poraba	-16.993	-10.552	-6.441	0
Odprava	-3.292	0	-3.292	0
Stanje 31. 12. 2023	597.336	71.297	318.518	207.521

Večina razlik v rezervacijah za odpravnine in jubilejne nagrade prihaja iz spremembe strukture zaposleni, ter spremenjenega zneska osnove za odpravnine, manjši del spremembe pa izhaja iz diskontiranja – 10.088 EUR pri rezervacijah za odpravnine in 2.724 EUR pri rezervacijah za jubilejne nagrade.

4.3.13 Obveznosti oz. terjatve za odmerjen davek*

Stanje 1. 1. 2022	0
Plačila	0
Oblikovanje obveznosti (terjatve)	-64.966
Stanje 31. 12. 2022	-64.966
Plačila	129.931
Oblikovanje obveznosti (terjatve)	0
Stanje 31. 12. 2023	64.966

*obveznosti so označene z negativnim zneskom

V letu 2023 nismo oblikovali obveznosti za davek od dohodka pravnih oseb zaradi negativne davčne osnove v tekočem letu. Na bilančni dan tako izkazujemo terjatve iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb. Obveznosti oz. terjatve za davke se sicer v celoti izkazujejo v bilanci stanja premoženjskih zavarovanj in so kratkoročnega značaja.

4.3.14 Druge obveznosti

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Skupaj GRAWE d. d.	12.484.242	7.087.373
Obveznosti iz zavarovalnih poslov	5.196.989	4.417.352
Obveznosti iz pozavarovalnih poslov	4.879.881	1.309.627
Ostale obveznosti	2.407.372	1.360.395
Premoženjsko zavarovanje	11.263.066	5.715.881
Obveznosti iz zavarovalnih poslov	4.042.964	3.050.304
Obveznosti iz pozavarovalnih poslov	4.815.565	1.308.018
Ostale obveznosti	2.404.536	1.357.559
Življenjsko zavarovanje	1.221.176	1.371.492
Obveznosti iz zavarovalnih poslov	1.154.025	1.367.048
Druge obveznosti iz pozavarovanja	64.315	1.609
Druge obveznosti	2.836	2.836

Vse obveznosti zapadejo v plačilo v obdobju, krajšem od leta dni.

4.3.14.1 Obveznosti iz zavarovalnih poslov

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Skupaj GRAWE d. d.	5.196.989	4.417.352
Obveznosti za predplačila premij	2.374.299	2.506.564
Obveznosti iz naslova obračunanih provizij	2.266.684	1.499.450
Obveznosti iz naslova dajatev	556.005	411.338
Premoženjsko zavarovanje	4.042.964	3.050.304
Obveznosti za predplačila premij	1.536.192	1.348.954
Obveznosti iz naslova obračunanih provizij	1.964.882	1.303.632
Obveznosti iz naslova dajatev	541.890	397.719
Življenjsko zavarovanje	1.154.025	1.367.048
Obveznosti za predplačila premij	838.107	1.157.610
Obveznosti iz naslova obračunanih provizij	301.802	195.819
Obveznosti iz naslova dajatev	14.115	13.619

Obveznosti iz zavarovalnih poslov predstavljajo predvsem obveznosti za predplačila premij in plačila premij, ki zaradi časovnega zamika ali manjkajočih podatkov še niso mogla biti razporejena in se nanašajo na naslednje obračunsko obdobje ter obveznosti iz obračunanih stroškov provizij zavarovalnim zastopnikom in posrednikom, ki se nanašajo na obračunsko leto 2023, vendar zaradi časovnega zamika v obračunu za zadnje obračunsko obdobje v letu 2023 niso mogle biti plačane v istem letu, ter obveznosti za davek od prometa zavarovalnih poslov in požarno takso. Obveznosti so kratkoročnega značaja, izkazane po izvorni, zaračunani vrednosti.

4.3.14.2 Obveznosti iz pozavarovalnih poslov

Skupaj	4.879.881	1.309.627
Od tega obveznosti za pozavarovalne premije do povezanih družb (tujina)	4.809.764	872.642
Obveznosti do pozavarovateljev	4.879.881	1.309.627
Skupaj premoženjsko zavarovanje	4.815.565	1.308.018
Obveznosti do pozavarovateljev	4.815.565	1.308.018
Skupaj življenjsko zavarovanje	64.315	1.609
Obveznosti do pozavarovateljev	64.315	1.609

Vse obveznosti do tujih pozavarovateljev so pripoznane po izvorni vrednosti in so kratkoročne narave. Med njimi ni obveznosti iz financiranja. Do domačih pozavarovateljev nimamo obveznosti. V obveznostih do pozavarovateljev do povezanih družb jih za 4.807.961 odpade na premoženjska zavarovanja.

4.3.14.3 Ostale obveznosti

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Skupaj GRAWE d. d.	2.407.372	1.360.395
Obveznosti za plače in z njimi povezane obveznosti	203.418	194.771
Obveznosti do povezanih podjetij	678.390	330.860
Ostale obveznosti	1.525.564	834.763
Premoženjsko zavarovanje	2.404.536	1.357.559
Obveznosti za plače in z njimi povezane obveznosti	203.418	194.771
Obveznosti do povezanih podjetij	678.390	330.860
Ostale obveznosti	1.522.728	831.927
Življenjsko zavarovanje	2.836	2.836
Ostale obveznosti	2.836	2.836

V postavki ostale obveznosti so izkazane preostale kratkoročne obveznosti, kot so obveznosti do dobaviteljev, obveznosti za druge davke in obračunani stroški. V ostalih obveznostih življenjskih zavarovanj ne izkazujemo obveznosti, ki se nanašajo na stroške življenjskih zavarovanj (medsebojne terjatve in obveznosti). Le-te so bile v skupnem izkazu finančnega položaja izvzete iz pozicije drugih obveznosti v višini 16.767.518 EUR (2022: 11.740.519 EUR).

Vse ostale obveznosti zapadejo v plačilo v obdobju, krajšem od leta dni.

4.3.15 Potencialna sredstva in obveznosti

Zavarovalnica na dan 31. 12. 2023 nima potencialnih terjatev in obveznosti. Prav tako zavarovalnica na bilančni datum nima danih jamstev in garancij.

4.4 RAZLAGA POSTAVK IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

4.4.1 Prihodki in odhodki iz zavarovalnih pogodb

PRIKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV IZ ZAVAROVALNIH POGODB ZA OBDOBJE 1. 1. - 31. 12. 2023

	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA		ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA			SKUPAJ
	PAA	Skupaj	GMM	VFA	Skupaj	
Prihodki iz zavarovalnih storitev						
Zneski, vezani na spremembo obveznosti za preostalo kritje:	0	0	2.790.163	693.876	3.484.039	3.484.039
Pričakovani odhodki iz škodnih zahtevkov in drugi odhodki iz zavarovalnih storitev	0	0	1.160.166	231.067	1.391.233	1.391.233
Sprostitev prilagoditve zaradi nefinančnega tveganja za izteka tveganja	0	0	192.915	59.483	252.398	252.398
Znesek pogodbene storitvene marže, priznan v poslovnem izidu	0	0	1.441.068	403.326	1.844.394	1.844.394
Drugi zneski (npr. izkustvene prilagoditve za prejeme od premij)	0	0	-3.986	0	-3.986	-3.986
Povračilo denarnih tokov, pri pridobivanju zavarovanj	0	0	2.137.600	2.233.395	4.370.994	4.370.994
Prihodki priznani po pristopu razporejanja premij	37.279.896	37.279.896	0	0	0	37.279.896
Skupaj prihodki zavarovalnih storitev, priznani v izkazu poslovnega izida	37.279.896	37.279.896	4.927.763	2.927.271	7.855.034	45.134.930
Odhodki iz zavarovalnih storitev						
Odhodki iz škodnih zahtevkov in drugih zavarovalnih storitev	-28.198.855	-28.198.855	-147.374	-238.053	-385.426	-28.584.281
Obratovalni odhodki zavarovalnih pogodb	-12.264.175	-12.264.175	-2.756.349	-3.449.565	-6.205.914	-18.470.089
Stroški pridobivanja zavarovanj	-5.442.988	-5.442.988	-1.608.699	-2.427.069	-4.035.768	-9.478.756
Učinki vrednotenja kočljivih pogodb	-561.332	-561.332	0	0	0	-561.332
Administrativni stroški	-6.259.854	-6.259.854	-1.147.650	-1.022.496	-2.170.146	-8.430.000
Drugi obratovalni odhodki zavarovalnih pogodb	0	0	0	0	0	0
Skupaj odhodki zavarovalnih storitev, priznani v izkazu poslovnega izida	-40.463.030	-40.463.030	-2.903.723	-3.687.617	-6.591.340	-47.054.370
Finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb						
Spremembe obrestnih mer in drugih finančnih predpostavk	0	0	2.384.079	9.211	2.393.290	2.393.290
Natečene obresti po trenutnih finančnih predpostavkah	0	0			0	0
Natečene obresti po zaklenjeni obrestni meri	-450.355	-450.355	-9.992.242	-40.631	-10.032.873	-10.483.228
Spremembe v poštenu vrednosti zavarovalnih pogodb z neposredno udeležbo	0	0	0	-4.659.167	-4.659.167	-4.659.167
Skupaj finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb	-450.355	-450.355	-7.608.163	-4.690.587	-12.298.751	-12.749.106

**PRIKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV IZ ZAVAROVALNIH POGODB ZA OBDOBJE
1. 1. - 31. 12. 2022**

	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA		ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA			SKUPAJ
	PAA	Skupaj	GMM	VFA	Skupaj	
Prihodki iz zavarovalnih storitev						
Zneski, vezani na spremembo obveznosti za preostalo kritje:	0	0	2.039.613	567.392	2.607.005	2.607.005
Pričakovani odhodki iz škodnih zahtevkov in drugi odhodki iz zavarovalnih storitev	0	0	1.061.986	256.220	1.318.206	1.318.206
Sprostitev prilagoditve zaradi nefinančnega tveganja za iztekla tveganja	0	0	230.075	49.231	279.306	279.306
Znesek pogodbene storitvene marže, pripoznan v poslovnem izidu	0	0	747.672	261.942	1.009.613	1.009.613
Drugi zneski (npr. izkustvene prilagoditve za prejeme od premij)	0	0	-120	0	-120	-120
Povračilo denarnih tokov, pri pridobivanju zavarovanj	0	0	2.387.507	2.186.908	4.574.415	4.574.415
Prihodki pripoznani po pristopu razporejanja premij	32.202.508	32.202.508	0	0	0	32.202.508
Skupaj prihodki zavarovalnih storitev, pripoznani v izkazu poslovnega izida	32.202.508	32.202.508	4.427.120	2.754.300	7.181.420	39.383.928
Odhodki iz zavarovalnih storitev						
Odhodki iz škodnih zahtevkov in drugih zavarovalnih storitev	-18.220.536	-18.220.536	-1.644.138	-466.515	-2.110.652	-20.331.188
Obratovalni odhodki zavarovalnih pogodb	-10.319.316	-10.319.316	-2.878.881	-3.135.685	-6.014.567	-16.333.882
Stroški pridobivanja zavarovanj	-4.912.451	-4.912.451	-2.230.835	-2.656.818	-4.887.652	-9.800.103
Učinki vrednotenja kočljivih pogodb	0	0	0	0	0	0
Administrativni stroški	-5.406.865	-5.406.865	-648.047	-478.868	-1.126.914	-6.533.779
Drugi obratovalni odhodki zavarovalnih pogodb	0	0	0	0	0	0
Skupaj odhodki zavarovalnih storitev, pripoznani v izkazu poslovnega izida	-28.539.852	-28.539.852	-4.523.019	-3.602.200	-8.125.219	-36.665.071
Finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb						
Spremembe obrestnih mer in drugih finančnih predpostavk	0	0	28.568.900	-9.211	28.559.689	28.559.689
Natečene obresti po trenutnih finančnih predpostavkah	0	0	0		0	0
Natečene obresti po zaklenjeni obrestni meri	211.844	211.844	-111.534	4.187	-107.347	104.497
Spremembe v poštenu vrednosti zavarovalnih pogodb z neposredno udeležbo	0	0	0	7.221.740	7.221.740	7.221.740
Skupaj finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb	211.844	211.844	28.457.366	7.216.717	35.674.082	35.885.926

4.4.2 Prihodki in odhodki iz pozavarovalnih pogodb

PRIKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV IZ POZAVAROVALNIH POGODB ZA OBDOBJE 1. 1. - 31. 12. 2023

	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA		ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA		SKUPAJ
	PAA	Skupaj	BBA	Skupaj	
Prihodki iz pozavarovalnih storitev	0	0	0	0	0
Odhodki iz pozavarovalnih storitev	645.800	645.800	-114.139	-114.139	531.661
Čisti rezultat iz pozavarovalnih pogodb	645.800	645.800	-114.139	-114.139	531.661
Finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb					
Finančni prihodki/odhodki, pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu	0	0	-98.174	-98.174	-98.174
Finančni prihodki/odhodki, pripoznani v izkazu poslovnega izida	308.032	308.032	9.548	9.548	317.580
Skupaj finančni prihodki/odhodki iz pozavarovalnih pogodb	308.032	308.032	-88.626	-88.626	219.406

PRIKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV IZ POZAVAROVALNIH POGODB ZA OBDOBJE 1. 1. - 31. 12. 2022

	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA		ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA		SKUPAJ
	PAA	Skupaj	BBA	Skupaj	
Prihodki iz pozavarovalnih storitev	0	0	0	0	0
Odhodki iz pozavarovalnih storitev	-3.022.052	-3.022.052	-69.554	-69.554	-3.091.606
Čisti rezultat iz pozavarovalnih pogodb	-3.022.052	-3.022.052	-69.554	-69.554	-3.091.606
Finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb					
Finančni prihodki/odhodki, pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu	0	0	261.445	261.445	261.445
Finančni prihodki/odhodki, pripoznani v izkazu poslovnega izida	-31.468	-31.468	26.528	26.528	-4.940
Skupaj finančni prihodki/odhodki iz pozavarovalnih pogodb	-31.468	-31.468	287.973	287.973	256.505

4.4.3 Rezultat iz naložbenja

Rezultat iz naložbenja 2023	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
Rezultat iz naložbenja	1.069.148	11.567.031	12.636.179
Prihodki od obresti	392.594	2.485.636	2.878.230
Prihodki od dividend	51.814	665.856	717.671
Čiste dobički/izgube iz prilagoditve poštene vrednosti naložbenih nepremičnin	-32.575	-58.414	-90.989
Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	657.315	8.473.953	9.131.268
Rezultat iz naložb, merjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	509.694	8.173.404	8.683.098
Prihodki od obresti	0	30.350	30.350
Prihodki od dividend	51.814	665.856	717.671
Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	457.880	7.477.198	7.935.078
Rezultat iz naložb, merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	487.749	3.390.018	3.877.767
Prihodki od obresti	384.308	2.425.592	2.809.901
Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	103.441	964.425	1.067.866
Rezultat iz naložb, merjenih po odplačni vrednosti	8.273	29.694	37.967
Prihodki od obresti	8.285	29.694	37.979
Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	-13	0	-13
Rezultat iz naložbenih nepremičnin	63.432	-26.085	37.347
Čiste dobički/izgube iz prilagoditve poštene vrednosti naložbenih nepremičnin	-32.575	-58.414	-90.989
Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	96.007	32.329	128.337
Rezultat iz naložbenja 2022			
Rezultat iz naložbenja	-469.916	-9.153.736	-9.623.651
Prihodki od obresti	425.493	3.098.600	3.524.093
Prihodki od dividend	68.724	512.766	581.491
Čiste dobički/izgube iz prilagoditve poštene vrednosti naložbenih nepremičnin	-36.010	-52.320	-88.330
Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	-928.123	-12.712.782	-13.640.904
Rezultat iz naložb, merjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	-989.167	-12.263.537	-13.252.704
Prihodki od obresti	0	104.084	104.084
Prihodki od dividend	68.724	512.766	581.491
Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	-1.057.891	-12.880.387	-13.938.278
Rezultat iz naložb, merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	443.195	3.059.279	3.502.474
Prihodki od obresti	421.184	2.976.473	3.397.657
Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	22.010	82.807	104.817
Rezultat iz naložb, merjenih po odplačni vrednosti	4.303	18.043	22.347
Prihodki od obresti	4.309	18.043	22.352
Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	-5	0	-5
Rezultat iz naložbenih nepremičnin	71.753	32.478	104.232
Čiste dobički/izgube iz prilagoditve poštene vrednosti naložbenih nepremičnin	-36.010	-52.320	-88.330
Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	107.763	84.799	192.562

Med prihodki od obresti se 2.809.901 EUR (2022: 3.397.657 EUR) nanaša na obresti od naložb, merjenih po pošteni vrednosti preko vseobsegajočega donosa, 30.350 EUR (2022: 104.084 EUR) se jih nanaša na obresti naložb, merjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, in 37.979 EUR (2022: 22.352 EUR) na obresti od naložb, merjenih po odplačni vrednosti, ki so bile v to skupino razvrščene ob nakupu. Ostalo so obresti drugih naložb.

	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
Neto donos naložb 2023			
od finančnih naložb, izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	509.694	8.173.404	8.683.098
od finančnih naložb, izmerjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	487.749	3.390.018	3.877.767
od finančnih naložb, merjenih po odplačni vrednosti	8.273	29.694	37.967
od naložbenih nepremičnin	63.432	-26.085	37.347
Neto donos skupaj GRAWE	1.069.148	11.567.031	12.636.179

	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
Neto donos naložb 2022			
od finančnih naložb, izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	-989.167	-12.263.537	-13.252.704
od finančnih naložb, izmerjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	443.195	3.059.279	3.502.474
od finančnih naložb, merjenih po odplačni vrednosti	4.303	18.043	22.347
od naložbenih nepremičnin	71.753	32.478	104.232
Neto donos skupaj GRAWE	-469.916	-9.153.736	-9.623.651

Neto donos naložb je izračunan kot razlika med prihodki in odhodki naložb. V vseh skupinah finančnih naložb beležimo pozitiven neto donos.

4.4.4 Drugi prihodki in odhodki

	2023	2022
Drugi prihodki in odhodki skupaj	-3.089.914	-2.786.520
Čisti drugi poslovni prihodki/odhodki	3.415	59.604
Nepripisljivi stroški	-3.088.186	-2.862.027
Čisti drugi prihodki in odhodki	-5.143	15.904
Drugi prihodki in odhodki premoženjskih zavarovanj	-1.782.555	-1.551.152
Čisti drugi poslovni prihodki/odhodki	0	65.937
Nepripisljivi stroški	-1.777.404	-1.632.991
Čisti drugi prihodki in odhodki	-5.151	15.902
Drugi prihodki in odhodki življenjskih zavarovanj	-1.307.359	-1.235.368
Čisti drugi poslovni prihodki/odhodki	3.415	-6.334
Nepripisljivi stroški	-1.310.782	-1.229.037
Čisti drugi prihodki in odhodki	8	2

V drugih prihodkih in odhodkih so izkazani prihodki in odhodki, ki jih ne moremo neposredno pripisati zavarovalnim pogodbam. Največji del predstavljajo nepripisljivi stroški.

4.4.5 Stroški poslovanja

Obratovalni stroški v zavarovalnici se spremljajo v okviru štirih glavnih stroškovnih skupin: stroški prodaje, stroški obdelave, stroški za škode in stroški za upravljanje naložb. Stroški se v skladu z novim računovodskim standardom MSRP 17 delijo na tiste, ki jih lahko razporedimo skupinam zavarovalnih pogodb (pripisljivi stroški), in na tiste, ki jih ne moremo pripisati skupinam zavarovalnih pogodb (nepripisljivi stroški).

Pripisljivi stroški se uporabijo za izračun prihodnjih denarnih tokov, ki spadajo v pogodbene meje zavarovalnih pogodb. Nepripisljivi stroški se evidentirajo v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki.

2023	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
Pripisljivi stroški	12.018.843	4.868.835	16.887.679
Pripisljivi stroški pridobivanja zavarovanj	8.577.922	3.442.094	12.020.016
Pripisljivi administrativni stroški	1.973.410	1.115.618	3.089.028
Pripisljivi stroški škod	1.467.511	273.046	1.740.557
Pripisljivi stroški naložb	0	38.078	38.078
Nepripisljivi stroški	1.777.404	1.310.782	3.088.186
Stroški skupaj	13.796.248	6.179.617	19.975.865
2022			
Pripisljivi stroški	10.096.801	4.356.586	14.453.387
Pripisljivi stroški pridobivanja zavarovanj	7.513.639	3.218.663	10.732.302
Pripisljivi administrativni stroški	1.478.475	877.428	2.355.903
Pripisljivi stroški škod	1.104.687	225.980	1.330.667
Pripisljivi stroški naložb	0	34.515	34.515
Nepripisljivi stroški	1.632.991	1.229.037	2.862.027
Stroški skupaj	11.729.792	5.585.623	17.315.415

V letu 2023 beležimo porast vseh stroškov v primerjavi s preteklim letom.

2023	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
Stroški provizij	6.093.118	2.014.148	8.107.266
Stroški dela	4.563.811	2.206.046	6.769.857
Stroški reklame	236.065	246.351	482.417
Ostali obratovalni stroški	2.903.253	1.713.072	4.616.326
Stroški skupaj	13.796.248	6.179.617	19.975.865
2022			
Stroški provizij	4.931.648	1.724.190	6.655.838
Stroški dela	4.406.093	2.188.237	6.594.330
Stroški reklame	231.427	238.293	469.719
Ostali obratovalni stroški	2.160.624	1.434.903	3.595.527
Stroški skupaj	11.729.792	5.585.623	17.315.415

Skupni stroški so se v primerjavi s preteklim letom povečali za 15,36 %. Pri stroških provizij beležimo 21,81-% povišanje, kar je posledica povišanja kosmate obračunane premije. Med ostalimi obratovalnimi stroški beležimo največji dvig IT stroškov, ki je povezan z razvojem novega sklepalnega orodja za avtomobilska zavarovanja in višjimi stroški za izločen posel. Stroški revidiranja so za leto 2023 znašali 59.304 EUR (2022: 59.304 EUR), od tega revidiranje letnega poročila 48.568 EUR (2022: 48.568 EUR) in stroški drugih poslov dajanja zagotovil revizorja 10.736 EUR (2022: 10.736 EUR). Zavarovalnica v letu 2023 ni imela drugih stroškov za storitve davčnega svetovanja in druge nerevizijske storitve (enako velja za leto 2022). Stroški kratkoročnih najemov poslovnih prostorov so v letu 2023 znašali 230.796 EUR (2022: 224.889 EUR).

Stroški dela vsebujejo stroške bruto plač, nadomestil za plače in regresa za letni dopust skupaj s prispevki delodajalca, stroške prehrane, prevoza na- in z dela ter spremembe rezervacij za neizkoriščen letni dopust, odpravnine in jubilejne nagrade ter stroške, povezane s službenimi potmi. V GRAWE zavarovalnici je bilo na 31. 12. 2023 zaposlenih 156 oseb, od tega 80 v prodajni službi. Spodnja tabela prikazuje izobrazbeno strukturo zaposlenih v GRAWE zavarovalnici na 31. 12. 2023.

Struktura izobrazbe

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenecv 31. 12. 2023	Število zaposlenecv 31. 12. 2022
IV ali manj	17	18
V	69	80
VI	16	17
VII	30	36
VIII	18	19
IX	6	6
Skupaj	156	176

Razmerja z upravo in nadzornim svetom

Prejemki aktivnih članov uprave so znašali 431.129 EUR (2022: 394.724 EUR). V znesku so upoštevane bruto plače in nadomestila stroškov (prevoz, malica, kilometrina, dnevnice). Na dan 31. 12. 2023 znašajo obveznosti iz naslova plač do članov uprave 13.707 EUR. Terjatev za predplačila stroškov (dnevnice, nočnine, stroški reprezentance, cestnine in podobno) zavarovalnica nima. V letu 2023 člani nadzornega sveta niso prejeli nobenih izplačil (enako v 2022). Člani uprave po izteku pogodbe o zaposlitvi nimajo dogovorjenih plačil ali drugih prejemkov.

Zaposleni na podlagi individualnih pogodb so v letu 2023 prejeli 1.539.992 EUR iz naslova fiksnih bruto prejemkov in regresa za letni dopust ter 42.031 EUR in naslova povračil stroškov. Kratkoročne obveznosti iz naslova plač in povračil stroškov do zaposlenih na podlagi individualnih pogodb na bilančni dan znašajo 72.355 EUR.

Leto 2023	Bruto I	Povračila za prevoz in prehrano	Regres	Kratkoročne obveznosti
Uprava družbe	406.081	4.943	6.398	13.707
Kastelic David	202.915	1.624	2.133	7.038
Simon Husar	145.421	1.672	2.133	4.834
Helga Rudorfer	57.746	1.648	2.133	1.835
Zaposleni na podlagi individualnih pogodb	1.466.385	42.031	73.607	72.355

4.4.6 Davek od dohodka in prihodki ter odhodki iz naslova odloženega davka

4.4.6.1 Odhodek za davek, pripoznan v izkazu poslovnega izida

	2023	2022
Odmerjeni davek od dohodka pravnih oseb	0	-64.966
Prihodki/odhodki iz odloženega davka	2.123.724	0
Skupaj GRAWE d. d.	2.123.724	-64.966
Odmerjeni davek od dohodka pravnih oseb	0	-15.417
Prihodki/odhodki iz odloženega davka	105.802	0
Premoženjsko zavarovanje	105.802	-15.417
Odmerjeni davek od dohodka pravnih oseb	0	-49.549
Prihodki/odhodki iz odloženega davka	2.017.922	0
Življenjsko zavarovanje	2.017.922	-49.549

V letu 2023 je za izračun odloženih davkov uporabljena davčna stopnja 22 % (2022: 19 %). Od skupnih prihodkov iz naslova odloženega davka je 10.892 EUR posledica spremenjene davčne stopnje iz 19 na 22 odstotkov. Preostali znesek predstavljajo odloženi davki iz naslova davčne izgube. Višina odloženih davkov od neizkoriščenih davčnih izgub se pripozna le v obsegu, v katerem zavarovalnica predvideva, da bo na voljo dovolj obdavčljivega dobička v prihodnjih letih. Davčna stopnja za izračun odmerjenega davka od dohodka pravnih oseb je v obeh letih 19 %.

Prikaz razlike med davkom od dohodka pravnih oseb, ki bi ga zavarovalnica obračunala na osnovi poslovnega dobička, in davka od dohodka pravnih oseb, ki ga je zavarovalnica obračunala na osnovi zakonskih določil:

	2023
Računovodski dobiček poslovnega leta pred plačilom davkov od dohodka pravnih oseb	-6.666.329
Davek od dobička po stopnji 19 %	1.266.603
Uskladitev računovodskega dobička poslovnega leta z odhodki za davek	
odhodki, ki niso davčno priznani	291.844
prihodki, ki niso obdavčeni	-532.423
prihodki, ki povečujejo davčno osnovo	-31.117.450
davčne olajšave	0
Popravek odhodkov na raven davčno priznanih	-8.497
Skupaj dobiček, ki predstavlja osnovo za davek od dohodka pravnih oseb	0
Skupaj izguba, ki predstavlja osnovo za davek od dohodka pravnih oseb	-38.032.855
Davek od dobička po stopnji 19 %	0
Prihodki/odhodki iz naslova odloženega davka	2.123.724
Skupaj odhodki za davke v izkazu poslovnega izida	2.123.724

Nadzorni organ za davčno poslovanje zavarovalnice je Posebni davčni urad Republike Slovenije, ki lahko kadarkoli za pet let nazaj pregleda poslovne knjige in naloži zavarovalnici eventualno dodatno davčno obveznost ali terjatev. Do dneva poročila vodstvu zavarovalnice ni poznana nobena potencialna obveznost iz tega naslova.

Družba nima pogojnih obveznosti iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb.

4.4.6.2 Odhodek za davek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu

Skupaj GRAWE d. d.	2023			2022		
	Pred davki	Davek	Po davkih	Pred davki	Davek	Po davkih
Dobiček iz povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev, merjenih po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	3.015.179	-498.495	2.516.685	-19.789.240	3.755.862	-16.033.378
Čisti finančni prihodki ali odhodki iz zavarovalnih pogodb	2.393.290	-1.382.889	1.010.401	28.559.689	-5.426.341	23.133.348
Čisti finančni prihodki ali odhodki iz pozavarovalnih pogodb	-98.174	13.755	-84.419	261.445	-49.674	211.770
Aktuarski dobički/izgube	-42.328	11.002	-31.326	-31.237	5.935	-25.302
Skupaj drugi vseobsegajoči donos	5.267.967	-1.856.626	3.411.341	9.000.656	-1.714.218	7.286.438

Premoženjsko zavarovanje	2023			2022		
	Pred davki	Davek	Po davkih	Pred davki	Davek	Po davkih
Dobiček iz povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev, merjenih po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	77.238	-14.711	62.526	-1.796.672	337.700	-1.458.972
Aktuarski dobički/izgube	-42.328	11.002	-31.326	-31.237	5.935	-25.302
Skupaj drugi vseobsegajoči donos	34.909	-3.709	31.200	-1.827.909	343.635	-1.484.274

Življenjsko zavarovanje	2023			2022		
	Pred davki	Davek	Po davkih	Pred davki	Davek	Po davkih
Dobiček iz povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev, merjenih po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	2.937.942	-483.783	2.454.159	-17.992.568	3.418.162	-14.574.406
Čisti finančni prihodki ali odhodki iz zavarovalnih pogodb	2.393.290	-1.382.889	1.010.401	28.559.689	-5.426.341	23.133.348
Čisti finančni prihodki ali odhodki iz pozavarovalnih pogodb	-98.174	13.755	-84.419	261.445	-49.674	211.770
Druge postavke, ki bodo kasneje lahko prerazvrščene v pislovni izid	0	0	0	0	0	0
Skupaj drugi vseobsegajoči donos	5.233.058	-1.852.917	3.380.141	10.828.565	-2.057.853	8.770.712

**"Tako, kot se voda prilagodi vrču,
se moder človek prilagodi okoliščinam."
Konfucij**

4.5 RAZLAGA POSTAVK IZ IZKAZA DENARNEGA TOKA

Izkaz denarnega toka sestavljajo denarni tokovi pri poslovanju, naložbenju in financiranju, ki nas pripeljejo do končnega stanja denarnih sredstev ter njihovih ustreznikov. Uporabljena metoda je posredna metoda, kjer se izločujejo tiste postavke izkaza poslovnega izida, ki nimajo narave denarja.

Denarni tokovi pri poslovanju

Največji znesek prilagoditve čistega dobička iz poslovnega leta v izkazu denarnega toka predstavljajo finančni prihodki in odhodki naložb, ki so izločeni iz denarnih tokov pri poslovanju. Le-ti so v izkazu denarnega toka nižji od vrednosti v izkazu poslovnega izida za 12.350.322 EUR. Del razlike, in sicer 3.799.351 EUR prihodkov naložb, je v izkazu denarnega toka vključenih v postavko B, tj. denarni tokovi pri naložbenju. Preostala razlika v višini 8.550.971 EUR izhaja iz naslednjih postavk:

- zmanjšanje 861.603 EUR iz naslova dobičkov pri odtujitvah naložb,
- povišanje 269.997 EUR iz naslova izgub pri odtujitvah naložb,
- povišanje 203.450 EUR iz naslova razmejenih obresti in
- znižanje za 8.162.815 EUR iz naslova prihodkov in odhodkov pri vrednotenju naložb.

V spodnji tabeli je prikazana uskladitev denarnih tokov pri poslovanju.

	2022	2021
Čisti dobiček poslovnega leta	-4.542.606	-5.526.587
Nedenarne postavke		
- amortizacija	505.864	441.914
- finančni prihodki/odhodki iz finančnih naložb	-12.350.322	9.949.727
- sprememba drugih rezervacije	30.627	2.135
- davek iz dobička brez spremembe odloženega davka	0	64.966
Postavke izkaza poslovnega izida v izkazu denarnega toka	-16.356.436	4.932.155

Denarni tokovi pri naložbenju predstavljajo denarni tok iz naslova odtujitev in pridobitev opredmetenih, neopredmetenih sredstev, naložbenih nepremičnin, finančnih naložb in finančnih sredstev, pri katerih zavarovalci prevzemajo naložbeno tveganje.

Denarni tokovi pri financiranju predstavljajo izplačilo dividende za leto 2022 lastniku družbe v višini 500.000 EUR.

4.6 RAZMERJA S POVEZANIMI OSEBAMI IN Z DRUŽBAMI V SKUPINI V LETU 2023

4.6.1 Razmerja z matično družbo

Zavarovalnica Grazer Wechselseitige Versicherungen AG (v nadaljevanju imenovana nadrejena družba) je 100-% kapitalski lastnik GRAWE zavarovalnice (v nadaljevanju imenovana podrejena družba). Dva člana uprave zavarovalnice Grazer Wechselseitige Versicherungen AG sta sočasno tudi člana nadzornega sveta GRAWE zavarovalnice, predsednik uprave zavarovalnice Grazer Wechselseitige Versicherungen AG je sočasno predsednik nadzornega sveta obvladovane družbe, tj. GRAWE zavarovalnice.

V letu 2023 so obstajala naslednja razmerja z obvladujočo družbo:

Na osnovi pogodbe med nadrejeno in podrejeno družbo je vzpostavljeno razmerje na področju avtomatske obdelave podatkov (uporaba centralnega računalnika, vzdrževanje programske opreme in vodenje baz podatkov o sklenjenih pogodbah in z njimi povezanimi transakcijami) in področju zavarovalniške tehnike (razvijanje novih produktov). Dodatno sta z obvladujočo družbo sklenjeni še pogodbi o izločenem poslu upravljanja premoženja in upravljanja pozavarovanja. Nadrejena družba te storitve zaračunava četrletno. Njihova vrednost v letu 2023 je znašala 955.554 EUR (2022: 602.472 EUR). Na dan 31. 12. 2023 ima zavarovalnica izkazane odprte obveznosti do nadrejene družbe iz naslova prefakturiranih storitev in licenc za IT-programe v višini 341.090 EUR (2022: 330.860 EUR).

4.6.2 Pozavarovalna razmerja s povezanimi družbami

Zavarovalnica ima sklenjene pozavarovalne pogodbe z materinsko družbo Grazer Wechselseitige Versicherung AG in s hčerinsko družbo nadrejene družbe GRAWE Reinsurance Ltd. Cesije pozavarovanj so se vršile pod mednarodnimi, tržno običajnimi pogoji z izrabo prednosti večjega volumna, ki se ga dosega v okviru skupine. Pozavarovalne provizije povezanih oseb so znašale 3.414.812 EUR (2022: 3.326.462 EUR), od tega 2.489.739 EUR od nadrejene družbe in 925.073 EUR od GRAWE RE. Višina premije, oddana v pozavarovanje nadrejeni družbi, je znašala 11.692.141 EUR (2022: 8.774.218 EUR), premija, oddana v pozavarovanje GRAWE RE, pa 2.859.240 EUR (2022: 2.602.680 EUR). Delež nadrejene družbe v odškodninah je v letu 2023 znašal 6.033.184 EUR (2022: 4.383.777 EUR), delež GRAWE RE v odškodninah pa je znašal 2.163.934 EUR (2022: 4.383.777 EUR).

Na 31. 12. 2023 izkazujemo 4.809.764 EUR odprtih obveznosti iz naslova pozavarovanj do nadrejene družbe (2022: 872.642 EUR). Do GRAWE RE izkazujemo 70.675 EUR odprtih terjatev (2022: 82.361 EUR). Nobena od povezanih oseb ne nastopa kot porok zavarovalnici in obratno.

4.6.3 Ostala razmerja s povezanimi družbami

V preteklem letu je zavarovalnica sklenila svetovalno pogodbo z družbo Grawe Immo AG za svetovanje pri gradbenih projektih. Na osnovi te pogodbe je imela zavarovalnica v preteklem letu 75.000 EUR odhodkov. Na bilančni dan izkazujemo 75.000 EUR odprtih obveznosti iz naslova tega posla.

5 TVEGANJA

5.1 SPLOŠNO

Profesionalna obravnava tveganj je bistvena kompetenca GRAWE zavarovalnice. Poleg zavarovalnega tveganja obstajajo še kreditno, obrestno, valutno, likvidnostno, tržno in operativno tveganje. Za identifikacijo, upravljanje in nadzor teh tveganj GRAWE zavarovalnica uporablja učinkovite sisteme upravljanja tveganj. Upravljanje tveganj poteka na vseh ravneh poslovanja, tako z zajemanjem in vrednotenjem potencialnih tveganj kot s sodelovanjem in z odgovornostjo za tiste ukrepe, ki so namenjeni obvladovanju tveganj (preprečevanje, izogibanje, zmanjševanje). Učinkoviti nadzorni postopki so na eni strani namenjeni doseganju finančnih in strateških ciljev GRAWE zavarovalnice, na drugi strani pa zagotavljajo obstoj podjetja.

5.2 CILJI IN STRATEGIJE PRI UPRAVLJANJU TVEGANJ

Glavni poslovni namen vsake zavarovalnice je prevzem tveganja proti plačilu. Zato je pomembno, da tveganja, ki smo jih prevzeli, poznamo in jih tudi pravilno ovrednotimo.

Pod pojmom »upravljanje tveganj« razumemo vse ukrepe za prepoznavanje in omejevanje tveganj, ki jim je GRAWE zavarovalnica kot storitveno podjetje na področju zavarovalništva in financ izpostavljena. Gre torej za skupek vseh medsebojno prilagojenih in usklajenih uredb, ukrepov in postopkov za prepoznavanje, nadzor ter obrambo pred tveganji.

S spremembo pravnih, ekonomskih oz. političnih okvirjev se lahko seveda spremenijo tudi posamezna tveganja in njihova ocena znotraj podjetja. Posledično je upravljanje tveganj dinamičen proces. Tveganja prevzamemo zavestno in jih lahko glede na cilj sistematično ocenjujemo, vodimo, nadziramo in pripravimo alternativne ukrepe, da bi pravočasno ustavili negativne razvoje.

Sistem upravljanja tveganj, ki je prilagojen GRAWE zavarovalnici, in učinkoviti postopki kontrole na eni strani služijo doseganju finančnih in strateških ciljev zavarovalnice, na drugi strani pa varovanju prihodnosti podjetja. Poleg tega se s tem izpolnijo zahteve zavarovalniškega nadzora.

5.3 ORGANIZACIJA UPRAVLJANJA TVEGANJ

V organizacijo upravljanja tveganj so vključene vse ravni vodstva v podjetju, saj so vsi vodje odgovorni za upravljanje tveganj in tudi identifikacijo, vrednotenje in upravljanje s tveganji na svojih področjih. Posebno pozornost posvečamo jasni dodelitvi posameznih tveganj določenim upravljavcem tveganj. Poleg tega se v okviru predavanj in delavnic izvaja tudi komunikacija o pomenu in vlogi upravljanja tveganj na ravni celotnega podjetja. Celotni proces upravljanja tveganj koordinira Oddelek za upravljanje tveganj, ki redno poroča upravi in usklajuje ugotovitve z materinsko družbo. Upravi, ki nosi glavno odgovornost glede organizacije obvladovanja tveganj, so poleg navedenega v pomoč tudi ugotovitve in napotki notranje revizije in revizijske komisije nadzornega sveta. Notranja revizija kot instanca, neodvisna od procesov, nadzira obstoječe strukture in postopke ter izpolnjevanje zahtev zavarovalniškega nadzora. S tem, ko ocenjuje učinkovitost upravljanja tveganj, sistema notranjih kontrol in postopkov vodenja ter nadziranja, podpira vodstvo pri doseganju podjetniških ciljev, hkrati pa pomaga pri njihovem izboljšanju. Od marca 2011 deluje revizijska komisija nadzornega sveta, ki med drugim obravnava tudi področje upravljanja tveganj in učinkovitost delovanja sistema notranjih kontrol. S svojim delom in spremljanjem pomembnih področij za delovanje zavarovalnice pripomore, da je organizacija upravljanja tveganj v zavarovalnici čim bolj učinkovita.

5.4 POMEMBNA TVEGANJA IN NJIHOVO OBVLADOVANJE

Najobsežnejši del zavarovalnih tveganj so zavarovalna tveganja premoženjskih zavarovanj; med pomembna tveganja zavarovalnice sodijo tveganje premij in rezervacij, tveganje predčasnih prekinitev in tveganje katastrof.

Zavarovalnica zavarovalna tveganja premoženjskih zavarovanj upravlja z ustrezno politiko pozavarovanja. Poleg tega ne analiziramo le posameznih prevzetih tveganj, ampak preverimo tudi našo izpostavljenost dogodkom, ki zadevajo veliko število prevzetih tveganj.

Na področju premoženjskih zavarovanj se v primeru največjih verjetnih škod, ki presegajo zneske največjih verjetnih škod iz letnega načrta, obenem pa presegajo tudi zneske največjih lastnih deležev iz naslova kvotnih pozavarovanj, dogovori ustrezno pozavarovalno kritje, in sicer preko sklenitve še drugih, različnih oblik pozavarovanj, kot so na primer neproporcionalna pozavarovanja.

V tej skupini tveganj se v zadnjem obdobju povečuje predvsem pomen tveganj podnebnih sprememb.

V skupino zavarovalnih tveganj sodijo tudi zavarovalna tveganja življenjskih zavarovanj; med pomembna tveganja zavarovalnice sodijo tveganje umrljivosti, tveganje predčasne prekinitve pogodb in tveganje stroškov.

S previdnim razvojem produktov in stalnimi analizami, ki jih izvajajo aktuarji, zagotavljamo, da so uporabljene osnove za izračun primerne in da vsebujejo ustrezne varnostne dodatke. Poleg tega se nezaželena, večja nihanja rezultatov tveganja preprečuje z ustrezno politiko pozavarovanja.

Finančne naložbe zavarovalnice temeljijo predvsem na tvorbi učinkovitih portfeljev, pri čemer se upošteva celotna situacija tveganja podjetja. Ustrezno z za to predvideno strategijo so finančne naložbe široko razpršene v posamezne dele trga (merila uspešnosti).

Strukturirani produkti se uporabljajo samo v okviru strateško izbrane porazdelitve sredstev.

Kot sodobna zavarovalnica smo odvisni od brezhibne obdelave podatkov. Napake v delovanju, programiranju in uporabi obdelave podatkov je potrebno v največji meri omejiti. Za zavarovanje računalniške mreže, ki jo zavarovalnica uporablja za obdelavo podatkov, pred škodljivimi zunanjimi vplivi smo uvedli kompleksen koncept varovanja.

Da bodo zaposleni v zavarovalnici tudi v prihodnosti ostali najpomembnejši kapital podjetja in da preprečimo napake pri obdelavi podatkov zaradi pomanjkljivih strokovnih znanj, nenehno vlagamo v izobraževanje in izpopolnjevanje sodelavcev.

5.5 VRSTE TVEGANJ

5.5.1 Zavarovalno tveganje

Zavarovalno tveganje je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti zaradi neustreznih premij in predpostavk, upoštevanih v izračunu obveznosti iz zavarovalnih pogodb.

5.5.1.1 Zavarovalna tveganja na področju življenjskih zavarovanj

Tveganje, povezano z zavarovalno polico življenjskega zavarovanja, predstavlja možnost, da se zavarovalni dogodek dejansko zgodi, kar privede do negotovosti, povezane z zneskom zavarovalne vsote in/ali zavarovalnine. Sama narava zavarovalnih pogodb je takšna, da so zavarovalna tveganja negotova in nepredvidljiva; gre torej za naključne dogodke.

Zavarovalni dogodki so naključni, kar lahko privede do njihovega nihanja tako po številu kot višini njihovih zneskov v posameznem letu glede na statistično ugotovljena povprečja. Večletne izkušnje kažejo, da večji portfelj podobnih (homogenih) zavarovalnih pogodb pomeni manjše odklanjanje od pričakovane vrednosti.

Omenjena tveganja so prisotna pri vseh produktih življenjskih zavarovanj, tako klasičnih kot naložbenih.

Zavarovalna tveganja opredelimo kot verjetnost, da bo v prihodnosti prišlo do nepričakovanega razvoja dogodkov. Najbolj izstopajoči komponenti zavarovalnega tveganja sta tveganje oblikovane rezervacije in tveganje premije. Obe omenjeni tveganji se nanašata na primerno višino premijskih stavkov in primerno višino oblikovanih rezervacij glede na obveznosti, ki jih je zavarovalnica sprejela s svojim zavarovanjem in kapitalom. Tveganje premije lahko privede do neustrezne situacije, da bodo nastali stroški in izplačila preseglj pobrano premijo. Tveganje rezervacij pomeni, da le-te niso dovolj visoko oblikovane.

Za oceno rizika pri življenjskih zavarovanjih so predvsem pomembne naslednje komponente, ki za zavarovalnico pomenijo tveganje:

- smrtnost,
- uporabljene tablice smrtnosti,
- obolevnost,
- stopnje invalidnosti,
- odkup,
- storno,
- mirovanje zavarovalne police (kapitalizacija).

V GRAWE zavarovalnici zavarovalna tveganja upravljamo na več načinov. Tveganja upravljamo tako, da le-ta skušamo notranje zniževati na najnižji možni nivo, jih redno kontroliramo in spremljamo. Zavarovalnica ima vzpostavljen celovit proces obvladovanja tveganj na celotnem področju poslovanja z namenom, da tveganja, katerim je izpostavljena, ustrezno prepozna in ustrezno upravlja z njimi. Organizacija procesa obvladovanja tveganj je opisana v točki 5.3.

Pri upravljanju tveganj iz naslova življenjskih zavarovanj se uporabljajo omejitve sprejema novih tveganj v zavarovanje in morebitne obnove obstoječih zavarovanj. Pri sklepanju zavarovanj se upoštevajo posebna določila za zavarovanja, ki presegajo limite, previdno se določajo višine potrebnih premij pri novih produktih, zagotavlja se strokovni razvoj novih produktov, aktivno se upravlja potrebno pozavarovanje.

Pri življenjskih zavarovanjih se upoštevajo določila za sprejemanje rizikov v zavarovanja, ki so določena s sklenjenimi zavarovalnimi pogodbami. Pri omenjenih zavarovanjih se tveganje oceni na osnovi osebnih podatkov zavarovanca, ki jih zavarovalnica pridobi s ponudbo. Zavarovalnica lahko glede na višino prevzetega rizika (predstavlja ga višina zavarovalne vsote za primer smrti oziroma nastanka težke bolezni) in pristopne starosti zavarovanca ob sklenitvi zavarovanja zahteva še dodatna dokazila o zdravstvenem stanju potencialnega zavarovanca. Na osnovi dodatno pridobljene zdravstvene dokumentacije potencialnega zavarovanca poda strokovno mnenje o obravnavanem riziku, sprejetem v zavarovanje, še za to usposobljen zdravnik cenzor.

Zavarovalnica zagotavlja strokovno ocenitev tveganja z za to usposobljenim zaposlenim v zavarovalnici. Ustrezna ocenitev nam pove, ali določeni riziko predstavlja za zavarovalnico večje tveganje od standardnega zaradi zdravstvenega stanja posameznika, njegovega poklica ali športa, s katerim se ukvarja.

Zavarovalnica s pomočjo informacijskega sistema za vodenje svojega zavarovalnega portfelja spremlja kumulirane nevarnosti pri življenjskih (in nezgodnih) zavarovanjih. S pomočjo omenjenega sistema zavarovalnica ugotovi, kakšno tveganje predstavlja posameznik za zavarovalnico že na osnovi sklenjenih zavarovanj z zavarovalnico.

GRAWE zavarovalnica je v skladu z 243. členom Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, številka 93/2015, 9/2019, 102/2020, 48/2023 in 78/2023) oblikovala Program načrtovanega pozavarovanja s tabelo maksimalnega kritja za poslovno leto 2023, s katerim je določila osnove in merila za izračun višine največjih lastnih deležev, ki jih je pri posameznih, v zavarovanje sprejetih nevarnostih (tveganjih) po zavarovalnih vrstah izravnavala v zavarovalnici. Za doseganje optimalne pozavarovalne zaščite zavarovalnica kombinira različne oblike pozavarovalnega kritja. Zavarovalnica je zagotovila pozavarovanje življenjskih zavarovanj, vključno z dodatnim nezgodnim zavarovanjem s fakultativnimi pozavarovalnimi pogodbami, in sicer na način ekscedentnega pozavarovanja.

Zavarovalno tveganje je lahko izpostavljeno tudi dodatni koncentraciji tveganja, saj lahko posamezni dogodek ali skupina dogodkov bistveno vpliva na obveznost zavarovalnice v danem trenutku. Koncentracija tveganj lahko izvira iz ene same zavarovalne pogodbe ali več povezanih zavarovalnih pogodb. Koncentracijo tveganj, katerim je zavarovalnica izpostavljena, navadno povzročijo malo verjetni dogodki, ki močno vplivajo na njeno obveznost. Med omenjene malo verjetne dogodke uvrščamo naravne katastrofe, spremembo zakonodaje, nepričakovane odmike od trendov (višja stopnja smrtnosti, invalidnosti, obolevnosti od pričakovane).

Zavarovalnica spremlja izpostavljenost in koncentracijo tveganja zavarovanj po zavarovalni vsoti, stopnji ter obsegu v zavarovanje sprejetih nevarnosti. Zavarovalne vsote predstavljajo izhodišče za ocenitev največje verjetne škode, pri čemer se upošteva tudi nevarnost kumuliranja nevarnosti, kjer se ocena največje verjetne škode določi kot seštevek vsot posameznih kumuliranih nevarnosti. Zavarovalnica zagotovi kritje tistega dela največjih verjetnih škod, ki presegajo zneske največjih lastnih deležev z različnimi oblikami pozavarovalne zaščite.

Analiza občutljivosti oblikovanja obveznosti za življenjska zavarovanja

Zavarovalnica izvaja analizo občutljivosti oblikovanih obveznosti iz zavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj na zadnji dan obračunskega obdobja. Z izvedbo analize občutljivosti zavarovalnica ugotavlja, kako naraščajo oziroma padajo pogodbeno storitvena marža, izkaz poslovnega izida in kapital.

Upoštevale so se naslednje spremembe parametrov:

- za tveganje stroškov življenjskih zavarovanj se je upoštevalo povečanje stroškov za 10 odstotkov,
- za tveganje predčasne prekinitve je bila pri analizi občutljivosti upoštevana možnost, da se pogodba delno ali v celoti prekine, povišana za 50 % (lapse up),
- za tveganje predčasne prekinitve je bila pri analizi občutljivosti upoštevana možnost, da se pogodba delno ali v celoti prekine, znižana za 50 % (lapse down),
- za tveganje umrljivosti se je upoštevalo, da se stopnja umrljivosti poviša za 15 %,
- za tveganje dolgoživosti se je upoštevalo, da se je stopnja umrljivosti znižala za 20 %,
- za tveganje obrestnih mer se je osnovna obrestna mera, ki je netvegana obrestna mera, in premija za nelikvidnost, ki se na netvegano obrestno mero aplicira, zvišala pri različnih zapadlostih z različnimi stopnjami.

Rezultati analiz občutljivosti so prikazani v spodnji tabeli, ki prikazuje vpliv spremembe posameznih parametrov na višino pogodbene storitvene marže, izkaza poslovnega izida in kapitala, tako na bruto kot neto osnovi. Neto osnova pomeni, da je v analizi občutljivosti zajet tudi vpliv iz pozavarovalnih pogodb.

Sprememba obveznosti zaradi spremembe parametra	Pogodbeno storitvena marža (CSM)		Izkaz poslovnega izida (P/L)		Kapital (Equity)	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
31.12.2023 (v tisoč EUR)						
Tveganje stroškov	-3.216	-3.348	1.758	1.759	-1.819	-1.809
Tveganje predčasnih prekinitvev (lapse up)	-6.477	-6.742	501	502	185	184
Tveganje predčasnih prekinitvev (lapse down)	-2.122	-2.209	1.147	1.148	-544	-541
Tveganje umrljivosti	589	614	132	132	-1.679	-1.670
Tveganje dolgoživosti	-19	-20	15	15	-9	-9
Tveganje obrestnih mer	-383	-398	325	326	-353	-351

5.5.1.2 Zavarovalna tveganja na področju premoženjskih zavarovanj

Zavarovalnica je tudi iz naslova zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj izpostavljena zavarovalnemu tveganju. Sem sodijo nezgodna zavarovanja, zavarovanja kopenskih motornih vozil, zavarovanje prevoza blaga, zavarovanje požara in elementarnih nesreč, druga škodna zavarovanja, zavarovanje finančnih izgub, zavarovanje pomoči, splošno zavarovanje odgovornosti in zavarovanje avtomobilske odgovornosti.

Osnovno načelo, ki ga zavarovalnica uporablja pri določanju zavarovalno-tehničnih osnov premoženjskih zavarovanj, je proces prepoznavanja nevarnosti, ki jim je zavarovalnica iz naslova teh zavarovanj izpostavljena. Slednje pa zaznamujeta negotovost in nepredvidljivost po nastanku, času in obsegu. V omenjenem procesu se definirajo premijske stopnje za zavarovanje rizikov oz. nevarnosti. Nevarnost oz. tveganje, kateremu je zavarovalnica izpostavljena, je možnost naključne uresničitve zavarovane nevarnosti na zavarovanem predmetu v nekem prihodnjem časovnem obdobju.

Pri upravljanju tveganj iz naslova premoženjskih zavarovanj se uporabljajo omejitve sprejema novih tveganj v zavarovanje in morebitne obnove obstoječih zavarovanj. Pri sprejemanju v zavarovanje se upoštevajo določila za zavarovanja, ki presegajo limite, previdno se določajo višine potrebnih premij pri novih produktih, zagotavlja se strokovni razvoj novih produktov, prav tako pa se aktivno upravlja potrebno pozavarovanje.

Pri premoženjskih zavarovanjih se upoštevajo določila za sprejemanje tveganj v zavarovanja, ki so določena s sklenjenimi zavarovalnimi pogodbami. Pri omenjenih zavarovanjih se tveganje oceni na osnovi podatkov zavarovanca (oz. podatkov o predmetu zavarovanja, ki ga zavarovalnica sprejme v zavarovanje), ki jih zavarovalnica pridobi s ponudbo. Zavarovalnica lahko glede na višino prevzetega tveganja (predstavlja ga višina in oblika kritja) ob sklenitvi zahteva še dodatna dokazila o zavarovalnem predmetu, ki ga bo sprejela v zavarovanje.

GRAWE zavarovalnica je v skladu z 243. členom Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, številka 93/2015, 9/2019, 102/2020, 48/2023 in 78/2023) oblikovala Program načrtovanega pozavarovanja s tabelo maksimalnega kritja za poslovno leto 2023, s katerim je določila osnove in merila za izračun višine največjih lastnih deležev, ki jih bo pri posameznih, v zavarovanje sprejetih nevarnostih (tveganjih) po zavarovalnih vrstah izravnavala v zavarovalnici. Za doseganje optimalne pozavarovalne zaščite zavarovalnica kombinira različne oblike pozavarovalnega kritja. Ob tem je zagotovila pozavarovanje premoženjskih zavarovanj, in sicer za industrijska zavarovanja fakultativne oblike ekscedentnih pozavarovanj ter za ostala premoženjska in nezgodna zavarovanja obveznostne pozavarovalne pogodbe: kvotno pozavarovanje, oblike ekscedentnih pozavarovanj in njune kombinacije. V letu 2023 je bilo v pozavarovanje oddanih za 13.783.297 EUR zavarovalnih premij (2022: 11.982.938 EUR), kar znaša 23,6 % kosmate obračunane premije. Delež odškodnin, na katerem so bili udeleženi pozavarovatelji, je leta 2023 znašal 10.948.369 EUR, kar predstavlja 26,8 % obračunane kosmate odškodnine (2022: 6.032.411 EUR oz. 17,9 %). Pozavarovalne provizije so znašale 3.418.851 EUR (2022: 3.332.304 EUR). Pozavarovalni izid v letu 2023 je znašal 583.923 EUR (2022: -2.618.223 EUR).

Dodatno je pri premoženjskih zavarovanjih potrebno upoštevati koncentracijo tveganj, ki jo povzročijo malo verjetni dogodki, ki pa imajo ogromen vpliv na obveznosti zavarovalnice. Sem sodijo predvsem naravne katastrofe, kot npr. poplave, viharji, potresi in toča.

Zavarovalnica redno pripravlja statistiko izplačanih in rezerviranih škod premoženjskih zavarovanj. Dodatno se ločeno spremljajo male in velike škode ter njihovo ponavljanje skozi čas.

Premije premoženjskih zavarovanj vsebujejo vse dodatke na premije, vključno z zastopniško provizijo. Iz veljavnih zavarovalnih pogodb se del premije, ki se nanaša na kritja v času trajanja zavarovalne pogodbe po bilančnem datumu, prikaže na dan poročanja kot prenosna premija in predstavlja obveznost zavarovalnice iz naslova teh zavarovalnih pogodb.

Za izdelavo napovedi škodnega tveganja je zavarovalnica podatke o škodah razporedila v homogene skupine tako, da je združila škode, katerih škodni dogodek je nastal v istem obdobju v posamezni zavarovalni vrsti.

Analiza občutljivosti oblikovanja obveznosti za premoženjska zavarovanja

Analiza občutljivosti oblikovanih obveznosti premoženjskih in nezgodnih zavarovanj se pripravi na datum poročanja za naslednje vrste poslovanja:

- nezgodno zavarovanje (vrsta poslovanja 2),
- zavarovanje kopenskih vozil (vrsta poslovanja 5),
- zavarovanje požara in elementarnih nesreč in drugo škodno zavarovanje (vrsta poslovanja 7),
- vrsta poslovanja zavarovanje odgovornosti pri uporabi vozil (vrsta poslovanja 4),
- splošno zavarovanje odgovornosti (vrsta poslovanja 8),
- zavarovanje različnih finančnih izgub (vrsta poslovanja 12),
- zavarovanje pomoči (vrsta poslovanja 11).

Zavarovalnica izvaja analizo občutljivosti oblikovanih obveznosti iz zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj na zadnji dan obračunskega obdobja. Z izvedbo analize občutljivosti zavarovalnica ugotavlja, kako narašča oziroma pada izkaz poslovnega izida.

Upoštevala se je naslednja sprememba parametrov:

- za tveganje povišanja obveznosti za nastale zahtevke (LIC) premoženjskih zavarovanj se je pri izračunu upošteval korekcijski faktor, ki se je povišal za 2/3 glede na upoštevanega v obveznostih za nastale zahtevke na datum poročanja.

Rezultati testiranja analize občutljivosti so prikazani v spodnji tabeli, ki prikazuje vpliv spremembe posameznih parametrov na višino izkaza poslovnega izida, tako na bruto kot neto osnovi. Neto osnova pomeni, da je v analizi občutljivosti zajet tudi vpliv iz pozavarovalnih pogodb.

Sprememba obveznosti zaradi spremembe parametra	Izkaz poslovnega izida (P/L)		
	31.12.2023 (v tisoč EUR)	Bruto	Neto
Sprememba korekcijskega faktorja		458	299

Dejanske zahtevke v primerjavi s prejšnjimi ocenami nediskontiranega zneska zahtevkov oz. t. i. razvoj zahtevkov prikazuje spodnja tabela.

	Nediskontirana vrednost obveznosti za nastale škode (LIC)	Prilagoditev za časovno vrednost	Skupaj sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov
Vrednost na 31. 12. 2022	9.814.280	419.022	10.233.302
Likvidirane škode v letu 2023 za pretekla obdobja	6.558.327	0	6.558.327
Nediskontirana vrednost škodnih zahtevkov, oblikovanih na 31. 12. 2023 za pretekla obdobja	5.123.003	0	5.123.003
Razvoj škodnih zahtevkov v enem letu (Run-off)	-1.867.050	419.022	-1.448.028

Tabela vključuje vse zahtevke, ne glede na obdobje, v katerem so nastali.

5.5.2 Tržno tveganje

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju zavarovalnice, ki nastane neposredno ali posredno zaradi nihanj v višini in spremenljivosti tržnih cen sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov.

Tržna tveganja so izpostavljena predvsem spremembi bonitetne ocene izdajatelja vrednostnih papirjev, gospodarskim in političnim razmeram v svetu. Geopolitična tveganja so v svetovnem gospodarstvu še vedno prisotna na precej visoki ravni, kar vpliva tudi na tržne vrednosti naložb. Presežek iz prevrednotenja naložb je ob koncu leta znašal kar 40,2 % več kot ob koncu leta 2022, a še vedno izkazuje negativno vrednost. Glede na to, da imamo v našem naložbenem portfelju zelo veliko državnih obveznic, ki naj bi veljale za relativno varne naložbe, je zavarovalnica precej izpostavljena tržnemu tveganju, ki je posledica morebitnih slabših bonitetnih ocen posameznih držav. Največjo izpostavljenost izkazujejo naložbe v državne obveznice Republike Slovenije, ki predstavljajo 45,23 % naložbenega portfelja brez naložb, pri katerih zavarovalci prevzemajo tržno tveganje.

Spremembe tržnih cen delnic nimajo vpliva na obvladovanje tveganj, saj jih zavarovalnica v svojem portfelju finančnih naložb nima.

5.5.2.1 Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je povezano z neugodno spremembo tržnih obrestnih mer, zato ima zavarovalnica dokaj konservativno politiko nalaganja v vrednostne papirje s stalnim donosom, pri katerih so obresti vnaprej fiksno določene in prihodki od obresti relativno predvidljivejši. Na tak način lahko zavarovalnica optimizira bodoči finančni tok in načrtuje ponovno investiranje teh sredstev. Obrestno tveganje ima vpliv tudi na nihanje poštene vrednosti finančnih naložb, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, saj visoke obresti na mednarodnem finančnem trgu praviloma pomenijo nizke tržne tečaje finančnih naložb in obratno.

Analiza občutljivosti

2023	Tržna vrednost portfelja na 31. 12. 2022	Povprečni modificirani roki zapadlosti	Obrestna mera	
			Scenarij +1%	Scenarij -1%
Dolžniški vrednostni papirji po pošteni vrednosti preko vseobsegajočega donosa	99.514.075	6,739	106.220.021	92.808.129
Dolžniški vrednostni papirji, vrednoteni preko IPI	2.434.800	1,161	2.463.068	2.406.532
Obvezniški investicijski skladi	20.236.748	5,466	21.342.843	19.130.654
Lastniški VP, delniški skladi in udeležbe	14.352.915	-	14.352.915	14.352.915
Skupaj	136.538.538		144.378.846	128.698.230
Razlika			7.840.308	-7.840.308
Vpliv na kapital			6.705.946	-6.705.946
Vpliv na izkaz poslovnega izida			1.134.362	-1.134.362

2022	Tržna vrednost portfelja na 31. 12. 2022	Povprečni modificirani roki zapadlosti	Obrestna mera	
			Scenarij +1%	Scenarij -1%
Dolžniški vrednostni papirji AFS	94.850.725	5,870	100.418.463	89.282.987
Dolžniški vrednostni papirji, vrednoteni preko IPI	1.863.500	1,640	1.894.061	1.832.939
Obvezniški investicijski skladi AFS	19.240.410	5,774	20.351.255	18.129.565
Lastniški VP, delniški skladi in udeležbe	12.723.279	-	12.723.279	12.723.279
Skupaj	128.733.553		135.443.882	122.023.223
Razlika			6.710.329	-6.710.329
Vpliv na kapital			5.568.923	-5.568.923
Vpliv na izkaz poslovnega izida			1.141.406	-1.141.406

Zavarovalnica je za svoj portfelj naložb naredila test občutljivosti glede na gibanje obrestne mere za eno odstotno točko. Svoje naložbe je razvrstila v skupine glede na različne povprečne modificirane roke zapadlosti. Pri testu so bila izvzeta sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, in posojila. Vsled zapisanemu izhajajo vse spremembe iz naslova finančnih sredstev, ki jih poseduje zavarovalnica. Spremenljivke tveganja, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb, v tej analizi občutljivosti niso bile spremenjene.

Test je pokazal, da bi se stanje naložb na dan 31. 12. 2023 povečalo za 7.840.308 EUR oz. za 5,43 %, če bi se obrestna mera povečala za eno odstotno točko, in za enake zneske zmanjšalo, če bi se obrestna mera zmanjšala za eno odstotno točko. Del te spremembe v višini 1.134.362 EUR bi imel vpliv na izkaz poslovnega izida, ker bi morali oblikovati (ob povečanju obrestne mere) oz. zmanjšati (ob zmanjšanju obrestne mere) popravke vrednosti naložb za tiste naložbe, ki jih vrednotimo preko poslovnega rezultata (pripoznani kot taki ob nakupu). Preostali del te spremembe pa bi imel vpliv na kapital.

5.5.2.2 Valutno tveganje

Valutno tveganje pomeni občutljivost aktivnih in pasivnih pozicij izkaza finančnega položaja, ki niso nominirane v EUR. S prevzemom EUR kot denarne valute v Republiki Sloveniji na dan 1. 1. 2007 zavarovalnica ni več izpostavljena temu tveganju, ker ima vse aktivne in pasivne bilančne pozicije nominirane v EUR.

5.5.3 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je opredeljeno kot tveganje, ki mu je izpostavljena zavarovalnica, katerega pomemben del predstavlja tveganje, da njeni pogodbeni partnerji ne morejo izpolnjevati svojih plačilnih obveznosti. Obvladovanje kreditnega tveganja je ena od glavnih nalog upravljanja s sredstvi.

Pri tem je zavarovalnica izpostavljena kreditnemu tveganju iz naslova zavarovalnih pogodb. K optimiziranju tega tveganja prispevajo selekcioniranje in razpršenost sprejetih zavarovanj po velikem številu zavarovancev in natančna definicija svojih želenih potencialnih kupcev (ciljne skupine so fizične osebe in male družbe) ter preverjanje zastavljenega. Ob že sprejetih rizikih zavarovalnica nenehno seznanja svoje stranke o njihovih eventualnih dolgovih (opominja) na presečne datume. V kolikor zavarovanci v določenem roku ne poravnajo svojih obveznosti, zavarovalnica z njimi prekine pogodbeno razmerje v skladu s splošnimi zavarovalnimi pogoji in Obligacijskim zakonikom.

V segmentu finančnih naložb skrbimo za optimiziranje kreditnega tveganja z razpršenostjo naložb po vrstah in ročnosti naložbe. Investiranje v različne vrste finančnih naložb je v pretežni meri determinirano z zakonskimi predpisi, ki določajo primerno kritje za oblikovane obveznosti zavarovalnih pogodb (dovoljene vrste, razpršenost, ročnost, valutna usklajenost, varnost, lokalizacija). Kreditno tveganje pri naložbah v obveznice zavarovalnica optimizira z ustrezno razpršenostjo med različne izdajatelje in rednim spremljanjem njihovih bonitetnih ocen. Kreditno tveganje za dana posojila je minimalno, saj so posojila zavarovana z različnimi oblikami zavarovanj, kot so na primer hipotekarna jamstva in poroštva.

Kreditnemu tveganju smo izpostavljeni v manjši meri, saj so naše naložbe razpršene. Nalagamo v instrumente prvovrstnih institucij (večji delež vrednostnih papirjev je državnih oz. s poroštvom dežel oz. držav, banke spremljamo, posojila so zavarovana s hipotekami).

Struktura naložb glede na bonitetno oceno:

Vrsta naložb	bonitetna ocena	% naložb
Naložbe z bonitetno oceno	A	35,52
	A-	2,41
	A+	0,39
	AA	0,57
	AA-	3,20
	AA+	4,19
	AAA	9,31
	BBB	0,23
	BBB+	0,82
	BBB-	0,14
Skupaj naložbe z bonitetno oceno		56,78
Naložbe brez bonitetne ocene	NR	43,21

V letu 2022 smo uporabili ocene bonitetnih hiš Standard & Poor's in Moody's. Delež naložb z bonitetno oceno je tako 56.78 % (2022: 52,69 %). V naložbah brez bonitetne ocene je večina naložb v skladih Apollo v Avstriji. Vrednostni papirji niso zavarovani s finančnimi instrumenti za zavarovanje pred tveganji. Razpršenost naložb med posamezne izdajatelje prikazuje spodnja tabela.

Finančne naložbe po izpostavljenosti do izdajateljev	v EUR	v %
Izpostavljenost do Republike Slovenije	62.553.307	45,23
Izpostavljenost do Security KAG, Gradec	34.505.274	24,95
Izpostavljenost do posameznega izdajatelja, do katerega je izpostavljenost nižja od 2%	41.230.440	29,81
Skupaj naložbe	138.289.021	100,00

Največjo izpostavljenost izkazujemo do Republike Slovenije, saj imamo kar 45,23 % finančnih naložb v domačih državnih obveznicah. V našem portfelju so vse domače obveznice v skupini naložb, merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa. Na evropski ravni se konstantno spremlja gospodarska situacija v posameznih članicah, kar vpliva na izbor naložb.

Zaradi eventualne nezmožnosti plačila posebej visokih odškodnin, do katerih lahko privedejo izredni škodni dogodki, upravljamo z ustrežno politiko pozavarovanja, kjer odstopamo del svojega tveganja pozavarovalnicam. Da bi bilo kreditno tveganje iz tega naslova minimalno, zavarovalnica razpršuje svoje pozavarovanje preko matične družbe in družbe v skupini, ki kot »velike« družbe nadalje razpršijo svoje rizike pod bolj ugodnimi pogoji kot mi sami. Med povezanimi družbami imamo najvišjo izpostavljenost do GRAWE AG, Gradec. Odprte obveznosti na datum poročanja znašajo 4.809.764 EUR. Med ostalimi pozavarovalnicami beležimo najvišjo odprto obveznost do Münchner RE v višini 62.513 EUR. Vse izkazane obveznosti iz tega naslova zapadejo v plačilo v enem letu.

Pozavarovatelji, do katerih imamo pomembno visoke obveznosti (povezane osebe), nimajo ratinga:

GRAZER Wechselseitige Versicherung AG, Avstrija (4.809.764 EUR) – NR

GRAWE RE, Nikozija, Ciper (70.675 EUR terjatev) – NR

Pri naložbah v obveznice so vse obveznosti iz naslova obresti in zapadlosti kuponov poravnane.

5.5.4 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje nastopi, kadar zavarovalnica ne more delno ali v celoti poravnati svojih obveznosti, ki so že zapadle. Da do takšne situacije v zavarovalnici ne pride in do nje tudi ne bi prišlo, imamo v zavarovalnici vzpostavljene določene procese, ki nadzirajo njeno likvidnost. Skrbno napovedujemo in spremljamo prilive ter odlive likvidnih sredstev na osnovi izračuna zakonsko predpisanega količnika likvidnosti in s tem napovedujemo nemoteno poravnavanje vseh obveznosti iz poslovanja. Na segmentu življenjskih zavarovanj je predvsem pomembna ročnost naložb (dolgoročne obveznosti pogojujejo dolgoročne naložbe). Prav tako so pri tem pomembni učinkoviti ukrepi pri izterjavi naših terjatev (posredna povezava s kreditnim tveganjem). Nepričakovano oz. izredno potrebo po likvidnih sredstvih, ki jih lahko povzročijo težko predvidljivi dogodki (npr. kumulni škodni dogodki), pa zagotavljamo v vsakem trenutku s kakovostnimi finančnimi naložbami, ki so v vsakem trenutku likvidne.

Upravljanje z likvidnostnim tveganjem posega predvsem na segment usklajenosti zapadlosti sredstev in obveznosti v različnih obdobjih ter različnih zneskih. V zavarovalnici redno spremljamo spremembe zavarovalnega portfelja, predvsem na področjih življenjskih zavarovanj, kjer imamo dolgoročne obveznosti in njihove zapadlosti upoštevamo pri nalaganju sredstev. Ročnost naložb skušamo čim bolj približati ročnosti na strani obveznosti.

Razrez sredstev in obveznosti po dospelosti:

2023	zapadlost v 1. letu	zapadlost v 2. letu	zapaslost v 3. letu	zapadlost v 4. letu	zapadlost v 5. letu	zapadlost nad pet let	brez roka zapadlosti	skupaj
SREDSTVA	16.037.432	5.321.435	24.328.406	10.246.004	2.578.993	56.463.394	78.873.388	193.849.054
Finančne naložbe:	4.803.081	5.321.435	24.328.406	10.246.004	2.578.993	56.463.394	78.873.388	182.614.703
– po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	3.314.727	4.342.525	24.320.320	10.240.261	2.576.250	56.463.394	0	101.257.478
– merjene po odplačni vrednosti	15.274	10.110	8.086	5.743	2.743	0	208.551	250.508
– vrednotene po pošteni vrednosti skozi IPI	1.473.080	968.800	0	0	0	0	78.664.838	81.106.718
Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva	7.357.044	0	0	0	0	0	0	7.357.044
Terjatve za odmerjeni davek	64.966	0	0	0	0	0	0	64.966
Druge terjatve	2.586.154	0	0	0	0	0	0	2.586.154
Denar in denarni ustrezniki	1.100.969	0	0	0	0	0	0	1.100.969
Druge sredstva	125.218	0	0	0	0	0	0	125.218
OBVEZNOSTI	39.239.007	1.242.028	809.764	1.632.351	1.851.009	132.120.908	0	176.895.066
Zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	26.203.443	1.224.070	796.737	1.614.161	1.829.361	131.820.847	0	163.488.618
Pozavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	324.870	0	0	0	0	0	0	324.870
Druge rezervacije	226.452	17.958	13.028	18.190	21.648	300.061	0	597.336
Druge obveznosti	12.484.242	0	0	0	0	0	0	12.484.242

Za prikaz pregleda zapadlosti smo izhajali iz naslednjih predpostavk:

- pri t. i. predujmih (policnih posojilih), danih našim zavarovancem v višini odkupne vrednosti police življenjskega zavarovanja, smo izhajali iz dejstva, da njihova zapadlost ni določena. Posojilo zavarovanec lahko vrne v celotnem znesku kadarkoli, najkasneje pa se poplača, ko je pogodbeno razmerje prekinjeno (odkup, storno, smrt, doživetje). Vračilo na več obrokov ni možno;
- naložbe v delnice in deleže investicijskih skladov so pripoznane kot naložbe brez zapadlosti;
- v drugih terjatvah so izkazane tudi terjatve do rezervnih skladov za investicijsko vzdrževanje upraviteljev nepremičnin (za nepremičnine, ki jih imamo v posesti), ki nimajo roka zapadlosti;
- pri izkazu strukture zapadlosti obveznosti iz zavarovalnih pogodb smo njihovo zapadlost ocenili na osnovi časovnega razvoja sedanje vrednosti denarnih tokov. Obveznosti iz zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj, ki so vrednotene po PAA modelu, imajo zapadlost v prvem letu.

Iz preglednice je razvidno, da bo imela zavarovalnica v letu 2023 višje obveznosti kot terjatve za 23.201.575 EUR, kar je predvsem posledica zapadlosti portfelja naložb. Glede na izkušnje preteklih let zavarovalnica velik del svoje likvidnosti zagotavlja iz prilivov tekočega poslovanja (obresti, dividende, prihodki od najemnin in končne zapadlosti vrednostnih papirjev) in obstoječih zavarovanj (nadaljnja premija) ter denarnih prilivov iz novo sklenjenih zavarovanj. Zavarovalnica ima v svojem portfelju naložb visoko likvidna in kakovostna finančna sredstva, ki jih v vsakem trenutku lahko nameni pokrivanju morebitnega likvidnostnega primanjkljaja.

Zavarovalnica v letu 2023 ni imela najetih posojil za pokrivanje potreb po likvidnih sredstev.

5.5.5 Operativno tveganje

Operativno tveganje je tisto tveganje izgube, vključno z odstopanji od ciljev in načrtov, ki izhaja iz neprimernosti ali odpovedi notranjih procesov, zaposlenih, sistemov ali zunanjih dogodkov. Operativno tveganje vključuje pravna tveganja, ne pa tudi strateških tveganj in tveganj ugleda. Poleg tega so tu upoštevana tveganja glede pranja denarja in financiranja terorizma.

Tipični predstavniki operativnih tveganj so vzroki za prekinitev poslovanja zaradi npr. požara, eksplozije, poplave ali IT – izpadi, ki otežujejo oz. onemogočajo nadaljnje nemoteno poslovanje, zraven tega pa tudi škode zaradi goljufij, napak v dnevnem poslovanju in tveganja, ki izhajajo iz človeških napak.

Zaradi raznovrstnosti operativnih tveganj so potrebne različne oblike prepoznavanja, ocenjevanja in razvoja ustreznih ukrepov za zmanjševanje zadevnega tveganja. Z delujočimi notranjimi kontrolnimi sistemi in načrti neprekinjenega poslovanja se onemogoča, da se tveganja na tem področju nenadzorovano razvijejo, zaradi česar GRAWE zavarovalnica pripisuje velik pomen dobro delujočemu notranjemu kontrolnemu sistemu in dobro usposobljenemu osebju.

GRAWE zavarovalnica je tudi v letu 2023 sledila določilom Smernic o upravljanju varnosti informacijske in komunikacijske tehnologije (EIOPA – BoS – 20/600).

5.5.6 Druga pomembna tveganja

Zavarovalnica identificira ali neprekinjeno spremlja še ostala tveganja, kot so:

- strateško tveganje, ki pomeni tveganje neugodnega razvoja zavarovalnice zaradi strateških poslovnih odločitev oz. njihovega izvajanja;
- tveganje ugleda, ki izhaja iz možnega omadeževanja ugleda zavarovalnice zaradi negativnega dojemanja v javnosti;
- tveganja, povezana z upravljanjem sredstev in obveznosti (ALM – Asset Liability Management), ki nastanejo zaradi neskladnosti v tržnih vrednostih sredstev in obveznosti, predvsem zaradi neskladnosti rokov in valut navedenih postavk;
- tveganje trajnostnega razvoja, ki vključuje okoljski, socialni in upravljavski vidik; gre za tveganje, ki lahko povzroči znaten negativni vpliv na sredstva in obveznosti.

**"Najbolj potrebujemo nekoga,
ki nas prisili početi to, kar zmoremo."
Ralph Waldo Emerson**

5.6 TVEGANJA, POVEZANA S KAPITALOM IN KAPITALSKO USTREZNOSTJO

5.6.1 Splošno

Zavarovalnica je na osnovi zakonskih določil zavezana k sprotnemu spremljanju (četrtno) ustreznosti kapitala z ugotavljanjem minimalnega kapitala in kapitalске ustreznosti po evropski direktivi Solventnost II.

Tveganja, ki so povezana s kapitalom zavarovalnice, izhajajo iz dejstva, da zavarovalnica ne bi mogla v vsakem trenutku izpolnjevati kapitalskih zahtev zakonodajalca in bi njeno delovanje podleglo sankcijam nadzornega organa, ki so zapisane v Zakonu o zavarovalništvu. Glavni vpliv na višino kapitalске ustreznosti imajo obveznosti iz zavarovalnih pogodb na segmentu premoženjskih zavarovanj in rezervacije kritnih skladov iz zavarovalnih pogodb (matematične rezervacije) za življenjska zavarovanja. Njihovo povečanje ali zmanjšanje ima na osnovi predpisane metodologije neposreden vpliv na potrebno višino kapitala.

5.6.2 Cilji in politika upravljanja s kapitalom

Zavarovalnica ima za temeljni cilj upravljanja s kapitalom doseganje maksimalne kapitalске ustreznosti ob upoštevanju zastavljenih ciljev delitve nerazdeljenega dobička na lastnike, ne da bi bila pri tem ogrožena varnost zavarovancev.

Politika, ki jo zavarovalnica pri tem izvaja, je naravnana na dosledno planiranje ob upoštevanju realnih želja po rasti, tržnih razmer, sposobnosti družbe in zakonskih določil. Sledi strog nadzor nad izvajanjem plana na vseh segmentih poslovanja in s tem tudi poslovnega izida, ki neposredno prispeva h kapitalski krepitvi zavarovalnice.

Lastni viri sredstev zavarovalnice so izključno razreda 1, kar predstavlja visoko likvidnost v primeru potreb po prodaji za pokrivanje obveznosti. Tudi scenariji v notranjem pogledu na tveganja kažejo, da zavarovalnici denarni tok iz kuponov in dospelosti, ki ostane po pokritju obveznosti na strani obveznosti, v vsakem trenutku tudi po dospelosti naložbenega portfelja omogoča kritje obveznosti na strani obveznosti. Zato prodaja lastniških vrednostnih papirjev ni potrebna.

V kolikor pride do presežka na strani obveznosti, se v prvi vrsti za pokritje porabijo brezobrestne vloge. Šele ko ta sredstva niso zadostna za pokrivanje obveznosti, se lahko obveznosti poravnajo s pomočjo prodaje vrednostnih papirjev s fiksno obrestno mero, v kolikor so še vedno v portfelju zavarovalnice. Če zaradi strukture zapadlosti v portfelju ni več vrednostnih papirjev s fiksno obrestno mero, se lahko za namene pokrivanja obveznosti prodajo lastniški vrednostni papirji ter navsezadnje nepremičnine.

Da bi bila zavarovalnica v vsakem trenutku kapitalsko ustrezna, usmerja del dobička v rezerve zavarovalnice ali pa ga pusti kot nerazporejenega ob smotrno zastavljeni politiki izplačila dividend.

Na eventualno spremembo zakonskih določil po višini kapitala zavarovalnica nima vpliva in lahko le spremlja razvoj dogodkov na tem področju z namenom, da bo na spremembo pravočasno in ustrezno pripravljena.

Trenutna kvota zahtevanega kapitala znaša 176,4 %, kar precej presega interno določen limit in kaže tudi na našo konservativnost. Nadzor zahtevanega solventnostnega kapitala se izvaja s pomočjo četrtnih izračunov v prvem stebru. Podrobneje je proces upravljanja kapitala predstavljen v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju (SFCR), ki je objavljeno na spletni strani družbe.

6 POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po bilančnem datumu ni bilo drugih pomembnih dogodkov, ki bi lahko pomembno vplivali na računovodske izkaze zavarovalnice ali njihova razkritja za leto 2023.

Uprava GRAWE zavarovalnice d. d.

Predsednik uprave: mag. David Kastelic

Članica uprave: mag. Helga Rudorfer

Član uprave: Simon Husar

V Mariboru, 4. 3. 2024

**"Malce dobrote od človeka
do človeka je boljše
kot vsa ljubezen do
človeštva."**

Richard Dehmel

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

delničarjem zavarovalnice GRAWE
zavarovalnica d.d.

Grant Thornton Audit d.o.o.
Linhartova 11a
1000 Ljubljana

Reg. št.: 1/29721/00
Os. kapital: EUR 8.763,00
Št. vpisa v reg. rev. družb:
RD-A-48/97

T +386 1 434 18 00
E office@si.gt.com
W grantthornton.si
L grant-thornton-slovenia

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze zavarovalnice GRAWE zavarovalnica d.d. (v nadaljevanju »zavarovalnica«), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. december 2023 ter izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključno s pomembnimi informacijami o računovodskih usmeritvah.

Po našem mnenju so priloženi računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega položaja zavarovalnice GRAWE zavarovalnica d.d. na dan 31. december 2023 ter njene finančne uspešnosti in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in Uredbo EU št. 537/2014 (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov.

V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od zavarovalnice, in da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Poudarjanje zadeve

Opozarjamo na pojasnilo »4.3.8 Osnovni kapital in rezerve«, v katerem zavarovalnica razkriva bilančno izgubo na dan 31. 12. 2023 v višini 8.259.450 EUR, ki presega osnovni kapital družbe (8.000.000 EUR). Poslovodstvo dodatno pojasnjuje, da je bilančna izguba rezultat prehoda na uporabo novega računovodskega standarda MSRP 17 in povečanja obveznosti za nastale zahtevke iz naslova premoženjskih zavarovanj kot posledica naravnih katastrof (deževje, plazovi, poplave) v letu 2023. Glede na razvoj poslovanja v letu 2023, doseganje zadovoljive stopnje solventnosti in sprejete ukrepe poslovodstvo ocenjuje, da ne obstaja pomembna negotovost v zvezi z delujočim podjetjem. Naše mnenje v zvezi s to zadevo ni prilagojeno.

Ključni revizijski zadevi

Ključni revizijski zadevi sta tisti, ki sta bili po naši strokovni presoji najbolj pomembni pri reviziji računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Ti zadevi sta bili obravnavani v okviru revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o teh računovodskih izkazih, zato o teh zadevah ne podajamo ločenega mnenja.

Prehod na Mednarodni standard računovodskega poročanja 17 – Zavarovalne pogodbe

Prehod na Mednarodni standard računovodskega poročanja 17 – Zavarovalne pogodbe (MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe) je v revidiranem letnem poročilu zavarovalnice razkrit v pojasnilu »4.1 VPLIV NOVIH STANDARDOV MSRP 9 – FINANČNI INSTRUMENTI IN MSRP 17 – ZAVAROVALNE POGODBE. Pomembne informacije o računovodskih usmeritvah so razkrite v pojasnilu: »4.2.3 Ključne spremembe MSRP 17«.

Ključna revizijska zadeva

Zavarovalnica je s 1. januarjem 2023 uvedla in začela uporabljati novi Mednarodni standard računovodskega poročanja 17 – Zavarovalne pogodbe (MSRP 17), ki je v celoti nadomestil prejšnji Mednarodni standard računovodskega poročanja 4 – Zavarovalne pogodbe.

Zavarovalnica je s pomočjo neodvisnih strokovnjakov ocenila zahteve MSRP 17 in na podlagi strokovne presoje razvila nove računovodske usmeritve, določila ustrezne nove metodologije in pripravila nove kompleksne modele izračunavanja s ciljem uskladitve z določili MSRP 17. Zlasti določanje modela merjenja zavarovalnih pogodb (splošni model merjenja, pristop razporejanja premij, pristop s spremenljivim nadomestilom) v skladu z zahtevami MSRP 17, določanje izračuna prilagoditve za nefinančna tveganja, metodologija določanja kočljivih pogodb in določanje diskontne stopnje so imeli pomemben vpliv na skupini učinek prehoda. Prav tako pa je uvedba MSRP 17 pomembno vplivala na razkritja k računovodskim izkazom.

Zaradi pomembnosti vseh sprememb, ki jih uvaja novi standard, smo prehod na MSRP 17 opredelili kot ključno revizijsko zadevo.

Naš odziv

Pri izvedbi revizijskih postopkov smo sodelovali z veščakom z aktuarskega področja.

Naši postopki so med drugim vključevali:

Pridobili smo razumevanje in ovrednotili pomembne presoje, ki jih je zavarovalnica uporabila za določitev in razvoj novih računovodskih usmeritev v skladu z zahtevami MSRP 17.

S pomočjo veščaka smo ocenili primernost in ustreznost izbranih pristopov merjenja zavarovalnih pogodb v skladu z zahtevami MSRP 17.

S pomočjo veščaka smo testirali pridobljene izračune in podlage zavarovalnice z namenom preveritve točnosti evidentiranih učinkov prehoda na dan 1. januar 2022, s posebnim poudarkom na pravilnosti evidentirane in oblikovane pogodbene storitvene marže med prehodom. Posebej smo preverili metodologijo določanja dodatka za nefinančno tveganje in izbrano diskontno stopnjo skupaj z dodatkom za nelikvidnost. Preverili smo tudi sam proces merjenja zavarovalnih pogodb in vhodne podatke za merjenje zavarovalnih pogodb.

Preverili smo točnost in popolnost novih in popravljenih razkritij k računovodskim izkazom v skladu z zahtevami MSRP 17.

Merjenje zavarovalnih pogodb

Zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti, znašajo na dan 31. decembra 2023 163.488.618 EUR (31. december 2022: 149.363.903 EUR; 31. december 2021: 187.762.118 EUR) in so pomembna postavka v bilanci stanja zavarovalnice; na dan 31. decembra 2023 predstavljajo 77,9 % obveznosti do virov sredstev (31. december 2022 78,6 %; 31. december 2021: 84,2 %).

V revidiranem letnem poročilu zavarovalnice so zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti, razkrite v pojasnilu: »4.3.10 Zavarovalne pogodbe, ki so sredstva, in zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti«. Pomembne informacije o računovodskih usmeritvah so razkrite v pojasnilih: »4.2.3 Ključne spremembe MSRP 17«, »4.2.14 Zavarovalne pogodbe, ki so sredstva, in zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti«.

Ključna revizijska zadeva

Obveznosti iz zavarovalnih pogodb so ovrednotene na podlagi ustrezne metodologije za merjenje, ki temelji na lastnostih zavarovalnega portfelja, oblikovanju ustreznih modelov in oblikovanju ustreznih predpostavk.

Knjigovodska vrednost skupine zavarovalnih pogodb je vsota obveznosti za preostalo kritje in obveznosti za nastale zahtevke. Obveznosti za preostalo kritje predstavljajo prvo komponento obveznosti iz zavarovalnih pogodb in so sestavljene iz ocene denarnih tokov pri izpolnitvi, povezanih s prihodnjo storitvijo, dodeljenih skupini zavarovalnih pogodb. V primeru uporabe splošnega modela merjenja zavarovalnih pogodb ta komponenta obveznosti vključuje prilagoditev za nefinančno tveganje in pogodbeno storitveno maržo. Obveznosti za nastale zahtevke vključujejo ocenjene denarne tokove pri izpolnitvi, povezane s preteklo storitvijo, dodeljene skupini zavarovalnih pogodb.

Merjenje obveznosti iz zavarovalnih pogodb vključuje pomembno presojo glede ocene prihodnjih denarnih tokov. Te ocene so same po sebi negotove in nanje lahko vpliva več različnih dejavnikov.

Na podlagi pomembnosti postavke in zahtevnosti priprave ključnih ocen in predpostavk, potrebnih pri merjenju zavarovalnih pogodb, smo zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti, opredelili kot ključno revizijsko zadevo.

Naš odziv

Pri izvedbi revizijskih postopkov smo sodelovali z veščakom z aktuarskega področja.

Naši postopki so med drugim vključevali:

Spoznali smo relevantne notranje kontrolne v procesu merjenja zavarovalnih pogodb ter preizkusili ključne kontrole z vidika njihove zasnove, izvajanja in učinkovitosti delovanja.

Izvedli smo test popolnosti uporabljenih aktuarskih baz ter analitične postopke z namenom odkrivanja neobičajnih gibanj in bistvenih odstopanj.

S pomočjo veščaka smo preverili pravilnost in konsistentnost zavarovalnice pri uporabi izbranih pristopov merjenja zavarovalnih pogodb v skladu z zahtevami MSRP 17.

S pomočjo veščaka smo preverili tudi proces merjenja zavarovalnih pogodb, ter testirali pridobljene izračune in podlage zavarovalnice z namenom preveritve točnosti evidentiranih zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti. Poseben poudarek smo dali na pravilnost evidentirane in oblikovane pogodbene storitvene. Posebej smo preverili metodologijo določanja dodatka za nefinančno tveganje in izbrano diskontno stopnjo skupaj z dodatkom za nelikvidnost.

Preverili smo točnost in popolnost razkritij zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti, v računovodskih izkazih.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo »Poročilo nadzornega sveta« in »Poslovno poročilo«, ki sta sestavni del letnega poročila zavarovalnice GRAWE zavarovalnica d.d., vendar ne vključujeta računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila, razen »Poročila nadzornega sveta«, ki bo na voljo po datumu revizorjevega poročila.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z

računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembno napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja zavarovalnice in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost posloводства in nadzornega sveta za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov zavarovalnice odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR in Uredbo, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol zavarovalnice;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrežna

razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;

- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Prav tako pristojnim za upravljanje zagotovimo izjavo, da izpolnjujemo ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti, in z njimi komuniciramo o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere se lahko utemeljeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o zaščitnih ukrepih, ki so s tem povezani.

Izmed zadev, o katerih se pogovorimo s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji računovodskih izkazov v sedanjem obdobju najbistvenejše in so ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečuje javno razkritje teh zadev ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne objavimo v našem poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

Imenovanje za revizorja

Delničarji zavarovalnice GRAWE zavarovalnica d.d. so nas za revizorja računovodskih izkazov zavarovalnice GRAWE zavarovalnica d.d. za leto, ki se je končalo 31. decembra 2023, imenovali na seji skupščine dne 14. marca 2022. Obdobje neprekinjenega izvajanja traja tri leta, in sicer od 31. decembra 2022 do 31. decembra 2024.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

Potrujemo, da je naše revizijsko mnenje skladno z dodatnim poročilom, ki je bilo predloženo revizijski komisiji zavarovalnice GRAWE zavarovalnica d.d. dne 14. marca 2024.

Izvajanje nerevizijskih storitev

Potrujemo, da za zavarovalnico nismo izvajali nedovoljenih nerevizijskih storitev, kot so navedene v 5. členu Uredbe EU št. 537/2014. Tudi med izvedbo revizije smo ostali neodvisni.

Za zavarovalnico v obdobju, na katero se nanašajo računovodski izkazi, poleg obvezne revizije in drugih storitev, razkritih v poslovnem poročilu ali računovodskih izkazih zavarovalnice, nismo opravili nobenih drugih storitev.

Ljubljana, 14. marec 2024

Grant Thornton Audit d.o.o.

Pooblaščenca revizorka:

Katja Pogač

Grant Thornton Audit d.o.o. 5